PAZAR
21
MAYIS
1939

TANEVİ
İstanbul Ankara caddesi 102
TELGRAF: TAN. İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
BEŞİNCİ YIL — No. 1366
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ

Muallimlerin ve mektep talebesinin en kuvvetli yardımcısı, çocuğun en zengin kütüphanesidir. Çocuğunu seven her babanın yavrusuna verebileceği en güzel hediyedir. Müessesemiz tarafından neşredilmiştir. Evinizde bir tane bulundurunuz.

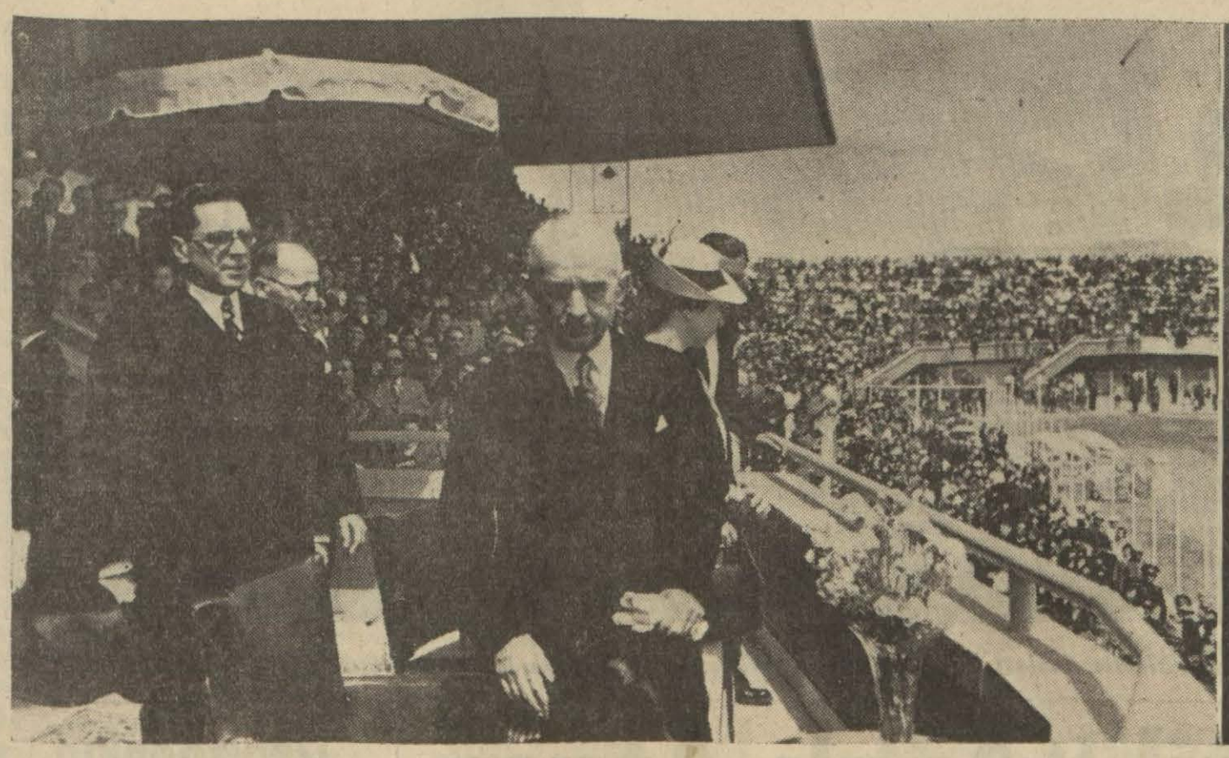

Millî Şefimiz ve refikaları, 19 Mayıs Bayramı münasebetiyle Ankarada 19 Mayıs Stadyomanda gençlerimizin muvaffakıyetle yaptıkları spor şenliklerini alâka ile takip ediyorlar..

İngiltere İle Ticaretimiz

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Ekonomiyi siyasetten ayırmak mümkün değildir. Normal zamanlarda iktısatla siyasetin bir dereceye kadar alâkaları tahdit edilebilir. Fakat iktısadî menfaatlere dayanmayan siyasî dostluklar zayıf kalmağa mahkûmdur.

Ekonominin, siyasetin belkemiğini teşkil ettiğini bilen Almanya, Orta Avrupa, cenubu şarkî Avrupası ve Yakın Şark memleketlerinde siyasî hulûlden evvel ekonomik istilâya ehemmiyet vermiş, ve bu memleketlerin en büyük ve en kuvvetli müşterisi olmuştur.

1938 istatistiklerine göre o sene zarfında Türkiyenin haricî ticareti 294 milyon lira tutuyordu. Bunun 145 milyon lirasını ithalât, 149 milyon lirasını ihracat teşkil ediyordu. Gerek ithalât ve gerek ihracatta birinci mevkii Almanya, ikinci mevkii İngiltere, üçüncü mevkii Amerika işgal ediyordu. Fakat Almanya, ithalâtımızın yüzde 43 nü, ihracatımızın yüzde 42 sini temin ediyordu. Avusturya ve Çekoslovakyanın işgalinden sonra bu memleketlerle olan ticarî münasebetlerimiz de Almanyaya geçtiği için, bugünkü haricî ticaretimizin yüzde 60 ı Almanya ile yapılmaktadır. İngilterenin haricî ticaretimizdeki mevkii ancak yüzde 10 dur.

★

İngiltere ile yaptığımız uzun vadeli siyasî anlaşma üzerine şüphesiz Almanlarla olan iktısadî münasebetlerimiz bozulacak değildir. Almanya yine piyasamızda ne bulursa almıya çalışacak, ve biz de satın aldığımız malın bedelini alabilmek için Almanyadan mal getirtmiye mecbur kalacağız.

Fakat Ingiltere ile yaptığımız siyasî anlaşmayı bir iktısadî anlaşma takip edecektir. Zaten öyle de olmasa biz Almanya ile olan ticarî münasebetlerimizi bugünkü gayri tabiî şekilden çıkaracak normal ticaret kaidelerine uygun bir hale sokmak, İngiltere ile olan iktısadî münasebetlerimizin de inkişafını kolaylaştırmak mecburiyetindeyiz.

Bugün Ingiltere ile olan ticarî münasebetlerimizin güçlükle inkişafı iki sebepten geliyor:

1 — Almanların Türkiye ile yaptıkları işlerin normal ticaret kaidelerine uygun olmaması. Almanlar bizim ihraç mallarımızı zahirde diğer memleketlerin verdikleri fiyattan daha yüksek fiyatla alıyorlar. Meselâ buğdayın beynelmilel piyasadaki fiyatı 2 kuruşa, Almanlar buna 5 kuruş vermekten çekinmiyorlar. Çünkü bu malın bedelini yine mal olarak ödüyorlar. Fakat sattıkları malın bedelini bize p a h a l ı y a

(Sonu: Sa. 10, sü.)

Halifax Pariste Sovyetlerle İşbirliği İçin Temaslar Oldu

Halifax, Bonnet ve Maisky Yeni Fransız Projesini Görüştüler

İngilterenin Sovyet Taleplerinden Bir Kısmını Daha İs'af Etmek Niyetinde Olduğu Anlaşılıyor

Londra 20 (Hususî) — İngiltere Hariciye Nazırı Lort Halifax, bugün tayyare ile Parise muvasalat etmiş ve Fransa devlet ricaliyle görüşmeğe başlamıştır. Görüşmeler devam etmektedir. Fransız ricali, İngiltere ile Rusyanın noktai nazarını uzlaştırmak için bir proje hazırlamış oldukları için iki tarafın bu proje üzerinde görüştükleri anlaşılıyor. Bir rivayete göre Fransız projesi Baltık devletlerine teminat verilmesi lehindedir.

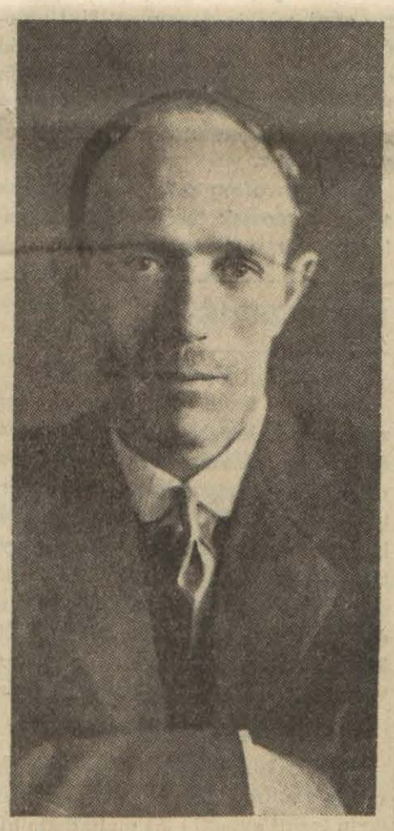

İngiltere Hariciye Nazırı Lord HALİFAX

Lort Halifax, Daladier ve Bonne ile 3 saat görüşmüş ve bu müzakereler sırasında bütün Avrupa vaziyeti tetkik edilerek Sovyetler Birliğinin sulh cephesine alınması için bütün tedbirler görüşülmüştür. Bu mülâkat, iki taraf noktai nazarı arasında tam bir mutabakat olduğunu teyit etmiştir.

Görüşmelerden sonra, resmî mahafilde söylendiğine göre, lüzumu takdirinde Rusya ile teşrikimesaiyi otomatik bir şekle sokmak çaresi bulunmuştur.

Fransız kabinesi de bugün toplanmış ve Londra - Moskova konuşmalariyle mufassal bir surette meşgul olmuş ve M. Bonnet'nin bu mesele üzerindeki izahları dinlemiştir. Kabinenin toplantısını müteakip neşrolunan tebliğde M. Bonnet tarafından verilen izahatın kabine tarafından tasvip olunduğu bildirilmektedir.

Sovyet Rusyayı Cenevrede temsil edecek olan Londra sefiri Maiski de Londradan ayrılmış ve bu sabah Parise muvasalat etmiş ve moskovanın Fransa sefiri Suriç ile görüşmüştür. Suriç, daha önce M. Bonnet tarafından kabul edilmiş bulunuyordu. Bu görüşmeler üzerine sefirler, Moskova ile telefonla konuşmuşlardır.

Rusyanın noktai nazarı

M. Maiski, Londrayı terketmeden önce de İngiliz hariciyesinin baş müşaviri Vansitrat ile görüşmüştür.

(Sonu Sa. 10 Sü. 4)

Gafenko Markoviç Mülâkatı

İki Nazır, Balkan Vaziyetini Konuşacaklar

Belgrat, 20 (Hususî) — Bu ayın sonunda Prens Pol, Berlini ziyaret edecektir.

Romanya Hariciye Nazırı Gafenko ile Yugoslavya Hariciye Nazırı Markoviç yarın Tuna üzerinde bir yatta birleşerek, Balkan vaziyetini, bilhassa Türk - İngiliz anlaşması dolayısile hasıl olan inkişafı tetkik edeceklerdir.

Hamidiye Çanakkalede

Çanakkale, 20 (Tan Muhabirinden) — Hamidiye mektep gemisi limanımıza geldi. İki gün burada kalacak, halk gemiyi gezecektir.

Almanya Ile Italya Arasındaki Ittifak Yarın Imzalanıyor

Tokyo Mahfilleri, Japonyanın da Bu İttifaka İştirak Edeceğini İhsas Ediyorlar

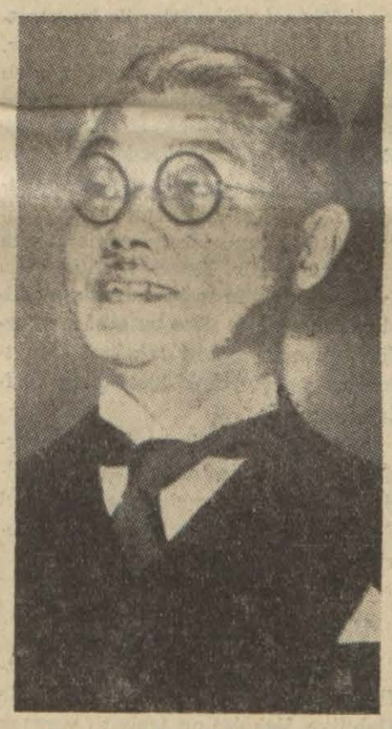

Japonya Hariciye Nazırı HATİRO ARİTA

Berlin 20 (Hususî) — İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ve Harbiye müsteşarı general Pariani Alman - İtalyan askerî ittifakını imzalamak üzere Romadan hareket etmişlerdir. İttifak pazartesi günü imzalanacaktır.

Pakt on senelik olacak

Romadan Jour gazetesine bildirildiğine göre İtalyan - Alman askerî paktı on senelik olacak ve askerî istişare ve belki de daimî askerî istişare prensipini koyacaktır. İki kumandanlık yalnız umumî bir harp halinde değil, taraflardan biri askerî bir harekete giriştiği andan itibaren birleşecektir. Bununla beraber, tam manasiyle "tek kumanda" meselesinin bertaraf edildiği anlaşılmaktadır.

Nihayet, bazı haberlere göre, taraflardan birinin diğer bir memleketle girişeceği bir ihtilâf demokrasilerin ittifak ve garanti sistemlerinin faaliyete geçmesini intaç ettiği takdirde İtalyan - Alman ittifakı otomatik bir surette tatbik sahasına geçecekir.

Japonyanın vaziyeti

Japonyanın Roma - Berlin ittifakına karşı alacağı vaziyet Japon kabinesi tarafından bugün müzakere olunmuştur. Japon kaynaklarına göre müzakere gayet gergin bir hava içinde 2.5 saat devam etmiş ve neticede hükûmet kararını vermiştir.

Bugün saat 14.30 da kabine toplantısının sonunda neşredilen kısa bir tebligde, Avrupa vaziyeti karşısında Japonyanın takip edeceği siyaset hususunda tam bir mutabakat hasıl olduğu bildirilmektedir.

Japon resmî mahafili, Japonyanın haricî siyasetinde tam bir istikrar mevcut olduğunu teyit eden tebliğin ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir.

(Sonu: Sa. 10. sü. 5)

Mütefekkir Ahmet Ağaoğlu Dün Ebedî Medfenine Bırakıldı

Cenaze Merasiminde Merhumun Dostları ve Bütün Takdirkârları Hazır Bulundular

Ağaoğlunun cenazesi, takdirkârlarının ihtiram elleri üstünde..

[Yazısı 10 uncu sayfada]

İstanbul Atletizm BİRİNCİSİ OLDU

Üç şehir arasındaki atletizm müsabakalarının üçüncüsü dün yapılmış, umumî tasnifte İstanbul birinci olmuştur. Yugoslav - Pera maçında Yugoslavlar 2 - 0 mağlûp olmuşlardır. Ankaradaki maçı da Vefa takımı kaybetmiştir. Günün spor hâdiselerine ve bisiklet yarışlarının neticesine ait tafsilât spor sayfamızda dır.

PENCEREMDEN

Bizim Mükâfatımız

Yazan: M. Turhan TAN

Garp memleketlerinde tek bir romanının getirdiği kazanç ile yatlar alan veya Pirene şahikalarında şatolar kuran muharrirler var: Mopasan ve Edmon Rostan gibi!. Bizde üç dört düzine eser yazıp ta bir kayık almış veya bir kulübe kurmuş adam yok gibidir. Meselâ Namık Kemal, bütün memlekette şevkle okunur üstat bir şairken parasızlıktan hayli sıkıntı çekmiş ve dostu Ziya paşadan ödünç para almak ıztırarında kalmıştır. Abdülhak Hâmit, elçi veya senatör olmasaydı, Tevfik Fikret kollejde hocalık yapmasaydı muhakkak sefil olurlardı.

Bu hakikate rağmen bizde büyük, küçük şairlerin, muharrirlerin, romancıların yürek bakımından zengin yaşadıkları da muhakkaktır. Bu serveti onlara veren okuyucuların ara sıra gösterdikleri sevgidir ve lâyık gördükleri iltifattır. Ben bu manevî mükâfat ile yıllardanberi sevinç ve kıvanç duyan yazıcılardanım, son günlerde tâ Paristen yazılarıma alâka göstermek lûtfunu, nezaketini gösteren şerif ve necip bir zat o sevince, o kıvanca bilgi kazanmak zevkini de katarak beni gerçekten minnettar ve bahtiyar etti.

Fazlı, irfanı pek yüksek olan bu sayın zat, gazetemizde tefrika edilmekte olan Safiye Sultan tefrikasına ilgi gösteriyor ve Üçüncü Mehmedin o tefrikada hikâye olunan doğumu meselesine temas ederek bana şu satırları yazmak zahmetine katlanıyor: "Eski Osmanlı tarihlerinde yalnız Peçevi İbrahim efendi Üçüncü Mehmedin (976 H. - 1566 M) de doğduğunu söyler. Halbuki Selânikli Mustafa efendi tarihinin (22) inci ve Solakzade Hemdemi tarihinin 572 inci, Hamerin Ata bey tarafından tercüme olunan tarihinin altıncı cildinin 138 inci sayfalarında, kanunî Sultan Süleymanın Siketuvar seferine giderken Tatarpazarında şehzade Süleyman oğlu ve Saruhan valisi Muradın bir erkek çocuğu olduğu haber verilerek ona bir isim konulması rica edilmesi üzerine "Murat oğlu Mehmet olagelmiştir" dediği yazılıdır. Nuhbetüttevarihin 176 ıncı, Şekaiki Numaniyenin ikinci cildinin 470 inci, Sahaifülahbarın üçüncü cildinin 577 inci sayfasında da Üçüncü Mehmedin 974 zilkadesinin yedisinde doğduğu mukayyettir. Ravzatülebrar sahibi ve Çelebizade onun 974 te doğduğunu yazdığı halde (445) inci sayfada bazı tarihcilerin tayini üzere velâdeti 973 senesi zilkadesi başında olup Kanunî Sultan Süleyman Siketuvar seferine giderken Tatarpazarcığı nam mahalde bu haber gelmiştir, diyor. Şu halde Peçeviden maada bütün tarihler o hükümdarın 974 te doğduğunda müttefiktir."

Beni, lûtfedip tenvir buyuran büyük âlime teşekkürlerimi sunduktan sonra bu bahse ait mülâhazalarımı arzetmek isterim: Üçüncü Mehmedin 973 senesi zilkadesinde doğduğunu söyliyen yalnız Selânikli Mustafa efendi olup öbür tarihler ondan iktibas etmişler ve seneyi de zuhul edip tahrif eylemişlerdir. Çünkü Sultan Süleyman 11 Şevval: 973 te (1 Mayıs 1566) da Macar eline doğru hareket etmişti. Siket kalesinin düştüğünü görmeden de 974 senesi safer ayı içinde: (7 eylûl 1566) ölmüştü. Şu halde Muradın oğluna onun isim verebilmesi ancak 973 zilkadesi içinde mümkün olabilirdi. Bu hakikate göre üçüncü Mehmedin 974 te doğduğunu söyliyenlerin hata ettikleri meydandadır.

Selâniklinin rivayetine gelince: Ben, Sıkattan duyulduğu kaydiyle ileri sürülen bu rivayeti zayıf buluyorum, çünkü Üçüncü Mehmet-tefrikamızda da not olarak kaydettim - 990 da sünnet edilmiştir. Eğer 973 te doğduğu sahih ise on yedi yaşını bitirmesine kadar o ameliyenin geri bırakıldığını kabul etmek lâzım ki Üçüncü Murat devrinin zihniyetine göre doğru olamaz. Yine o, sünnet edildikten bir yıl sonra Manisaya gönderilmiştir ki Selâniklinin rivayeti doğru ise on sekiz yaşını bitirinceye

(Devamı 4 üncü sayfada)

DAHİLÎ HABERLER

GÜNÜN RESİMLERİ: **Valinin Ziyafeti**

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdarın dün Şehir Meclisi âzaları şerefine Tarabyada verdiği ziyafetten iki ayrı görünüş..

Meşhut Suçlar Mahkemelerinde

Fazla Mesai İçin Gece Zammı Verilecek

Meşhut suçlar kanununun tatbikindenberi bir çok suçlarda ehemmiyetli bir azalma görülmiye başlamıştır. Şimdi meşhut suçlar müddeiumumiliğine ve bu gibi suçlara bakan mahkemelere akseden suçların miktarı çok azalmıştır. Buna rağmen meşhut suçlara bakan mahkemeler ve nöbetçi mahkemeler mesai saatinden sonra saat yirmiye kadar açık bulunmaktadır. Hâkimler, müddeiumumiler, kâtip ve mübaşirler de bu suretle geç vakte kadar kalmaktadırlar. Adliye Vekâleti mesaiyi tahdit eden kanuna rağmen fazla çalışan bu gibi memurlara, Istanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde - gece zammı verilmesini tetkik etmiye başlamıştır. Nöbetçi mahkemelerde iş gören bütün memurlara gece mesai zammı verilecektir. Fakat bunun esası henüz tamamen tesbit edilmiş değildir. Tahminlere göre bu gibi memurlara cürmü meşhut tahsisatından iki lirayı geçmemek üzere para verilecektir.

Zam meselesi kabul edilmediği takdirde esasen meşhut suçlar da azaldığı için meşhut suçlar mahkemeleri de diğer mahkemelerin mesai saatlerine tâbi tutulacaklardır.

Vali Ankaraya Gidiyor

Vali ve Belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar, belediye bütçesi hakkında Dahiliye Vekâletine izahat vermek üzere yarın akşam Ankaraya hareket edecektir. Lûtfi Kırdara belediye muhasebecisi Muhtar da refakat etmektedir.

Belediye reisi bu seferki gidişinde henüz halledilmemiş bir çok belediye işlerini de, alâkadar vekâletler nezdinde takip edip neticelendirecektir. Bu meyanda belediyeler bankasından alınacak olan 5 milyon liraya ait formaliteleri de ikmal edecektir. Lûtfi Kırdar daha Ankarada iken, meclis encümenlerinde bulunan yeni istimlâk kanunu da çıkacak olursa, Belediye Bankasından alınacak paranın ilk partisini de, istimlâk işlerine sarfedilmek üzere alacaktır.

Müstahsil "Artık Afyon Ekmiyeceğiz„ Diyor

Toprak mahsulleri ofisi tüccar ve müstahsilin elinde kalan afyonun satın alınmasına karar vermiş ve afyonların ofise teslimini ilân etmişti. Bunun üzerine şehrimizde bulunan toptancı tüccardan başka, yurdun her tarafından 60 kadar müstahsil de afyonlarını ofise satmak üzere şehrimize gelmiş ve ofise bir çok müracaatlar yapılmıştır. Bu bir çok müracaate rağmen tüccar ve müstahsil ile ofis arasında henüz kayde değer bir satış olmamıştır.

Dün, Şarki Karaağaç ile Yalvaçtan afyon satmak üzere şehrimize gelen bir kısım müstahsilden ikisi matbaamıza gelerek uğradıkları sukutu hayalden yana yakıla bahsettiler. Bunlardan Şarkî Karaağaçlı Emin Türk şunları anlattı:

"— Ofisin ilânını gördükten sonra borca girdik, buraya kadar geldik. 200 kilo afyonum vardı. Ofise satayım, dedim, müracaat ettim, bedeli beş senede ödenmek üzere morfinini 25 kuruştan alırız, dediler. Şaşırdık, kaldık. Ben senelerce evvel 200 kilo afyonumu 8 bin liraya satıyordum ve parasını da peşin peşin alıyordum. Uyuşturucu maddeler inhisarı teşekkül ettikten sonra fiyat düşmüştü ama, yine biz Bay Ali Samiye morfinini 75 kuruştan satmış ve 200 kilo afyon için hiç olmazsa 1700 lira para almıştık. Afyon fiyatının morfin başına 75 kuruştan 25 kuruşa yuvarlanabilmesi akla hayale gelmiyen bir şeydi. Hele bu sadaka gibi verilen paranın beş senede ödenmesi teklifi de büsbütün gülünç.. Biz bu afyonu havadan bulmadık, toprakla güreşe, güreşe kendi ellerimizle yetiştirdik. Şimdi bizi mahvediyorlar. İki elimiz böğrümüzde kaldı, artık otel parasını bile bulup veremiyoruz.

Yine müstahsilden ve 300 kilo afyonunu satmak üzere şehrimize gelen Yalvaçtan Emin Aksu da ayni şeyleri söylemiştir.

Ofisin, afyon mübayaatını morfin başına 25 kuruş gibi az bir para mukabilinde yapmak bunun bedelini de beş senede ödemek istemesi, tüccar ve müstahsil arasında umumî bir tessür uyandırmış ve bunun üzerine Ankaraya da heyetler gönderilmişti. Dün bize yapılan muracaat, vaziyetin ayni şekilde devam ettiğini ve ofisin her şeye rağmen kararından dönmediğini göstermektedir. Vekâletin bu iş üzerinde hâlâ kestirme bir karar almaması umumî bir hayret uyandırmıştır.

Diğer taraftan müstahsil de artık afyon ekmemek mecburiyetinde kalacaklarını söylemektedirler.

Denizbankın Tasfiyesi İşine Başlanıyor

Yeni Umumî Müdürlükler Çalışmıya Başlıyorlar

Limanlar Umum Müdürlüğüne tayin edilecek olan Raufi Manyas ile muavini Hâmit Saracoğlu ve Denizyolları Umum Müdürlüğüne tayin edilecek olan Ibrahim Kemal evvelki gün şehrimize gelmişlerdir.

Raufi Manyas, iki gündür Deniz Banktaki dairesine gidip çalışmaktadır. Pazartesi günü tekrar Ankaraya dönecektir.

Haber aldığımıza göre, Vekâletçe hazırlanmış olan, gerek Denizyolları, gerek Limanlar teşkilât lâyihası henüz Büyük Millet Meclisi encümenlerinde tetkik edilmektedir. Encümen tetkikatının bugünlerde ikmal edileceği ve lâyihaların bir kaç gün içinde Meclis heyeti umumiyesine takdim olunacağı bildirilmektedir. Deniz Bankın lâğvı ile yeni ihdas edilecek olan Denizyolları ve Limanlar idareleri haziran iptidasında faaliyete geçmiş olacaklardır.

Denizbankın bankacılık muamelâtı, Denizbank umum müdür muavinlerinden Suphinin reisliği altında teşkil edileceği söylenilen bir heyet tarafından tasfiye edilecektir.

Cami Mezarlıkları

İstanbul evkaf baş müdürlüğü cami avlularında bulunan bütün tarihi mezarları tasnif ettirmiye karar vermiş ve mütehassıs Fazıl da iki sene evvel bu işe memur etmişti. Şimdiye kadar Çemberlitaştaki Atikali paşa, Beşiktaştaki Sinanpaşa, Gülhane parkı karşısındaki Zeynep Sultan ve Üsküdardaki Iskele camilerinin mezarlıkları tanzim edilmiş, bütün tarihi taşları ehliyetlerile mütenasip bir şekilde düzeltilmiştir.

Şimdi Aksaraydaki Muratpaşa mezarlığının tanzimine başlanmıştır. Evkafın bu hareketi çok beğenildiği için faaliyet sahasını genişletmesini ve şehirdeki diğer mezarlıkların da bu şekilde tanzim edilmesi Evkaftan istenmiştir.

BELEDİYEDE :

Ticaret Sarayı Kuruluyor

Şehrin nâzım plânile sebze halinin üst tarafındaki binaların kısmı azamı istimlâk edilerek yıktırılacaktır. Bu sahanın bir kısmı caddeye gidecek, bir kısmında da ticaret sarayı inşa edilecektir.

Belediye halen bu sahada bulunan toptancı esnafı dağıtmamak için bunları muayyen yerde toplamağa karar vermiştir. Bunun için sebze halile Unkapanı arasında ve Eminönünden Unkapanı meydanına kadar uzanacak olan caddenin alt tarafında kalan sahayı muvafık bulmaktadır. Yeni istimlâk kanunu meclisten çıktıktan sonra belediye mütedavil sermayeye tahsis ettiği para ile bu sahayı istimlâk ederek modern binalar kuracak, ve toptancı esnafı buraya yerleştirecektir.

Ancak esnaf buraya yerleştirilirken de bir meslek ve meşguliyet nevi topluluğu da gözönünde bulundurulacak her meslek mensupları, yeni tesisatın muayyen bir köşesinde cemedilecektir.

DENİZ ve LİMANDA :

İki Motör Çarpıştı

Karadenizin Agva açıklarında iki motörün çarpışmasından mütevellit bir kaza olmuştur. Nüfusça hiç bir zayiatı mucip olmıyan bu kaza hakkında aldığımız malûmata göre, kaptan Mustafa Kiro'nun idaresindeki 16 tonluk motörü Ereğliden çilek yüklü olarak Istanbula gelirken, Agva sahillerinin sekiz mil açığında birdenbire önüne çıkan Omer kaptan idaresinde 16 tonluk Yüksel motörü ile karşılaşmıştır.

Karanlıkta birdenbire karşılaşan motörlerin kaptanları yaptıkları bütün manevralara rağmen müsademeye mâni olamamışlar ve Yüksel motörü, Azim motörünün iskele baş tarafına bindirmiştir.

Yüksel motörü,yoluna devam etmiş, Azim motörü de tayfasının gayreti sayesinde Boğaza girebilmiştir

Azim motörü kaptanı Mustafa, diğer motör kaptanından şikâyet etmiş ve tazminat istemiştir. Hâdise etrafında tahkikata başlanmıştır.

MÜTEFERRİK:

Bir Türbenin Tamiri

Vefadaki Şeyh Vefa türbesi son zamanlarda harabe bir hale gelmişti. Bu Mimar Sinanın kıymetli bir eseridir. Mısır çarşısındaki hayır severlerden Hacı Rifat bütün masrafını kendisi vermek suretile bü türbeyi tamir ettireceğini müzeler umum müdürlüğüne müracaat ederek bildirmiştir. Müzeler umum müdürlüğü kendi kontrolü altında bu tamire muvafakat ettiği için tamir bitirilmiştir.

Eczane İhtiyacı

Taksimde eski Talimhane meydanında yapılmış olan büyük apartmanların teşkil eylediği iki mahallede hiç bir eczahane bulunmamaktadır. Burada oturanlar ilâçlarını Taksim veya Beyoğlu eczanelerinde yaptırmak mecburiyetinde kalarak sıra beklemekten şikâyet ediyorlar. Taksimden Pangaltıya kadar başka bir eczane bulunmaması yüzünden halk zorluk içinde kaldığından alâkadar makamlara müracaat etmeği kararlaştırmışlardır.

SUAL

KARİLERİMİZİN SUALLERİNİ BURADA CEVAPLIYORUZ

CEVAP

S — Telif hakkı, imtiyaz hakkı nedir, nasıl kullanılır? Faydaları nelerdir? Meselâ birisinin maruf bir ticarî unvanı soyadı olarak aldığını ve bu müessesenin de kendisine bu işten vaz geçmesi için para verdiğini duymuştuk. Bunların müeyyideleri yok mudur? Birisi meşhur bir radyo markasının ismini soyadı alıp, yahut o ismi haddizatında taşıyan bir başka adam radyo makinesi çıkarsa bunun önüne nasıl geçilir?

C — Barçlar kanununun 48 inci maddesine göre hüsnüniyet kaidelerine mugayir yanlış ilânlar zararın tazminini mucip bir haksız rekabettir.

Ticaret kanununun 56, 57 ve 58 inci maddeleri de ayni suretle ayni kanunî rekabet mevzuu tesbit ve meneden hükümleri koyarlar.

Bu suretle hâkim suiniyet - hüsniniyet meselesini takdir ile hâdisede hüküm vermek mevkiindedir.

●

S — Olgunluk imtihanı vermemiş bir lise mezunu hangi mekteplere girebilir? Avrupaya kendi parasiyle tahsile gidebilir mi? Polis mesleğine girerse hangi rütbeyi alır?

C — Bir lise mezunu için yüksek mekteplerden birine devam etmek, olgunluk imtihanını geçirmeğe bağlıdır. Lise mezunu Avrupada kendi parasiyle tahsil görebilir. Lise diplomasiyle polis mesleğine girerse, Baremdeki derecesine göre ancak 20 lira aslî maaşla vazife alır.

●

S — Mahalle mümessillerinin maaş ve ücret olarak bir aylıkları var mıdır? Bunların vazifeleri nelerdir?

C — Mahalle mümessilleri memur değildirler. Onun için ücret ve ya maaş namiyle aldıkları bir şey yoktur. Yalnız yol vergisi tahakkukatı işinde kaydettikleri her bir mükellef başına, belediyeden iki kuruş alırlar. Bundan başka mahalle mümessili sıfatiyle askerlik meclislerine de iştirak ettikleri için beher toplantı günü için bir lira yevmiye alırlar. Mümessiller eskiden muhtarların yaptıkları vazifeleri yaparlar.

TAKVİM ve HAVA

21 Mayıs 1939
P A Z A R

5 inci ay	Gün: 31	Hızır: 16
Arabî: 1358		Rumî: 1355
Rebiülahar: 2		Mayıs: 8
Güneş: 4.38	— Öğle:	12.10
İkindi: 16.09	— Akşam:	19.24
Yatsı: 21.17	— İmsâk:	2.31

Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre hava yurdun doğu ve cenup doğusu bölgelerile orta Anadolunun şark taraflarında çok bulutlu ve mevzii yağışlı, Karadeniz kıyılarile orta Anadolunun şark kısımlarında az bulutlu, diğer bölgelerde açık geçmiş, rüzgârlar umumiyetle şarki istikametten orta kuvvette esmiştir.

Dün İstanbulda hava açık geçmiş, rüzgâr cenubu garbiden saniyede 2 - 3 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1009.0 milibar idi. Sühunet en yüksek 26.3 ve en düşük 12.5 santigrat kaydedilmiştir.

BUGÜN

Zafer Alayı

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

En kahraman müdafaalardan birine senelerce şahit olan Madrit, dün de muhteşem bir zafer alayına şahit oldu. Ve bu zafer alayının vukuu, İspanya dahilî harbinin resmen nihayet bulmuş olduğunu ifade etti. Bir yurdu baştan başa kasıp kavuran, bir milleti yedisinden yetmişine kadar inim inim inleten feci bir dahilî harpten sonra galip gelen tarafın bir zafer alayı tertip etmesinin hikmetine kolay kolay akıl erdirilemez. Bu işe akıl erdirmek bizim vazifemiz olmadığı için, biz de bu bahis üzerinde, durmak niyetinde değiliz. Fakat icrası bir kaç kere tehir edilen bu alayı takip edecek bir takım hâdiseler vardı. İspanya dahilî harbine general Franko lehinde iştirak eden İtalyan ve Alman kuvvetleri, bu zafer alayında da kendilerini gösterdikten sonra İspanyayı tahliye edecekler ve İspanyolları kendi başlarına bırakacaklardı. Şimdi beklenen hâdise budur ve herkes İtalyanlarla Almanların İspanyayı nasıl tahliye edeceklerini bekliyor? Acaba bu tahliye tam tahliye mi olacak? Yoksa kısmen mi olacak? Yâni askerler gidecek te silâhlarını mı bırakacak? Yahut askerler gidecek te askerî mütehassıslar mı kalacak? Bunların biri de henüz belli değil! Fakat önümüzdeki günlerde merakla takip olunacak hâdiselerdir.

Bir aralık İtalyanlarla Almanların İspanyayı tahliye etmek istemedikleri, orada kalarak, bilhassa bir takım üsleri kullanmak, bir takım adaların sevkulceyşi değerinden istifade etmek, Fas İspanyasında tahkimat yapmak, Cebelitarıkı tehdit etmek istedikleri mükerrer defalar söylenmişti. İtalyanlarla Almanların İspanyayı tahliye tarzları, bu sözlerin aslı olup olmadığını ... ne derece ... olduğunu gösterecektir.

Filistin hâdiseleri:

Filistin Yahudileri grevler yapıyorlar ve İngiltere hükûmeti tarafından ilân olunan siyasetle mücadele edeceklerini gösteriyorlar. Yahudiler "Arap hükmü altında bir ekalliyet olarak yaşayamayız" diye bağırıp duruyor ve bütün maksatlarını açığa vuruyor. Yâni yahudiler Filistinde on dört asırıdr yerleşen, kökleşen arap hâkimiyetini yıkmak ve onun yerine bir yahudi ekseriyeti getirmek istiyorlar. Yahudiler, bu ifratlara sapmakla İngilterenin şimdiye kadar kazanmış oldukları sempatisini de kaybedeceklerdir. Esasen yahudilerin Filistinde tutunmaları - na imkân veren biricik âmil, İngiliz sempatisidir. Yahudiler bunu kaybettikleri ve yerli halk ile iyi geçinmeyi akıllarına koymadıkları takdirde Filistinde kalamaz ve Filistin onlar için hiç bir veçhile yurt teşkil edemez.

Kaldı ki, İngiliz sempatisi ve müzaheretı, ister istemez gelip geçici - dir. Çünkü bugün değilse yarın, yarın değilse öbürgün Filistin de, Suriye de istiklâline kavuşacak ve o zaman kuvvetli bir arap birliği teşekkül edecektir. Yahudiler, araplarla iyi geçinmezlerse hiç bir sempati onları bu birliğin şiddetli mukavemetinden koruyamaz.

Onun için yahudiler tarafından gösterilen ifratın süratle yatışacağını zannederiz.

KISA HABERLER

Geçen hafta içinde Amerikaya 100 milyon 700.000 dolar kıymetinde altın ithal edilmiştir. Bu altınlar bilhassa Kanada, İngiltere, Avustralya ve Yeni Zelandadan gönderilmiştir.

★ Yugoslavya ticaret heyeti Almanyaya hareket etmiştir.

★ Fransız Reisicümhuru Lebrun Mısır veliahdi Prens Muhammedi kabul etmiştir.

★ Gironde tezgâhlarında inşa edilen 1800 tonluk "Lansquenet" muhribi denize indirilmiştir.

★ Almanya enternasyonal talebe cemiyetinden resmen çekilmiştir.

★ Çekoslovakyanın eski Hariciye Nazırı Chvalkovski Bohemya ve Moravya himaye idaresinin Berlin orta elçisi olarak vazifesine başlamıştır.

★ 1937 bidayetinde İspanyadan hareket ederek Fransız sularına iltica etmiş olan dokuz İspanyol vapuru İspanyaya dönmüşlerdir.

SON HABERLER

Cümhurreisimiz ve refikaları, refakatlerinde Meclis Reisimiz ve Dahiliye Vekili bulunduğu halde Ankarada Etnografya Müzesine giderek Ebedî Şef Atatürkün kabrine bir çelenk koydular, Yukardaki resimde Millî Şefimizi bu merasim esnasında görüyoruz.

Sun'î Bir Göl Yapılıyor

Novi - Ligure, 20 (A.A.) — Burada sunî bir göl vücude getirilmesine karar verilmiştir. Göl, 80 metre yüksekliğinde bir set vasıtasile Berbera nehrinden su alacaktır. Bu göl, deniz tayyareleri için bir üs vazifesini görecek, ayni zamanda susuzluktan dolayı pek mümbit olmıyan 25 bin hektar genişliğinde bir araziyi sulayacaktır.

Hollanda Kraliçesi Belçikaya Gidiyor

Brüksek, 20 (A.A.) — Holanda kraliçesi Vilhelmine, üç gün sürecek o... resmî bir ziyarette bulunmak üzere salı günü buraya gelecektir. Bu ziyaret, geçen sene Kral Leopold tarafından Holandaya yapılan resmî ziyerete bir mukabele mahiyetinde telâkki edilmektedir. Bununla beraber diplomatik müşahitler beynelmilel vaziyet dolayısile iki memleketin biribirine daha ziyade yaklaşmak istedikleri ve bazı mahfillerin Holanda ile Belçika arasında askerî bir iş birliği yapılmasına taraftar olduklarının söylendiği şu sırada bu ziyarete hususî bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Japonlar Yeni Bir Hezimete Uğradılar

Hongkong, 20 (A.A.) — Japonlar, Paşanın, şimali garbisinde bulunan Çin kuvvetlerini muhasara etmek üzere üç koldan ilerlemek istemişlerdir. Yirmi bin kişilik mezkûr Çin kuvvetinin orada bilhassa Japonları aldatmak ve pusuya düşürmek için bulundurulduğunu anlıyan Japon kuvvetlerine mensup iki alay tam Tarpinçeni geçerken baskına uğramış ve imha edilmiştir. Japon kıtaatı Tangapişandaki Çin garnizonuna mensup kuvvetlerle dümdar muharebeleri yaparak ricat etmektedir.

İngilterede Havacılık Günü

"İmparatorluk havacılık günü", bütün İngilterede büyük merasimle tesit edilmiştir. Her tipte 5000 i mütecaviz tayyareyi ihtiva eden 78 hava meydanı bugün halka açılmıştır.

SIRP - HIRVAT İHTİLÂFI

Müzakereler Hakkında Bedbinlik Gösteriliyor

Belgrat, (Taymisin muhabiri yazıyor) — Hırvatlarla Sırplılar arasında yapılan müzakereler bir netice vermemiş olmakla beraber bugünkü vaziyeti şu şekilde hulâsa etmek mümkündür. Sırplılar, Hırvatlara istedikleri otonomiyi vermek istiyorlar. Fakat asıl mesele, bu otonomiden istifade edecek olan Hırvatistanın hududunu tesbit etmektir. Verilen malûmata göre Doktor Machek, Başka vilayetler ... ten vazgeçmiştir.

Buna mukabil Dubrovnik kendisine teklif olunmuştur. Bundan başka Başvekilin Bosnada, Hersekte ve Syrmia'da arayı âmmeye müracaati kabul ettiği bildiriliyorsa da bu son meselenin tadili istendiği ilâve olunmaktadır. Çünkü bu havalideki ahali, karışıktırlar. Bosnanın garbında ekseriyet Sırplarda, fakat garbındaki ekseriyet Hırvatlardadır. Ortodoks Sırplarsa, bütün Bosnada ekseriyet sahibi olduklarını iddia ediyorlar.

Türk Hırvatistan namile maruf olan havali - ki, Bosnanın garbındadır - 366,471 nüfusu havidir. Bunların 25.849 u Hırvat, 236.021 i Sırplı, 102.904 ü Müslümandır. Bu yüzden Sırplılar bu havalinin Hırvatistana verilmesi aleyhindedirler.

Hali hazırda iki taraf ta mevzu üzerinde bir hayli ileri geri sözler söylüyor. Bu yüzden müzakerelerin neticesi hakkında bedbinlik gösterenler vardır. Hattâ yabancıların bu işle oynamakta olduklarını iddia edenler de göze çarpmaktadır.

Hattâ İngilizlerin bu işe karıştıkları iddia olunduğu gibi Zagrebte mihver devletlerinin Hırvatları ezmek için Sırplılara muavenet teklifinde bulunmuş olduklarından da bahsolunmaktadır.

İngiliz Muhalefet Lideri Lord Baldwin Hükûmetin Siyasetini Tasvip Etti

Londra, 20 (A.A.) — Muhafazakârlar lideri eski Başvekil Lord Baldvin bu akşam Worcesterde söylediği bir nutukta, hükûmetin siyasetini tamamile tasvip etmekte olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Memleketimiz makul herkesle akıllıca görüşmiye hazırdır. Fakat komşularına karşı zorbalık yapmak istiyenlere de karşı durmıya hazırlanmıştır.

Şuna katiyen kaniim ki, nasyonal sosyalist ve faşist ideoloji müteassıpları denilebilecekleri müstesna olmak üzere dünyada hiçbir fert harbi istemiyor.

Eğer nasyonal sosyalist ve faşist rüesa kuvvete müracaate karar verecek olurlarsa bütün dünya memleketlerinin takbihine uğrıyacaklardır. Bu, hiç kimsenin mukavemet edemiyeceği bir tazyiktir. Bu mukavemeti Napoleon bile gösterememiştir.

Napoleonun muvaffak olmadığı yerde hiçbir fert muvaffak olamaz.

Baldvin, Hitler gibi mahir bir siyaset adamının böyle bir hataya düşebileceğini katiyen zannetmediğini söylemiş ve nihayet belki de pek yakında Almanya ve İtalya da dahil olmak üzere bütün dünya halkının hüsnü niyeti galebe çalacağı kanaatini izhar eylemiştir.

Bir Ada Kayboluyor

Manil, 20 (A.A.) — Nüfusu 4000 kişi ve genişliği 15 kilometre murabbaı olan büyük Okyanusta 100 mil cenubunda kâin Yeşilada vuku bulan zelzeleler dolayısile kaybolmak üzeredir. Adanın sakinleri ufak sandallara binerek civardaki adalara iltica etmişlerdir.

Bir Leh Ticaret Heyeti Almanyaya Gidiyor

Varşova, 20 (A.A.) — Buraya gelen telgraflarda bildirildiğine göre Garbî Silezyanın ve Şarkî Prusyanın birçok yerlerinde Alman tahrir nüfusu komiserleri, milliyetlerini fişlere kaydeden Polonyalılara fişleri iade ederek bu kayıtları düzeltmelerini istemektedirler.

Ticarî mübadeleleri kontrol için 22 mayısta bir iktisat heyeti Berline gidecektir.

Müzakereler bilhassa Almanyadan Polonyaya ihraç olunan malların tediye tarzı üzerinde cereyan edecektir.

Franko Sulhün İstikrarını İstiyor

Madrit 20 (A. A.) — Radyo ile neşredilen bir nutukta Franco, kazanılan zaferi tebarüz ettirmiş ve demiştir ki:

— Biz şeref ve istiklâlimizi herşeyden üstün tutuyoruz. Biz, Avrupada sulhün istikrarı yolunda teşriki mesai etmek istiyoruz."

Franko, memleketin imarı için bütün İspanyolların birleşmesini istemiş ve demiştir ki:

"Zafere, mukaddes birliğin inzimam etmesi lâzımdır."

İngiliz Kralının Seyahati

İngiltere Kralı Altıncı Georges Amerikanın Kanada elçisini kabul etmiştir. Elçi itimat mektubunu takdim eylemiştir. Kral müteakiben kordiplomatik âzasını kabul eylemiş ve bundan sonra da Senatoya giderek iki meclis âzası önünde bir hitabede bulunmuştur.

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

● *Londra mahfillerine göre Hatay meselesi, İngilterenin de Fransaya verdiği öğüt üzerine Türkiyenin lehinde hallolunmuştur. İngiltere mahfilleri Türkiye ile yapılan anlaşmayı yirminci asrın en mühim diplomatik hareketi saydıkları için İngilterenin bu şekilde harekete lüzum gördüğünü anlatıyorlar.*

★

● Berlin'den Doktor Göbels'in tekrar gözden düştüğü fakat bu defa sebebin romantik bir macera olmadığı bildiriliyor. Hakikî sebep henüz anlaşılmamıştır.

★

● *Mister Chamberlain'in Rusya ile anlaşmak meselesini, çıkmazdan çıkarmak için mantıkî bir çare bulduğu haber veriliyor. Malûm olduğu üzere Fransa ile Savyet Rusya arasında sağlam bir ittifak bulunmaktadır. İngiltere de Fransanın müttefikidir. O halde İngiltere de bilvasıta Rusyaya bağlıdır. İngiltere bu vasıtalı bağlantıyı, lüzumu takdirinde vasıtasız hale getirmeyi kabul edecektir.*

★

● 1938 senesinin 31 ilkkânununda Almanyanın 64 tahtelbahiri vardı. Tezgâhlarında da birkaç tahtelbahir inşa edilmekte idi. Bugün bu tahtelbahirlerin sayısı (145) e varmıştır. Yakında bu sayının kabaracağı bildiriliyor.
Rusyanın 175 tahtelbahiri bulunduğu anlaşılmaktadır. Bunların yarısı Baltıktadır.

★

● *Romanyanın eski Hariciye Nazırı Titülesku'nun siyaseti 1936 da lüzumundan fazla Fransız taraftarı ve Milletler Cemiyeti taraftarı olduğu görülmüş ve bu yüzden Titülesku Hariciye Nezaretinden çekilmişti. Fakat, Romen siyasetinin yeniden bu cereyanı almakta olması dolayısiyle Titülesku'nun yakında yine Hariciye Nezaretine getirileceği anlaşılıyor.*

FELEK

Beş Yaşında Ana

Yazan: B. FELEK

Vay anam vay.

Amerikada beş yaşında bir kız, çocuk doğurmuş; ana olmuş. İşitenler inanmamışlar. Hâdisenin cereyan ettiği hastane:

— İnanmayan gelsin baksın! Diye işkillileri davet etmiş..

Bana sorarsanız, maslahatı Nasrettin Hocaya havale ederim.

Rahmetliye gelip sormuşlar.

— Yüz yaşında ihtiyarın çocuğu olur mu?

— Genç komşusu olursa olur. Cevabını vermiş.

Biz ne kadar garip adamlarız!

Şimdiye kadar şaşılacak, inanılmıyacak yegâne şey beş yaşında kızın çocuk doğurması mıydı?

Geçende, yirmi senedir gözden kaybettiğim bir dostuma tesadüf ettim. Oturdu, yirmi senedir başından geçen şeyleri anlattı.

Hikâyesi bana sanki evvelden bir kere daha işitmişim gibi âşina geldi. Sonra muhakeme ederek şu neticeye vardım. Hep birbirimize benziyoruz. Hayatımız, maceralarımız, tasalarımız ve neşelerimiz hep bir usta işidir. Bu arada sıradan ayrılmış birini görürsek, meselâ bir dostumuzun işi iyi giderse, bir kaç kuruş kazanırsa, bir araba satın alırsa, bir seyahate çıkarsa, - ne bileyim - adamcılayın yaşamağa başlarsa hemen gözümüze batıyor; şaşıyoruz. - kıskanıyoruz demek istemiyorum - tedirgin olmuş gibi görünüyoruz.

Beş yaşındaki kızın analığı da böyle. Eğer tabiat heves edip beş yaşında bir yavruya analık verdiyse bundan analar ibret alsın. Bu, o demektir ki; bugünkü analığı beş yaşındaki çocuklar da yaparlar.

Telâşa ne hacet! Bu daha pratik değil mi? Büyük ana hem anayı, hem çocuğunu yâni hem kendi çocuğunu, hem de torununu beraber büyütür. Emek ve masraf bakımından mühim tasarruf olur.

Dün gazetelerden birinde okudum. Birinin kulağına bir kurşun girmiş. Yirmi sene sonra kalçasından dışarı çıkmış.

Hayata bu kurşun gibi giren ve umulmadık yerden çıkanlar az mıdır?

Eskiden.

"Elbette kurt oğlu yine kurt olur" diye bir mesel varmış. Bugün artık manası kalmamış. Kurttan kuzu, koyundan kurt doğuyor.

Yabancı tanıdıklarımız arasında hayata sıvacılıkla girip devlet adamlığına yükselen, Sosyalist bir mektep hocalığından, kan kırmızı Nasyonal Sosyalist şefliğine çıkan kimse hatırlamıyor musunuz?

Yalnız, şuraya dikkat!

Hocanın kadılığı sırasında birisi diğerinden şekvacı olmuş:

— Efendim! Davacıyım. Bu herif benim kulağımı ısırdı.

Öteki hemen reddetmiş:

— Hayır efendim! Hâşâ! Kendi kulağını kendisi ısırdı.

Hoca davayı hal için evvelâ insanın kendi kulağını ısırıp ısıramıyacağını denemek üzere harem dairesine geçmiş ve kulağını çekip ağzına yaklaştırmaya çalışırken elinden kurtulmuş ve kafası duvara çarpıp yarılmış. Onun üzerine tekrar mahkeme salonuna dönüp davacıya:

— Davanı reddettim. Sen kendi kulağını kendin ısırmışsın:

Demiş. Herif te:

— Aman Kadı efendi! İnsan kendi kulağını kendi ısırır mı?

— Isırır, hem kafası bile yarılır. Demiş.

Bunun gibi olmıyacak şeyleri denemiye kalkanların kafası yarılır.

İhtiyat ve akıl şunu emreder ki, birisi:

— Beş yaşında bir kız, çocuk doğurmuş! Dedi mi?

— Olabilir. Koca Tanrım, nelere kadir değil ki; deyip işi tatlıya bağlamalıdır.

Karadenizde Sis Var

Sinop, 20 (A.A.) — Karadeniz sahilleri on gündenberi kalın bir sis tabakası ile örtülüdür. Vapurlar sis yüzünden yollarına zorlukla devam edebiliyorlar. Dün akşam limanımıza gelmesi beklenen Cümhuriyet vapuru yine sis yüzünden bu sabah li-

Mahkemelerde

Kocasını Tabanca Ile Yaralıyan Kadın Beraet Etti

Meşhut suçlar müddeiumumiliği, dün Burgaz adasındaki Medeni Bey verem sanatoryomunda kocasının ve rakibinin üstüne tabanca ile hücum eden ve kocasını yaralıyan Edirneli Vasfiyenin tahkikatile meşgul olmuştur.

Vasfiye dört sene evvel Bolulu aşçı Hüsnü ile evlenmiştir. Hüsnü Burgaz sanatoryomunda aşçıdır. Iki aydanberi evine gelmiyormuş. Vasfiye evvelki gün hastaneye gitmiş, kocasını bulamamış, hastabakıcılar:

— Kocan da sana para vermek üzere eve gitmişti, dedikleri için beklemiş.

Kocasının geldiğini hastalardan birisinin çocuğu kendisine söylemiş, ondan sonra kızıl kıyamet kopmuş.

Hâdisenin mabadini Vasfiye kendisile görüşen muharririmize ve daha evvel müddeiumumiye şöyle anlatmıştır:

— Kocam iki aydanberi eve gelmiyor. Gittim. İhmalinin sebebini sordum. O dedi ki:

— Ben de geçici hastalık var, sana bulaşmasın diye eve gelmiyorum.

Ben hasta değilim. Kocamı severim. Sevilen bir adamın hastalık alması hoş görülmez. Ben de ısrar ettim: Hastalığı kimden aldın, dedim. O itiraf etti:

— İşte bir şey oldu. Hastalığı hastanedeki sofracı Semihadan aldım. Te davi ediliyorum.

Ben bunu da hoş gördüm. Fakat o, para da göndermemiye başladı. Benim dün hastaneye geldiğimden haberi yokmuş, bir hastanın çocuğu bana onun geldiğini Semiha ile konuşmakta olduğunu söyleyince ben yukarı çıktım. Kocamla Semihayı beraber görünce hemen kocamın yattığı odaya indim. Yastığının altından tabancasını aldım. Yukarıya çıktım. Hastabakıcı Kadriyenin odasına girdim. Semiha benim geldiğimi görünce o da yanıma geldi. Ben ona:

— Hanım, dedim. Sen utanmıyor musun? Kocamı iğfal ediyorsun.. Bari beni boşasın da sen onunla evlen..

O benim bu sözlerimi küfürle karşıladı:

— Kocanı senin elinden cayır cayır alacağım, beraber yaşıyacağız.. Onun peşine ne takılıyorsun?.

Sonra üstüme hücum etti. Saçlarıma sarıldı. O ızbandut gibi bir kadın. Ben zayıfım, nahif yapılıyım. Ben de onun saçlarına yapıştım. Alt alta, üst üste topaç gibi yuvarlandık. Kadriye, beni bir odaya koydu. Ben çok müteessirdim. Kapıyı arkasından kilitledim. Tabancanın topunda kurşun yoktu. Kurşun koymıya başladım.

O sırada kapıyı itenler oldu. Ben:

— Kim gelirse öldürürüm. Kendi canıma da kıyarım, diyordum.

Odanın banyo dairesine açılan bir kapısı daha varmış, oradan yavaşça kocam Hüsnünün kafasını uzattığını gördüm. Ben o kapıyı da kapamak isterken kocam elime sarıldı. Tabanca patladı. O elinden yaralandı."

Vasfiye nöbetçi olarak vazife gören asliye birinci ceza mahkemesinde bu şekilde ifade verdi.

Suçlu, davacılar ve şahitler, eşleri, dostları araya girmişler. Hüsnüyü ve Semihayı yumuşatmışlar ve bin müşkülâtla onların ifadelerindeki şiddeti hafifletmişler.

Muhakeme başladı. Davacılar eski ifadelerini hafiflettiler. Şahitler tabanca patladığını duyduklarını, fakat Vasfiyenin tehdit sözlerini işitmediklerini söylediler. Müddeiumumi suçlunun beraetini istedi. Mahkeme müzakereye çekildi. Celse açıldığı zaman mahkeme kararını verdi:

Vasfiye beraet ediyor ve tabanca da memnu silâhlardan olmadığı için sahibine iade ediliyordu.

Muhafaza Memurunu Boğuyormuş

Meşhut suçlara bakan asliye birinci ceza mahkemesi dün bir tehdit ve boğmaya teşebbüs davasına baktı: İddiaya göre: Kumkapıda av vergilerinde muhafaza memurluğu yapan 51 yaşında Abdurrahman dün saat on ikide Kumkapıda Küçükaltı sokağında 69 numaralı evde oturan 330 doğumlu Karnik oğlu Jirayerin içinde balık dolu bir sepetle tenha bir sokağa doğru ilerlediğini görmüş ve:

— Arkadaş, demiş, balıklarını daireye götür, resmini ver, kaçak satma.

Jirayer, bunu dinlememiş, bir gazinoya girmiş. Abdurrahman da balıkları resmini almak üzere daireye götürmüş, tartıyormuş. Bu sırada Jirayer gelmiş. Abdurrahmanın gırtlağına sarılmış, onu boğmak istemiştir. Fakat yetişenler onu muhakkak bir ölümden kurtarmışlar.

Suçlu, Jirayer, yaptıklarını inkâr ediyordu. Mahkeme balıkçı Hüsnü, Nazmi ve Halili şahit olarak dinledi. Jirayerin suçunu sabit gördü, kendisine bir ay hapis ve 30 lira para cezası verdi ve derhal tevkif etti.

Bir İsim Benzerliği

Ankara caddesinde Mücellit Cemalin 400 lirasını aşırdığı için, Türkiye matbaasında çalışan Burhanettin isminde bir genç, evvelki gün dört gün hapse mahkûm olmuştu. Ayni caddede matbaacılık yapan Bay Burhanettin ile isim benzerliği olduğu için Babıâlide ötedenberi namus ve şerefi ile çalışan matbaacı Burhanettin Erenlerin hâdisede ismi geçen Burhanettin olmadığını tavzih etmeği faydalı bulduk.

Süleyman Sırrı Gedik Gömüldü

Vefatını dün teessürle haber verdiğimiz Trabzon mebusu Süleyman Sırrı Gedikin cenazesi dün merasimle kaldırılmıştır. Cenazeye Başvekil Refik Saydam ile Parti Genel Sekreteri Fikri Tüzer birer çelenk göndermişlerdir.

Cenaze dün sabah merhumun Kadıköyündeki evinden kaldırılarak Edirnekapı şehitliğine defnedilmiştir. Kederdide ailesini taziyet ederiz.

Samsunda Yerli Mallar Sergisi

Samsun, 20 (A.A.) — Samsunun beşinci yerli mallar sergisi bu gün törenle açıldı. Vali Fuat Tutsal kısa bir söylevi müteakıp kordeleyi keserek sergiyi açtı ve sergideki pavyonları gezdiler. Yerli malı satan bir çok müesseseler sergiye iştirak etmiş bulunmaktadır.

Biletçiye Hakaret Eden Mahkûm Oldu

Meşhut suçlara bakan Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesi dün Fatih - Harbiye tramvayında ve Sultanahmet mevkifinde geçen bir hakaret iddiasını tetkik etti. Suçlu, Mehmet isminde 27 yaşında bir gençti. Davacı da tramvay biletçisi Akif..

Akif şikâyetini şöyle anlattı:

— Bu genç, Köprünün üstünde tramvaya bindi. Üç on paralık bir bilet aldı. Sultanahmede geldik. Ben kendisine biletin hükmü burada bittiğini ve yeniden bilet alması lâzım geldiğini hatırlattım. O bilet almadı, bana da hakaret etti.

Suçlu:

— Yalan söylüyor, kabul etmem, dedi. Vatmanla yamağı şahit olarak dinlendiler. Onlar biletçiyi teyit edecek şekilde şahadette bulundular.

Hâkim, Mehmedin suçunu sabit gördü. Kendisine üç gün hapis ve üç lira para cezası verdi.

Bekçinin Elinden Kaçmış

Seyyar satıcılık yapan Davit isminde bir genç dün sabah Kemeraltında Madam Maryanın evine gitmiş, ve bir pazarlıkta uyuşamayınca bıçağını çekince Madam Maryanın üstüne yürümüş ve onu tehdit etmiştir.

Polis Davidi yakalıyarak meşhut suçlar müddeiumumiliğine vermiştir. Suçluyu müddeiumumiliğe mahalle bekçisi getirmişti. Davaya asliye birinci ceza mahkemesi bakacaktı. Mübaşir Davidi çağırdı. İçeriye bekçi girdi ve:

— Bay reis, Davit ben helaya girince koridordan kaçmıştır. Polise ve arkadaşlara haber verdim. Onu arıyorlar. Yakalayıp getirecekler, dedi. Muhakemeye devam edilemedi.

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı

Bütün Yurtta Hararetle Kutlandı

Izmir, 20 (A.A.) — 19 mayıs spor bayramı saat 14.30 da Kızılçulludaki Türkkuşu alanında kutlanmıştır.

Törene iştirak eden bütün okullarla spor teşekkülleri ve Türkkuşu mensupları merasim başlamadan evvel yerlerini almış bulunuyorlardı. Sahayı 20 bini geçen bir halk kalabalığı doldurmuştu.

Vali beraberinde komutan, halkevi başkanı, belediye reisi, kültür direktörü olduğu halde birlikleri teftiş etmiş, hep birden ve mızıkanın iştirakile İstiklâl marşı söylenmiş ve bayrak çekilmiştir.

Öğretmen Pakize Gökay, M. Öz tarafından söylenen nutuklar dinlenmiş sonra başta okulların müşterek bayrak kıtası ve onu takiben müşterek flâma kıtası olduğu halde bütün talebe ve sporcuların iştirak ettiği geçit resmi yapılmıştır. Geçit resmini evvelâ kız sonra erkek talebenin yaptıkları jimnastik hareketleri takip etmiştir. Halk bu muvaffakıyetli hareketleri alkışlarla karşılamıştır. İzmir baştan başa süslenmiş ve donanmıştır. Gece halkevinde büyük bir toplantı yapılmıştır.

ÇORUMDA:

Çorum, 20 (A.A.) — Bugün 19 mayıs, gençlik ve spor bayramı kutlandı.

Cümhuriyet alanında toplanan binlerce halkın iştirakile yapılan tezahürata nutuklarla başlanmış. okulların jimnastik hareketleri sevredilmiştir.

Bayrama ıştırak eden civar köylerden yaya ve atlı olarak yüzlerce köylü gelmiş bulunuyorlardı.

ZONGULDAKTA:

Zonguldak, 19 (A.A.) — 19 Mayıs spor ve gençlik bayramı münasebetile saat 8 de okullar sporcuları, izciler, başta vali olduğu halde hükûmet erkânı memurları Halk Partisi, halkevi ve belediye ve müesseseler mensuplarile esnaf kurumları işçiler ve binlerce halk Cümhuriyet meydanına gelerek Ebedî Önderin büstüne çelenkler koymuşlardır.

Saat onda vali, Parti Başkanı yanında askerî komutan, halkevi başkanı, belediye reisi, kültür direktörü olduğu halde sahaya gelerek gençlerin bayramını kutladılar.

İstiklâl marşı ile merasime başlandı. Derin bir saygı ile bayrak çekilmesini müteakıp vali ve parti başkanı Halit Aksoy bu günün büyüklüğünü tebarüz ettiren çok veciz bir söylev verdi. Sonra bir spor teşkilâtı adına doktor Nurettin Savcı heyecanlı bir konuşma yaptı. Okulların spor klüplerinin bütün halkın takdirini çeken spor hareketleri de bunları takip eyledi.

Zonguldaklılar ve bütün gençlik, bu mutlu günü geniş bir alâka, coşkun heyecan içinde kutlamaktadırlar.

SAMSUNDA:

Samsun, 19 (A.A.) — Türk vatan ve istiklâlini kurtarmak üzere Ebedi Şefin Samsuna ilk gelişlerinin 20 inci yıldönümüne rastlıyan 19 mayıs Atatürk ve spor gençlik bayramı bu gün büyük tezahüratla kutlandı. Ebedî Şefimizin portrelerini hamil tablo bir subayın nezaretinde saat 9.30 da Gazi iskelesine tezahüratla getirildi, Burada vali başta olmak üzere askeri ve sivil erkân ve binlerce halk tarafından karşılandı.

Atatürkün portresi iskeleye çıkarılırken üç tayyaremiz Samsun ufuklarında uçuyor ve bu mutlu tezahüratı selâmlıyordu.

Atatürk heykeli önünde belediye reisi, şehir namına bir söylev verdi. Bunu takip eden geçit resmi çok parlak oldu. Bütün Samsun Atatürk ve gençlik gününü heyecan içinde yaşadı.

EDİRNEDE:

Edirne, 19 (A.A.) — Gençlik ve spor bayramı bu gün heyecanla kutlanmış ve Ebedî Şefin aziz hatıraları hararetle yadedilmiştir.

Sabah saat 10 buçukta Karaağaç yolu üzerinde stadyum karşısında bütün mektepler ve binlerce halk yerlerini almış bulunuyordu.

General Kâzım Dirik yanında baş müşavir, vali, kumandan olduğu halde gençleri selâmlamış ve oradan spor sahasına gidilmiştir. Burada yapılan büyük geçit resmini müteakıp bir nutuk verilmiş ve bunu kız ve erkek talebenin beden hareketleri takip etmiştir.

Bizim Mükâfatımız

(Başı 2 incide)

kadar sarayda alıkonmuş demektir. Halbuki buna da o devirde imkân yoktu.

İşte, benim Safiye Sultan tefrikasında Peçevinin rivayetine değer verişim ve Üçüncü Mehmedi 976 H. - 1568 M. yılında doğmuş olarak gösterişim bu sebeplerdendir. Paristen muhtelif vesilelerle beni tenvir ve taltif eden pek muhterem zatın bu mukayeseleri hoş göreceklerini umuyorum.

Hazin Bir Ölüm

Muallim Cebbarı da Dün Toprağa Verdik

Boğaziçi ve Işık liseleri edebiyat muallimi Cebbar vefat etmiş ve dün saat 14 te Alman hastanesinden kaldırılarak Feriköy mezarlığına defnedilmiştir.

Cebbar, geniş kültürü ve zekâsının kuvveti ile tanınmış kıymetli bir mütefekkirdi. Muhitinde ve talebeleri arasında çok sevilmiş ve hürmet görmüş bir edebiyatçı idi. Kısa süren bir hastalık kendisini aramızdan ayırmıştır.

Cebbarın cenazesi, dün Işık ve Boğaziçi liseleri talebesi, arkadaşları ve dostlarının işitirak ettikleri hazin bir merasimle ve çelenkler arasında toprağa verilmiştir.

Azarbaycanlı olan Cebbar, hemşehrisi Ağaoğlu ile ayni günde ölmüş ve Ağaoğlu ile ayni mezarlıkta yanyana defnolunmuşlardır. Kederli ailesine ve dostlarına beyanı taziyet ederiz.

★

ÖLÜM

Sevgili ve kıymetli hocamız Cebbar Moser 19.5.939 da ölmüştür. Kendisi memlekete, senelerce talebe yetiştirmek suretile hizmet etmiş kıymetli bir mütefekkirdi. İnsaniyet ideali uğruna senelerce çalışan hocamızı tanıyan ve seven arkadaşlarına sabır dileriz.

YENİ NEŞRIYAT:

Mehmet Akif — Hayatı, Eserleri ve 70 Muharririn Yazıları (İkinci Cilt)

Eşref Edip tarafından yazılan ve İstiklâl marşı şairinin edebî, içtimaî, siyasî bütün cephelerini, iç ve dış hayatını gösteren bu mühim eserin ikinci cildi de intişar etmiştir.

322 sayfadan ibaret olan bu ikinci cilt de çok kıymetli yazılarla doludur: Mehmet Akifin vefatının ikinci senei devriyesi münasebetile kabrinde, camide, Üniversitede, Halkevlerinde, mekteplerde yapılan ihtifaller, söylenen nutuklar, okunan şiirler, bu münasebetle yazılan yazılar, gazetelerdeki münakasalar, leh ve aleyhinde söylenen bütün sözler, kırk sene evvel yazdığı ilk şiirler, kırk sene sonra Mısırda yazdığı "Firavun ile yüzyüze,. şiiri, Necid seyahatine, çocukluk zamanlarına, Darülfünunda tedris hayatına ait hatıralar, tenkit ve tahliller... İki cildi bin sayfayı geçen bu kıymettar eseri bütün ka-

RADYO

ANKARA RADYOSU

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9456 Kcs.	20 Kw.

Dalga Uzunluğu

Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Pazar, 21. 5. 1939

12,30 Program, 12,35 Müzik (Küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın) 1 — Lidner — Şarap ilâhı Baküs şerefine dans, 2 — Carl Rydahl — Melodi, 3 — Lehar — Göttergatte operetinden potpuri, 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 Müzik (Küçük orkestra — Şef: Necip Aşkın) devam, 1 — Hanns Löhr — Büyük Vals, 2 — Carlo Thomsen — Dua, 3 — Winkler — Donna Chiquita (İspanyol uvertürü) 13,50 — 14,30 Türk müziği: 1 — Hicaz peşrevi, 2 — Şerif içlinin hicaz şarkı: (Derdimi ummana döktüm), 3 — Şekip Memduhun "hicaz şarkı: (Mahvolsun o talih), 4 — Udi Fahrinin hicaz şarkı: (Bahar olsa çimenzar..), 5 — (Taksim), 6 — Halk türküsü: (İnce çayır biçilir mi), 7 — Karcığar türkü: (Benliyi aldım kaçaktan), 8 — Saz semaisi, 15,30 Millî küme müsabakaları (19 Mayıs Stadından naklen).

17.30 Program, 17.35 Müzik (Pazar çayı) Pl. 18.15 Çocuk saati, 18,45 Müzik (Şen oda müziği: İbrahim Özgür ve ateş böcekleri) 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 Türk müziği: 1 — Nihavent peşrevi Osman Beyin, 2 — Osman Nihadın nihavent şarkı: (Yine bu yıl ada sensiz) 3 — Şemsettin Ziyanın şetaraban şarkı: (Oldu şep mahmurun), 4 — Halidunun suzinâk şarkı: (Söyle ey canan) 5 — Şemsettin Ziyanın hicaz şarkı: (Anılsın yar ile), 6 — İsak Varanın bestenigâr şarkı: (Gönül sana çoktan), 7 — Bimen Şenin bestenigâr şarkı: (Derdimi ummana..), 8 — Şükrü Osmanın buselik şarkı: (Gönül hararetî), 9 — Artakinin nihavent şarkı: (Koklasam saçlarını) 10 — Neveser saz semaisi, 21 Neşeli plâklar — R. 21.10 Müzik (Riyaseticümhur Bandosu — Şef: İhsan Künçer), 1 — Sousa — Marş, 2 — J. Strauss — Cenup gülleri valsi, 3 — Cézar Franck - Re minör senfonisinin Lentosu, 4 — Korsakoff — Hint şarkısı, 5 — Tschaikowsky — İtalyan kaprisi, 22 Anadolu Ajansı (Spor servisi), 22,10 Müzik (Cazband) Pl. 22.45 — 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

BUGÜN **SARAY** Sinemasında
2 filim birden
1 - HUDUT KORSANLARI
Büyük Fransız filmi
Baş rollerde: ERİC V. STROHEİM - SUZY PRİM - CHARLES VANEL - İNKİJİNOFF
2 - RADYO KRALİÇESİ
Baş rolde: SHİRLEY TEMPLE Ayrıca: Foks Jurnal dünya havadisleri

Bugün **MELEK** Sinemasında
2 büyük ve güzel film birden
1 — KİBAR GARSON
SACHA GUIRY'nin en son ve en mükemmel filmi
2 — MANUELLA
DOROTHY LAMOUR'un en büyük zaferi
Filme ilâve olarak:
1 — ATILAY denizaltı gemimizin denize indirilişi
2 — TAHRANDA İRAN Veliahdinin düğünü
3 — NEVYORK Sergisinin açılış töreni v. s.
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matineler.

Bütün Amerika Donanmasının iştirakiyle yapılan Senenin en büyük Deniz muharebesi filmi
TÜRKÇE SÖZLÜ
DENİZ ALTI - D - 1
Memleketimizde şimdiye kadar yapılan Türkçe filimlerin en güzeli
Bugün **LÂLE** Sinemasında
İlâveten: Renkli MİCKEY WALT DİSNAY ve METRO JURNAL
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtlı matineler
Bu Filim Ankarada, Yenişehirde **ULUS** Sinemasında da gösterilmektedir.

19 Mayıs 1939
Gençlik ve Spor Bayramı
Kadıköy Stadında 10 binlerce talebenin idman şenlikleri tekmil teferrüatile
TÜRKÇE SÖZLÜ FİLM
ve 50 senedenberi Türk Tersanelerinde ilk defa olarak inşa edilen gemimiz
Denizaltı ATILAY'ın
Denize indirme merasimi filmi Bugün Matinelerden itibaren
TAKSİM - LÂLE ve SÜMER
sinemalarında Programlarına ilâveten gösterilmektedir.

Bugün **İPEK** Sinemasında
2 güzel ve büyük Filim birden:
DANİELLE DARRİEUX **FENA YOL** Büyük aşk ve Sergüzeşt filminde ve
İNATÇI ARKADAŞLAR
Fransızca sözlü büyük Komedi Filme ilâve olarak:
1 — ATILAY Denizaltı gemimizin Denize indirilişi,
2 — TAHRAN'da İRAN Vellahdının Düğünü,
3 — NEVYORK Sergisinin açılış Töreni V. S.
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtlı matineler.

BUGÜN **SÜMER** Sinemasında
2 Film birden
1 - NE ŞEKER ŞEY
Fransızca sözlü
DEANNA DURBİN
2 - HAVA ŞEYTANLARI
Görülmemiş bir macera ve sergüzeşt filmi.
Yaz fiatları 15 - 20 - 30 kuruş
Bugün matineler saat 11 de başlar.

21 Mayıs 1939
TAN
ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi
1400	Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750	"	6 Ay	1500 "
400	"	3 Ay	800 "
150	"	1 Ay	300 "

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Alman Matbuatının Hücum ve Tehditleri

İngiliz-Türk anlaşması Berlin için o kadar anî ve beklenmiyen bir darbe oldu ki, Alman matbuatı biran şaşırdı, bir şey söyliyemedi. Hattâ bu anlaşmanın Almanyadan ziyade İtalyaya müteveccih olduğunu söyliyerek bize karşı ihtiyatlı bir lisan kullanmaktan çekinmedi. Fakat sonra bu anlaşmanın Alman istilâ emellerine karşı ne büyük bir darbe teşkil ettiğini anlayınca iş değişti; Alman gazetelerinin lisanı değişiverdi. Evvelâ hücuma, sonra tehdide geçtiler. Alman ordusunun İngiliz donanmasından daha süratle yürüdüğünü söyliyerek bizi korkutmağa kalktılar.

Alman matbuatının bu tehevvürünü anlıyoruz. İngiliz - Türk anlaşması Almanlara yalnız Türkiyeyi değil, bütün Balkanları kaybettirmiştir. Bu anlaşmadan sonra Yugoslavya üzerinde yaptıkları bütün tazyikler semeresiz kalmış, Prens Pol Berlin - Roma mihverine girmeğe yanaşmamıştır.

Romanya artık mil[illegible]in tazyikinden kurtulmak üzeredir. Ve Bulgaristan İngiltereden malî yardım görmeğe başlamıştır. Zaten İngiliz Başvekilinin Avam Kamarasındaki beyanatına bakılırsa sulh cephesinin Balkanlardaki faaliyeti memnuniyeti mucip bir şekilde inkişaf etmektedir.

Böyle bir vaziyet karşısında Alman matbuatının bize teşekkür etmesini beklemek abes olur. Yalnız Almanların, yirmi senedenberi bizimle bu kadar sıkı temaslarda bulunmalarına ve silâh arkadaşlığı etmiş olmalarına rağmen hâlâ Türkiyeyi ve Türkleri anlamamakta gösterdikleri inat hakikaten şaşılacak kadar gariptir. Tehdit Türkü yıldırmaz, kızdırır. Bu basit hakikati Almanların öğrenmiş olması lâzımdı. Öğrenmemişlerse, bunun âkibetinden müteessir olacak olanlar yine onlardır.

Biz maruz kaldığımız bir tehlike karşısında emniyetimizi korumak için tedbir almaktan başka bir şey yapmış değilizdir. Bir mahalleye hırsız girdiği zaman ev sahiplerinin kapılarını kapamaları kadar tabiî bir şey olamaz.

Dünyayı saran haksız ve yersiz istilâ tehlikeleri Balkanlara da girince Balkan devletlerine ve bu meyanda Türkiyenin yapacağı ilk iş hudutlarını emniyet altına almaktı. Türkiye de bunu yapmıştır. Bunda Almanyayı kızdıracak ne var?

Biz istediğimiz devletle, istediğimiz şekilde anlaşmak hürriyetine malik değil miyiz?

Eceabatta Belediye Çalışmaları

Eceâbad (Maydos) (TAN) — Belediyemizin senelik varidatı 4500 liradan ibaret olduğu halde, iyi eserler görülmektedir. İki sene içinde bir belediye fidanlığı, bir de Kilyede birlik fidanlığı vücude getirilmiş, altmış bin kadar muhtelif meyva ağacı yetiştirilmiştir.

Cümhuriyet caddesinde park ve caddenin kaldırımları yapılmaktadır.

Gazhane ve mezbaha yaptırıldığı gibi asrî bir balıkhane vücude getirilmesine de başlanılmıştır.

Limanımız, yedi metre derinlikte tamir ve ıslah edilmektedir.

HAFTANIN MUSAHABESİ

Çeşit Çeşit Sarhoşluğa Şişeye ve Insana Dair

Yazan: *Refik Halid*

Ağzımda yuvarlamadan, çiğnemeden, çekinmeden, kısaca, açıkça söyleyip kurtulayım:

— Ben içkiyi severim!

...Fakat sarhoşluğu sevmem; ayıp, iğrenç, zararlı olan bu ikincisidir. Ama, sade içki sarhoşluğunu değil, hiç bir şeyin sarhoşluğunu sevmediğimi de ilâve edeyim. Insan yalnız içkinin değil, servetin, güzelliğin, zekânın, bilhassa ikbal denilen devlet kuşunun da sarhoşu olabilir, bunlardan da hoşlanmam. Sonuncusundan, şüphesiz hiç hazzetmem.

Ilmî tarifile sarhoşluk sinir merkezlerine hücum edip "cümlei asabiye" mizde ve tahrik hüceyrelerimizde kargaşalık yapabilecek mevaddın sebep olduğu bir zehirlenme değil midir? Bunu yalnız alkol mü yapar? Her alkol içen sarhoş mu olur? Her ne sebepten dolayı ise şımarıklık da bir cins sarhoşluk sayılmaz mı?

Görüyorsunuz ki mesele bu bakıştan çok şümullü ve mühimdir; [illegible] gradosunun nail[illegible]ledeceği işlerden değildir. (Hoş insan asıl sarhoş iken ayı yeşil görür, o da ayrı mesele!)

Meselâ kolay kazanmış bir yeni zengin para sarhoşudur. Bütün hareketlerine dikkat ediniz, ne yapacağını bilemiyen bir içki sarhoşundan farksızdır. Hazmedemediği para sikleti altında sendelediğini görürsünüz; atar, tutar, dünyaya meydan okur; yapmadığı münasebetsizlik, kabalık, tabiatsizlik kalmaz. Sesi fazla çıkar, çok yer doldurur, can sıkar, neşe kaçırır, iğrenç ve âdidir. Bu nevini Umumî Harpte görmekten bıkmıştık, tiksinmiştik.

Güzelliğine mağrur bazı kadınlar da böyledir, hüsnün sarhoşudur. Tıpkı bir sarhoş gibi ister ki dünya işini bıraksın, kendisile meşgul olsun, kendi güzelliğinin yüz çeşit hoş mezeli sofrasının etrafına dizilip "evet efendim, sepet efendim, bugün dünden güzelsiniz efendim.." diye dalkavukluk etsin. Şunu yaksın, bunu yıksın, "uğrunda, ölen, öldürülen var" şarkısını hakikat şekline soksun. Yürüyüşü yalpalıdır, bakışı süzük, tabiati mart havasına benzer. Şimdi güneşli, biraz sonra bulutlu... Kâh iltifat, kâh itap! sükûneti, karar ve intizamı sevmez, vaka olmasını bekler ve elâlemin rahatını kaçırır.

Talâkat, zekâ, bilgiçlik sarhoşu da yorucu, usandırıcıdır. Bir âdi içki sarhoşu gibi kimseye lâkırdı fırsatını vermez; coştukça coşar, söyledikçe söyler, övündükçe övünür. Bu sarhoşta da ölçü, gem, dizgin yoktur. Marifetlerini saymakla bitiremez, buluşlarına, nüktelerine son veremez. Daima konferans salonunda, tören meydanında, mikrofon karşısında gibidir, cakalı ve sahtedir. Daima çenesi harekette, dili dans, sesi müzik, eli makine halindedir; gözleri de gözlerinizin içindedir: Tasvip bekler, takdir ister, alkış gözler.

Nihayet siz yorulursunuz, "Ah, dersiniz, defolsa veya sızsa da rahat etsek!"

Ikbal sarhoşluğuna gelince, ötekilerden de kötüdür, yedi tane Bekri Mustafanın huzuruna razı olacağınız gelir. Dünyayı kendisinin idare ettiğine, âleme nizam ve intizamı kendisinin verdiğine inanmış bir tavırla böbürlene böbürlene bir anlatışı, bir yüksekten atışı, bir ses perdesi bozukluğu, bir arabaya kuruluşu, bir tribüne geçişi, bir motöre yaslanışı, şuna buna bir iltifatı, bir ihtarı vardır ki, sizleri bilmem, fakat gözüm değince benim tüylerim diken diken olur, belkemiğimde Boğaziçi anaforları esmiye başlar.

Maamafih ikbal sarhoşu en çabuk ayılan bir sarhoştur; masa başındaki koltuğunu altından çeker çekmez süt dökmüş kediye, sarığı alınmış hocaya, karaya vurmuş balığa, gerdeğe girmiş alığa veya zifaf odasından çıkan hadıma döner, sünepeleşir, her ayılan azılı sarhoş gibi artık mahcup ve ürkektir, zıbıdı ve şahsızdır, acıyacağınız gelir.

Fakat ikbal sarhoşunun belki de hiç içmemekle beraber bir de azmanı vardır ki, adına eski tarihlerde kâh Sezar, kâh sultan, kâh han, kâh çar, kâh kayser, kâh bu kafiyeden bir kelime hulâsa bir şey denirdi; dünyayı ateşe yakabilirdi. Işte en korkunç, zararlı sarhoş onlardı. Hışmından Allaha sığınmaktan, daha iyisi silâhına sarılmaktan başka baş vuracak çare yoktu!

Bunlar dünya meyhanesine bir kaç asırda bir ve bazan da çift gelirler, ama pir gelirler. Kafa itibarile ayyaş gibi hesaplar yaparlar: "Şöyle alır, şöyle kırar, şöyle yıkar, şöyle geçerim, kimsecikler karşımda duramaz!,, kurarlar, kurarlar; atarlar, tutarlar, birdenbire ayağa kalkarlar. Kırılmadık bardak, yarılmadık kafa kalmaz; masalar altüst olur, tezgâh yere, halk biribirine geçer. Bu büyük mikyasta meyhane kavgası tarihe mal olan cihan zabıta vakalarından bir tanesini teşkil eder, milletler asırlarca lâfını ederler, dehşetini anarlar.

Bereket ki her içki içen adam sarhoş olmadığı gibi her zengin, her güzel, her hatip, her devletli, hattâ belki de her Sezar kendisini sarhoşluğa kaptırmaz; hesabını bilir. Işte bunun içindir ki fena olan içki, para, hüsn[illegible], nüfuz değildir, bunların sarhoşluğu, yani asabi cümlemizde kargaşalık yapmasıdır.

Neyin sarhoşu olur isen ol, istersen Karakulak suyunun... O dahi fenadır! Şöhret sarhoşluğu ise beterin beteridir.

Çok yeyip midesini bozan bir adam oburluğun sarhoşudur; çok kadın peşinde koşan da çapkınlığın... Spor sarhoşluğu da olurmuş meğer: Stadyumlarda döğüşenlerde nümunesini görüyoruz. Allâme taslaklığı da matbuat sütunlarında yer bulan ve gittikçe salgınlaşan bir münasebetsiz sarhoşluk! Her kitaptan bir kadeh çakıştırıp okuma akşamcılığının neticesi...

Inhisar idaresi bunların da gradosunu indiremez ya?

Sinirli bir kadın zararlı olmakta, herkesin rahatını kaçırıp dünyayı başına zindan etmekte bir sarhoştan daha mı az belâlıdır?

Kabahat şişedeki içkide değil, insan denilen şişenin içindeki mayadadır. Bu maya sarhoşluğa müsaitse o adam sade rakıdan değil, açık havadan, güzel manzaradan bile sarhoş olup hır çıkarır. Mesele sıhhat, huy ve terbiye meselesidir.

Ölçüsüz sarfedilen hangi nesne muzır olmaz, zehirlenme yapmaz ki? Bir kadeh rakı, elbette, on kadeh buzlu portakal şerbetinden, on tabak dondurmadan, on patlıcan dolmasından, hattâ on saat kumar masasından, on kilometre yayan koşmaktan ve yüz on kilometre üzerinden otomobil sürmekten çok daha az zararlıdır. Haddi zatında ne bir bardak şurup, ne tek tabak dondurma, ne iki patlıcan dolması, ne üç parti bezik, ne kısa yürüyüş, ne de hafif sürülen otomobil zararlı olmamakla beraber...

Öğrenilecek, öğretilecek şey her işte ölçüsünü bilmek, ölçüye riayet etmektir; seciyeli, idareli olmıya çalışmaktır.

Sarhoş olmadan içe bilene söz söylemek kimin haddine? Otuz şu kadar senedir, meselâ, benim hakkımda bin dereden su getirildi de niçin sarhoştur denilemedi? Halbuki on sekiz yaşımdanberi - kısa bir kaç rahatsızlık müstesna - her gün içerim; ama ağzıma içerim; insan gibi içerim; vaktinde, derecesile, keyfini getire getire tertemiz içerim; özene bezene, bütün adabına, usullerine riayet ede ede, efendiçe içerim.

Böyle içene de bayılırım.

Hem bu mübarek Istanbulda, yazın, akşam üzerleri sular çilek, kayısı, menekşe, erguvan rengine girer, çınar ve söğüt yaprakları serin rüzgârlarla titrer, denizde mahbubeler yüzer, yavaş yavaş elektrikler yanıp ışıklar gülerken, peri masalına lâyık bir dekor karşısında şöyle, içinde buz parçaları şıkırdayan buğulu bir kadeh içki insana dokunabilir mi?

Elcevap — Allahü âlem bissevab: Dokunmaz!

Dokunur diyenin aklından şüphe caiz midir?

Elcevap — Caizdir!

Içki ve sarhoşluk bahsi edilirken şişeyi hatırlamamak mümkün olamaz. Zaten bütün hayatımızda şişenin ehemmiyeti vardır, anlatayım:

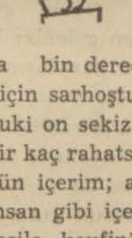

Bir gün, baktım, evde birikip kalmış olan cins cins, şekil şekil şişeleri hizmetçi satıyor. Beni bir düşünce aldı. Ama öyle "pahalıya aldığım dolu şişelerin boşu ne ucuza gidiyor?" yahut "ne çok şey içmişiz?" kabilinden âdi düşünce değil orijinal bir fikir... Oturdum, şunu yazdım:

Insan ve Şişe

Çocuğun babasına rats gelirsiniz. Elinde bir şişe:
— Nedir bu şişe?
— Süt şişesi?

*

Çocuk biraz büyür. Küçük bir şişe ile görürsünüz:
— Bu ne şişesi?
— Mürekkep şişesi!

*

Çocuk bir gençtir. Elinde yine bir şişe ile rastlarsınız:
— Bu şişe nedir?
— Kolonya şişesi!

*

Çocuk, şimdi, otuz, kırk yaşlarındadır; yine bir şişe ile yoldadır:
— O ne şişesi?
— Rakı şişesi!

*

Çocuk kırkını geçmiştir; bakarsınız, elinde bir şişe ile gidiyor:
— Ne şişesi bu?
— İlâç şişesi! Maden suyu şişesi!

*

Çocuk elli, altmış arasındadır. Bir gün omuzları çökük, karşınıza çıkar:
— Yine mi şişe?
— Evet, idrar şişesi!

*

Çocuk, artık, ak saçlı başını sonsuz uykusuna varmak için yastığa dayamış, binlerce şişe tükettiği dünyadan çekiliyor. Kapıda eli şişeli birine rast geliriz:
— Bu ne şişesi?
— Zemzem şişesi!

Içki sarhoşluğunun gamlı, neşeli, kavgacı, palavracı, kahraman, ihsancı, edepli ve edepsiz gibi yüz çeşit şekline dair bir gün bildiklerimi söylemek üzere yazımı bitirirken son günlerde moda olan bir meseleye daha temas edeceğim: Rakı millî içki midir, değil midir?

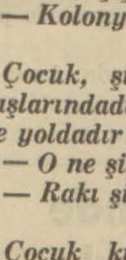

Bana kalırsa, Millî Mücadelede, bir aralık, seciyesiz addolunarak Anadoludan kapı dışarı edilmesine rağmen yabana atılamaz ve her halde bir listeye sokulup ta millî hudut haricine çıkarılacak hainlerden sayılamaz. Fikrimce yapılacak şey onu sadece, devlet hizmetinde kullanmamaktır ve zannederim ki şimdi yapılan da budur.

Ona bu ceza, bize su mükâfat yetişir!

Onun Arkasından.

Ahmet Ağaoğlu

Yazan: ŞÜKÛFE NİHAL

Elimizden bir kıymet daha uçtu..

Ahmet Ağaoğlunu da kaybettik..

Vaktiyle "Sanat havasızlığından boğulduğum zaman" Hâmide koşardım. Şimdi de, zaman zaman yalpa vuran insanlık denizinde başım dönünce, sükûn ve inan veren bir tepe diye Ağaoğlunu görmek, benim için bir şifa olurdu. O da gitti, bu da!..

Ne yazık!..

O, İnsanlığın az rastladığı kıymetlerdendi; âlimdi, çalışkandı, mücadeleciydi, zekiydi, faydalıydı; lâkin ben bunların hiç birinin üstünde durmuyorum. Ağaoğlunun asıl kıymet verdiğim tarafı, karakterinin yüksekliği idi.. O, insandı; o, (bütün bir insan) dı...

Hayatta her şeyi bulmak mümkündür, lâkin tam bir insan bulmak? İşte, ıztırabımız ve çektiklerimiz burada..

O, sesi ve sözü ile baştan başa samimiyetti, onda büyük ıztırap - lar çekenlerin manevî yüksekliği vardı. O, yanmış, tutuşmuş, lâkin kül olmamış; yandıkça üzerindeki altın külçeleri büsbütün tekâsüf etmiş bir hâkimdi.

Kaç yıldır, her pazartesi akşamı, o, söylerdi, biz dinlerdik. Gençler başlar, lâkin daima o devam eder, o bitirirdi. Gündüzkü yorgunluktan sonra onun çocukları sayılan bizler, salonda oturacak rahat yerler ararken, o, elinde asa; yüksek sandalyesinde bir arslan heybetiyle dimdik otururdu.

Her sözü bir inanış ve inandırıştı... Sesinde yıldırımların ahengi vardı; yetmiş yılın söndüremediği bakışlarına kapılır, cazibesinden kurtulamazdık.

Arasıra hastalanırdı; biz yine giderdik. Nadiren yatakta kabul ederdi. Onu, hep âsası elinde, yüksek sandalyesinde dimdik, bizi bekler, bulurduk. Konuşurken zaman zaman küçük krizler geçirirdi; küçük bir işaretiyle ona ilâcını getirirler, alır, koklar, çok defa etraftakiler bir şeyin farkında olmazlardı.

Münakaşa gürültüleri arasında o, kendi kendini tedavi eder, bir

(Devamı 8 incide)

GÖRÜŞLER

Ağaoğlu

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Ağaoğlu Ahmedi tek bir kelime ile ifade etmek icabederse "insan" onun üzerine biçilmiş bir kalıptır. Ağaoğlunun, yetmiş seneyi dolduran hayatı içinde, varlığını yapan fikirleri, hisleri, kanaatleri, kendi içine sığmayan enerjisi gibi, bu küçük sütuna da sığmaz. Fakat bence onun en mümeyyiz vasfı insanlığı, hür insana, yüksek bir insanlığa olan aşkı ve hasretidir.

En büyük zevk duyduğu entellektüel hayatta, ve mücadelede, bir kanaat olarak, bir ideal olarak benimsediği demokrasiyi, hayatının son dakikasına kadar sarsılmadan müdafaa ederken, kanaatine zıt fikirlere karşı gösterdiği müsamaha da onun elinden bırakmadığı bir ölçüdür.

Ağaoğlu, insanlar için ütopik bir cennet, birbirine fenalık etmeyen, birbiri için yaşayan, yer yüzündeki insanları birbirine fazilet bağlariyle bağlayan bir âlem tasavvur ederdi. Bütün hayatı bu âlemin hasretiyle geçmiş, yer yüzünü kaplayan ihtirasların, didişmelerin kinini içinde taşımış, son dakikasına kadar kalemini ve dilini, bütün heyecanı ve enerjisiyle bunun müdafaasına hasretmiştir.

Ağaoğlunun dediği gibi, yetmiş senelik perde indiği zaman, arkasında bir saniye fikirlerinden fedakârlık etmeyen, bir saniye kanaatlerini maddi menfaatlere feda etmeyen, boyun eğmeden ölen bir insan bırakmıştır.

Yüksek karakter ve moralin müdafii Ağaoğlu, iğrenç menfaatlerin karşısında idealini sapa sağlam gönlünde taşımış bir fert gibi vicdan huzuru ile ölmüş bahtiyar bir ölüdür.

Biz kıymetli bir entellektüel ve büyük bir insan kaybettik.

SPOR

Bisiklet yarışına iştirak eden gençler, dün İstanbula geldikten sonra..

Yugoslavlar Yenildi

Pera Takımı 2-0 Galip Geldi

Dün Taksim stadında. Yugoslav takımı Yedistva Pera ile karşılaştı. Sahada iki üç bine varan bir seyirci kütlesi vardı.

Saat tam beş buçukta evvelâ Yugoslavlar yeşil beyaz formalarile sahaya çıkarak halkı selâmladılar. Arkasından da Peralılar göründüler.

Yugoslavlar dün iyi bir oyun çıkaramadılar. Tabiî dünkü oyunlarile vasattan aşağı bir takım hissini uyandırdılar. İçlerinde birinci sınıf bir futbolcü göremedık. Yalnız ilk on beş dakikada sol iç futbolu anlamış eski bir futbolcu olduğunu gösterdi. Fakat o da pek fazla geçkin bir futbolcu olduğu için dakikalar ilerledikçe sahadan silinmeğe başladı. Sol açık ta bu oyuncunun oynadığı müddetçe onun yerinde paslarile gözüktü.

Müdafaa vasat, muavin hattı iyi değil. Hücum hattında da yalnız sol iç ve sol açık. Diğerleri iyi değildi.

Dün Peralılar maçı galibiyetle bitirmelerine rağmen iyi bir oyun oynadılar denemez. Muavin hattı ile muhacim hattı arasında hıç irtibat yoktu. Hücum hattı da o kadar iyi işliyemedi. Galibiyette Bambinonun bilgili oyunu âmil oldu. Bir parça da muavin hattında Etiyen muvaffak oldu. Yugoslav takımı bir parça atak oynasaydı, Peraya karşı gol çıkarabilirdi.

Oyunun tafsilâtı

Hakem Şazi Tezcanın idaresinde oyuna başlandı. İlk dakikalar her iki taraf ta müteredditti. Yugoslavlarda bir şey olmadığı gözüküyordu.

Yalnız hücum hattında sol iç fena değil ,topu stop edebiliyor ve güzel paslar verebiliyordu. Oyun, çok zevksiz oluyor. Hariçten gelenler bu maçın bir ecnebi takım karşılaşması olduğuna inanamazlardı.

Bir Pera hücumunda Bambino topu kaptı ve güzel bir sıyrılışla sola geçirdi. Sol açık, önü boş bir vaziyette olduğu halde bir burun vuruşile ilk Pera golünü kaydetti.

Bir Yugoslav hücumunda Pera kalesi büyük bir tehlike geçirdi, sıkı bir şüt direğe çarparak geri geldi ve Peralılar bir gol tehlikesi atlattılar.

Bir Pera hücumunda sol açık Yugoslav kalesine doğru aktı ve topu ortaya geçirdi. Kaleci çıkış yaptı, buna rağmen topu kalecinin ayağından kaparak ağlara taktılar ve Peralılar bu suretle ikinci gollerini kazandılar. Ve devre de karşılıklı fakat tehlikeli olmaktan uzak hücumlar arasında 2 - 0 Pera lehine kapandı.

İkinci devre çok zevksiz geçti. Peralılar iki sıfırlık galibiyeti elden kaçırmamak için daha ziyade müdafaa oyununu tercih ettiler. Yugoslavlar da bu 2-0 lık galibiyeti bozamadılar ve maç ta bu suretle 2 - 0 Peranın galibiyetile kapandı

Bugün Nerelere Gidebilirsiniz?

Fenerbahçe stadında:

Fenerbahçe - Galatasary saat 16.30.

Anadoluhisar - Galatagençler, saat 14.30.

Taksim stadında:

Yugoslavlar - Şişli, saat 11 de.

Topkapı Arnavutköy - Beykoz Kurtuluş saat 14.30 da.

Pera İstanbulspor - Kasım - paşa - Galatagençler, saat 16.30 da.

Atletizmde İstanbul Birinci Oldu

Evvelki gün başlıyan 3 şehir atletizm müsabakalarının üçüncüsü Fenerbahçe stadında üç bine yakın bir seyirci kalabalığı önünde yapılan dünkü müsabakalardan sonra neticelendirilmiştir.

Dünkü müsabakalarda federasyon asbaşkanı Şinasi Reşit, bölge asbaşkanı Fethi Başaran da bulunmuş şu teknik neticeler elde edilmiştir:

200 METRE: Birinci İrfan 23 (Istanbul, ikinci Muzaffer 23.7 (Istanbul), üçüncü Cemil (Izmir).

800 METRE: Birinci Cemal (Istanbul) 2.4.6, ikinci İbrahim, (Istanbul), üçüncü Okkeş (Ankara).

5000: Birinci Hüseyin (Istanbul) 16.9.4 (yeni üç şehir rekoru), ikinci Ali (Ankara) 16.18.8, yeni Ankara rekoru, Ankara rekorunu Demirsporlu Mustafanın ayağından ayakkabısı çıktığından kendisinden beklenen koşuyu gösterememiş dördüncü olmuştur

4 × 100 BAYAK KOŞUSU: Birinci Istanbul 44.8, ikinci Ankara 64,4, üçüncü İzmir 46,7.

ÜÇ ADIM ATLAMA: Birinci Vakur 13,54 (Izmir), ikinci Süreyya 13.34 (Istanbul, üçüncü Fethi (Istanbul).

DISK ATMA: Birinci Arat 38.45 (İstanbul) ikinci Yavru (Istanbul), üçüncü Atıf (Izmir).

SIRIK ATLAMA: Birinci Ankaradan Muhittin 3.21, ikinci Istanbuldan Viçârapulos, üçüncü Şerif Istanbul 19 Mayıs rekorunu kırmak için atlarken sakatlanan Muhittin kendisinden beklenen dereceyi yapamamıştır.

Umumî puvan tasnifinde 232 puvanla Istanbul birinci, 104 puvanla Ankara ikinci, 93 puvanla İzmir üçüncü olmuştur.

Gemlik Sunğipek Fabrikasında Spor

Gemlik (TAN) — Sun'i ipek fabrikası içinde bir voleybol sahası vücude getirilmiştir. Burada bilhassa pazar günleri fabrika gençleri sporla meşgul olmaktadırlar.

Seyitgazide Spor İşleri

Seyitgazi (TAN) — Kaymakamın riyaseti altında toplanan Beden Terbiyesi komisyonu, hemen faaliyete geçilebilmesi için belediye bütçesine şimdilik elli lira konulmasını teklif etmiş ve hususi muhasebeden ne kadar yardım edileceğini vilâyetten sormuştur.

Kandırada Güreş

Kandıra (TAN) — Halkevi spor kolu, güreşin taammümü ve inkişafı için çalışmağa başlamıştır.

Şarkışlada Koşu

Şarkışla (TAN) — Her sene C. H. partisinin tertip ettiği at yarışları 28 mayısta yapılacaktır.

Bisiklet Yarışının Neticesi

İstanbul, 20 A.A.) — İstanbul - Edirne bisiklet yarışının ikinci merhalesi olan Edirne - İstanbul kısmı bugün sabahleyin 6.30 da Edirneden hareket edilerek 4.30 da İstanbula gelinmek suretile tamamlandı.

Baştan sona kadar büyük bir mücadele ile devam eden bugünkü yarışı muhtelif bölgelere mensup 12 kuvvetli müsabık sona kadar hep birlikte yaptıkları çetin bir atakla neticelendirmişlerdir.

1 — Orhan (Ankara), 2 — İbrahim (Kocaeli), 3 — Osman (Eskişehir), 4 — Bayram (İzmir) 5 — Mihal (İstabul), 6 — Lambo (İstanbul), 7 — Zekeriya (Eskişehir), 3— Faruk (Eskişehir), 9 — Faik (Eskişehir), 10 — Süleyman (İzmir). 11 — Osman (Ankara), 12 — Sabri (Balıkesir).

Bu suretle gidip gelme olarak tertip edilen 500 kilometrelik bu yarışın saat hesabı üzerinden derece tasnifi şudur:

1 — Osman (Eskişehir).

2 — Ankaradan Orhan ve İstanbuldan Lambo (tekerlek farkile).

3 — İzmirden Bayram ve İstanbuldan Mihal (tekerlek farkile) üçüncü.

4 — Dördüncü Zekeriya, beşinci Eskişehirden Faruk, altıncı yine Eskişehirden Faik.

Bu tasnife göre bölgeler arası takım birincilikleri şu suretle tesbit edilmiştir:

1 — Eskişehir,

2 — İstanbul,

3 — Kocaeli.

Umumî tasnifte ikinci ve üçüncü, dördüncü ve beşinciyi tayin etmek üzere nizamname mucibince yarın sabah saat 8.30 da beş kilometre mesafe dahilinde Orhan ile Lambo ve Mihal ile Bayram arasında iki yarış yapılacaktır.

Bu yarış münasebetile, gerek İstanbul, Silivri arasında gerek Trakyada, İstanbul vilâyeti ve Trakya umum müfettişliği tarafından müsabaka esnasında azamî yardım görülmüştür.

GAZETELERLE ŞAKALAR

Münakaşalar

Yazan: Naci SADULLAH

Gazetelerde okuduğuma göre, Büyük Millet Meclisimizin evvelki günkü toplantısında: Son zamanlarda "üstat,, unvanı kadar iptizale uğratılan "mühim,, sıfatına hakikaten lâyık sözler edilmiş.

Vaktiyle "TAN,, sütunlarında, Maslak kazasına kurban giden dostum Tahirin başından geçen bir hâdiseden bahsetmiştim.

O zaman, "TAN,, sütunlarından diğer gazetelerimize de yayılan o hâdise, Millet Meclisinin evvelki günkü toplantısında, ateşli bir münakaşanın mevzuu olmuş. Kürsüye çıkan Rasih Kaplan, taşıdığı soyadına lâyık olduğunu anlatan bir cesaretle sormuş:

"— Geçenlerde gazeteler, bir gazetecinin İstanbuldan Ankaraya kadar polisler vasıtasiyle getirildiğini, ve burada, hususî bir evde istintak edildiğini yazmışlardı: Dahiliye Vekili, bu hâdiseyi tahkik etmedi mi? Etti ise netice ne oldu? Ve bu hâdise doğru ise, bir polis müdürüne, bu derece salâhiyet verilmesi, Cümhuriyetin yüksek şerefine yakışır mı?,,

Vâkıa, Rasih Kaplana verilen cevap, —zavallı Tahirin mezarı gibi— çoktan kapanmış olan o hâdiseyi aydınlatmamış. Fakat ne çıkar? Çok geç kalınmış ta olsa, hiç değilse hesap istenmiş ya?

Mecliste, bu münakaşayı müteakıp açılan bahis te mühim.

Rasih Kaplandan sonra söz alan Ziya Gevher için:

— Meğer o, Gevher değil, Cevhermiş!,, diyebiliriz.

Zira muhterem saylavımız, Rasih "Kaplan,, dan sonra, "Aslan,, ca söz söylemiş, ve:

— Bence, demiş, makam otomobilleri, ancak makam sahiplerine aittir. Biz o arabaları, pazardan limon, pırasa, patates taşısınlar diye vermiyoruz:

Çarşıdan eve domates, salatalık taşıyan 4000 liralık hususî ve lüks otomobil... İstanbuldan Ankaraya gelip giden vükelâya hususî ve lüks vagon.. Evet... Demokrasi, ve hususî vagon, lüks otomobil: Bu olamaz arkadaşlar!,,

Tıpkı sizin gibi, tıpkı benim gibi, bu sözleri dinliyen bütün mebuslarımız da:

"— Yaşa!,, diye haykırmaktan kendilerini alamamışlar!..

Ziya Gevherden öğrendiğimize göre, bu hususî otomobiller için bütçede bir milyon lira tahsisat varmış, bundan da anlaşılıyor ki, "makam,, lar hususî otomobillere değil, hususî otomobiller "makam,, ların sırtına biniyormuş!

Yine gazetelerden öğrendiğimize bakılırsa, Meclis, bu tahsisatı kabul etmemiş. Bu hesapça, kendilerine otomobil alınmıyacak olan "makam,, sahipleri de, makamsız vatandaşlar gibi.. yaya kaldılar demektir. Eskiden yüksek makamlara yükselenlerden bahsedilirken:

— Hey gidi hey.. derlerdi.. Allah mübareke: "Yürü ya kulum!,, demiş.

Şimdi, vaktiyle Allahtan sadir olduğu söylenilen bu sözü, yüksek "makam,, sahiplerine Millet Meclisi tekrarlıyor:

"— Yürü ya kulum!,,

★

Selâma da narh var?

Gazetelerde okuduğuma göre, bir merasimde söz söyliyen genç hatibe Meliha Avni Süzen, nutkunu şu cümleyle bitiriyordu:

"— Ey kahramanlar.. Bizden size, bin saygı, bin sevgi, bin alkış, bin selâm!,,

●

Bu cümleyi okuyunca kendi kendime:

"— Niçin, dedim, bin bir, bin beş yahut, on bin, yüz milyon, bir milyar değil de bin saygı, bin sevgi, bin alkış, bin selâm!,,

Acaba, saygıya, sevgiye, alkışa selâma da narh mı konuldu dersiniz?

EKONOMİ

Son Bir Haftanın Piyasa Hareketleri

Son hafta içinde piyasalarımıza 758 ton buğday, 250 ton arpa, 763 ton mısır gelmiş ve hepsi satılmıştır.

Muhtelif maddelerin piyasa durumları iyidir:

BUGDAY:

Buğday ofisi şehrin ihtiyacatına göre piyasaya mal arzetmekte ve muntazaman satışlar yapmaktadır. Muhtelif tüccarlar namına gelen buğdaylar ofisin tesbit ettiği fiyatlar üzerinden satılmaktadır. Buğday ofisi 4 - 5 çavdarlı yumuşak beyaz buğdaylara beher kilosuna 5 kuruş 32 para fiyat tesbit etmiştir. Ihracat şimdilik olmamaktadır.

ARPA:

Piyasamıza ihtiyaca kifayet etmiyecek derecede noksan mal geldiğinden piyasa tutkun bir vaziyettedir. Yerli sarfiyat için Anadolu malları 4.5 kuruşa kadar satılmaktadır. Mersinde iki ay sonra vapura teslim şartile yeni mahsul arpanın beher kilosu 3.25 ile 3.30 para aralarında 500 ton kadar muamele gördüğü haber alınmıştır. Dış piyasalardan talep vardır.

MISIR:

İtalya ve Almanyaya satış taahhütlerinde bulunan bazı ihracat firmalarının noksanlarını temin ettiklerinden yeni satışlarda bulunmamaktadırlar. Talepsizlik yüzünden mısır fiyatlarında ehemmiyetli bir sukut göze çarpmaktadır.

SUSAM:

Bu hafta 700 çuval kadar susam Rus alıcıları tarafından mübayaa edilmiştir. Hali hazırda Ruslardan başka alıcı yoktur.

Fiyatlar daha bir miktar tenezzül ettiği takdirde gerek Rusyadan, gerekse Romanyadan külliyetli talepler geleceğini tahmin eden stok sahipleri fiyatlarını düşürmemektedir.

PIRINÇ:

Bu hafta piyasamıza bir durgunluk ârız olmuştur. Gelen mallar derhal satılmakta ise de alıcılar bu soğukluktan istifade ederek fiyatları düşürmiye gayret etmektedirler. Iyi Tosyalar 25.5, Mersin 21, Orhangazi 29 kuruştur.

TIFTIK:

Bu müddet içinde İstanbulda 750 ton miktarında tiftik satılmıştır. Mübayaa eden firmalar ihracatçılardır.

Anadolunun muhtelif mahallerinden dökülmekte olan tiftik mahsulü istekli olarak müstahsilden mübayaa edildiği haber alınmaktadır. Mahreçlerimizden yeni siparişler beklenmektedir.

YAPAK:

Bu hafta içinde şehrimizde 500 balya miktarında yapak satılmıştır. Bu malları satın alan ihracatçı firmalar ve yerli fabrikalardır.

Keçi kılı: Kırkım malları 50 - 52, tabak malları ise 20 - 21 kuruş aralarında satılmaktadır. Kırkım malları daha fazla aranmaktadır.

Kandırada Yerli Dokumalar

Kandıra (TAN) — Köylerimizde halk, bizzat meydana getirdikleri dokumaları kullanmaktadır. Hemen her evde dokuma tezgâhı vardır.

Nevşehirde Koyun Eti Yok

Nevşehir (TAN) — Belediye tarafından koyun ve keçi etine 28, inek etine 20, dana etine 23 kuruş narh konulmuştur. Fakat iki aydanberi burada koyun ve keçi eti yoktur.

Nevşehirde Dolu

Nevşehir (TAN) — Buradan bir saat uzaktaki barsak ve Kepez mevkilerine ceviz büyüklüğünde dolu yağmıştır. Bağlar çok zarara uğramıştır.

Elâzığ Kızları Arasında Müsabakalar

Genç kızlarımız müsabakadan evvel

Elâzığdan yazılıyor:

Orta okulun kız talebesile enstitünün kız talebesi arasında bayrak yarışı, top atma ve voleybol müsabakaları yapılmıştır.

Bayrak yarışı ve top atmayı orta okullular kazanmıştır. Voleybolde kız enstitüsü talebesi galip gelmiştir.

Heyecanlı geçen müsabakaları binlerce halk seyretmiştir.

1939 Ağustosunda
MOSKOVADA
açılacak olan büyük
ZİRAAT SERGİSİNİ
Ziyaret edecek zevat ilim ve sanatin tekâmülüne şahit olacaktır.

Serginin sahası 136 ve istirahate mahsus olan mütemmim mahalli ise 200 ki ceman 336 hektarlık mahalli ihtiva etmektedir.
İşbu sergiye 200.000 kişi iştirak edecektir. Burada 200 kadar bina ve 50 muhteşem paviyon inşa edilmiş olup bunların içinde 80.000 adet muhtelif eşya gösterilecektir.
Sergiye muttasıl ve "Kolhoz" tabir edilen bir zirai meydan daha mevcuttur ki bütün Soviet zirai faaliyetini göstermektedir.

BÜYÜK TENZİLÂTLAR!!...
Bu fırsatı kaçırmamanızı bilhassa tavsiye ederiz.
Fazla malûmat istiyenler
Galatada 6 ıncı Vakıf Hanında
İNTOURİST
Şarkı Karip Mümessilliğine
müracaat edebilirler.

ÇOCUK SAYFASI

TAN

MERHAMETSİZLER

Bu Orta Avrupa memleketinde, kör bir yabancı soy düşmanlığının daha ilk başladığı sıralardaydı. Başka soyun insanları hemen her gece, kafile kafile hudut boylarına sürülüyorlardı.

O gece de işte, bir süvari bölüğü, genci, ihtiyariyle yüzlerce insanı önüne katmış, göç ettiriyordu. Geçtikleri bütün şehirler, bütün köyler uykudaydı.

Hani onlarla atlılar bir anda taş oluverse, ortalıkta çıt duyulmıyacaktı. Bir aralık, orta yaşlı zayıf yapılı bir kadın elektrik çarpmış gibi duraladı

O zaman, havada şaklıyan kırbaç seslerine karışan sert bir kumanda duyuldu:

— Yürüü!

Kadın:

— Ah, yavrum! Diye bir çığlık attı. Atlı onu itmiş, yaya insanların kalabalığı kendisini, sürüklemişti..

Birbirlerine sürüne sürüne ağıla giren koyun sürüsü gibi yan yana omuz omuza ilerliyen bitkin insanların omuzları arasında, yarı baygın, sürüklendi.

Havaya nal sesi, kırbaç şakırdısı, yorgun insan inlemeleri yükseliyor, ay, bulutların arasına dalıp çıkıyordu.

Bölük kumandanı, hudut boyuna geldikleri zaman, kendilerini toprağa atan baygın sürgünlere dönerek:

— Haydi artık marş! Buradan ötede belki aradığınız selâmeti bulursunuz! Geldiğiniz şehirler size ebediyen haram olsun! Dedi.

Yüzlerce yıllardır, babalarının kendilerinin doğup büyükdükleri ekip biçtikleri toprakları artık bir daha göremiyecek olan bu bahtsız insanlar, yaşlı gözlerinin bütün boşluğu, bütün ıztırabiyle onların arkasından bakakaldıkları zaman, atlılar, gerisin geriye çoktan uçmağa başlamışlardı.

İşte, saatler var ki, dört nala ilerliyorlardı. Bir aralık mola verecek oldular.

Ortalık alaca karanlık.

Güneş neredeyse doğacak. Az ötede akan suların şırıltısına karışan havalara perde perde yükselen kısık bir çocuk sesi duyuldu.

Atlılardan üçü, beşi oraya doğru seğirttiler. Küçük bir hendeğin içinde, çatlak dudaklarından kan sızan bir yaşlarında bir çocuğun beyaz çıplak omuzunu görmüşlerdi.

Paul, hemen çocuğu almak, kucaklamak, bağrına basmak için öne doğru atıldı.

Kumandan, onu kolundan çekerek:

— Dur! Dedi. Sonra kesik kesik inliyen yavruya kendisi eğildi..

Belki siz şimdi:

"O! Elbet te, bu ıssız ovada, tek başına kalan, ne kurt, ne çakal, ne kedi, ne köpek yavrusuna benzemiyen ve tâ içerlerden yanan kanlı baygın gözleriyle, "Ben sizin gibi bir insanım, insan soyundanım,, Demek istiyen yavruyu kucaklıyarak, beraberlerinde şehire götürecek, gereken yese teslim edeceklerdir,, Diye düşüneceksiniz. Fakat hayır!.. Kumandan bir tutuşta çocuğu karşı dağlardan doğmağa başlıyan güneşe doğru kaldırdı.

Gözlerini gözlerinin içine daldırdıktan sonra, tekrar yere bıraktı.

Yanındakiler merakla, hayretle, hiddetle baktılar..

O, büyük bir soğukkanlılıkla cevap verdi:

— Bu da sürgünlerin soyundan.. Hudut boyuna giderken, tam bu noktada "Ah yavrum,, Diye hırlıyan kadının çocuğu. Hendekte kalsın dokunmayın!

Zaten neredeyse canı çıkacak. Ana oğul, artık öbür dünyada buluşurlar.

Hepsi birden:

— Evet! Evet! Diye bağırmışlardı. Paul içini çekerek yavaşça:

— Merhametsizler!.. Diye mırıldandı.

Atlılar, şehire doğru dört nala süzüldüler.

Bir yaşındaki çocuk, hendekte kaldı.. .

Bu Parçaları Birleştiriniz

Yukarıda gördüğünüz yedi parçayı ayrı ayrı kesin! Münasip şekilde yan yana bir karton üzerine yerleştirin!

Bakalım dalda öten iki güzel kuştan ibaret tabloyu meydana getirebilecek misiniz!

CEVAPLI MESELELER

MESELE — Bir miktar elmam var. Bunları önce üçer üçer, sonra, tekrar birleştirip dörder dörder kümelere ayırdım.

Gördüm ki: Üçer üçer kümelere ayırdığım zaman, dörder dörder kümelere ayırdığım zamankinden 90 küme fazla geldi. Soruyorum size: Acaba bütün elmaların sayısı ne kadardır?

CEVAP — 360 tane.

MESELE — Bir miktar gezici, bir kısmı üçer kız, birer erkek, bir kısmı da, birer kız, ikişer erkek olarak kayıklara binip adaya çıktılar.

Bunlar, 24 kişi olduklarına göre, kaçı kız, kaçı erkektir?.

CEVAP — 13 kız, 11 erkek.

KİM YAPTI?

Sınıfa giren öğretmen, tahtada kendi karikatürünün yapılmış olduğunu gördü. Çok kızdı. Yapanı anlamak istedi:

Suçlu, sınıfın beş meşhur yaramazlarından biriydi. Onları sorguya çekti. Çocuklar şu cevapları verdiler:

Jale — Karikatürünüzü Remzi yaptı.

Gevher — Ben de yapmadım, Jale de yapmadı.

Ayşe — Resminizi ya Remzi yapmıştır, yahut ta Perihan.

Remzi — Gevher yalan söyledi.

Perihan — karikatürünüzü ben de yapmadım, Ayşe de yapmadı. Remzi de yapmadı.

Şimdi size bu cevaplardan üçünün doğru olduğunu söylesem, öğretmenin karikatürünü yapanın kim olduğunu bilebilir misiniz?.

EĞLENCELİ OYUNLAR

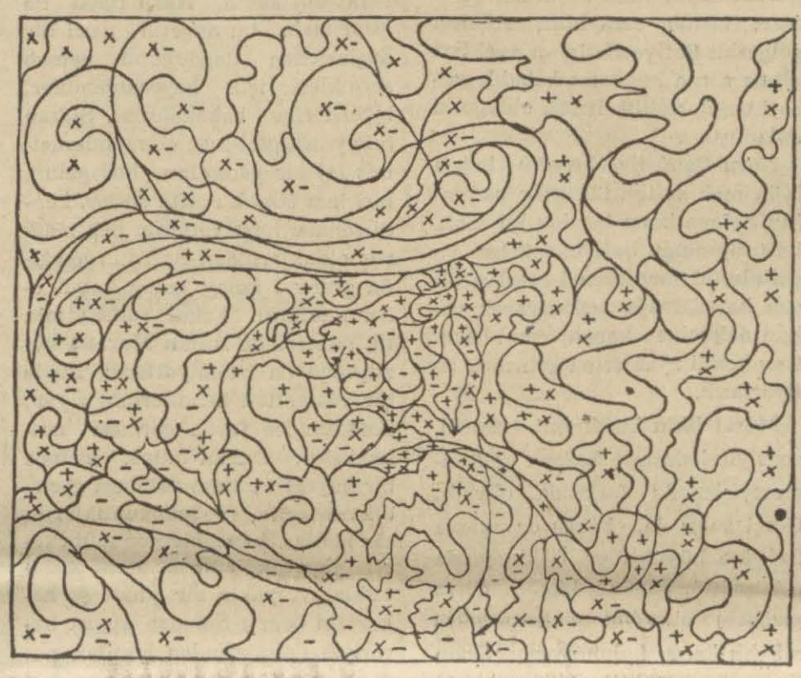

Buradaki (+) işaretli yerleri kırmızı, (—) işaretlileri sarı, (×) işaretli olanları da mavi renkli kalemle boyayınız.

Bir kaç işaret bir arada bulunan yerleri, o işaretlerin renklerini karıştırarak boyayacaksınız. Boş yerleri beyaz bırakın!

★

Yıldızlar

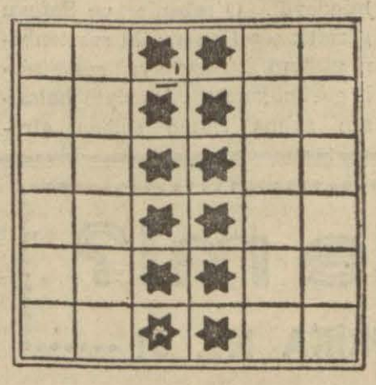

Yukarıdaki karede tamam 12 yıldız var.

Onları yukarıdaki kutulara birer birer öyle serpiştiriniz ki, soldan sağa, yukarıdan aşağı, köşeden köşeye her sırada yalnız iki yıldız bulunacaktır.

Harf Oyunu

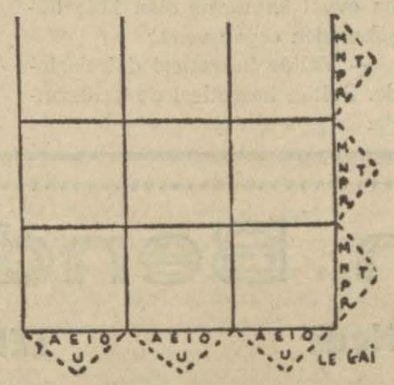

Dokuz kutuya birer kelime yazınız. Soldan sağa, her sıradaki sessiz harfleri toplarsanız, sağ taraflarda gördüğünüz harfler çıkacaktır.

Yukarıdan aşağı doğru sıralardaki sesli harfler, yalnız altlarda gördüğünüzden ibaret olacak.

★

9 Kıbritle

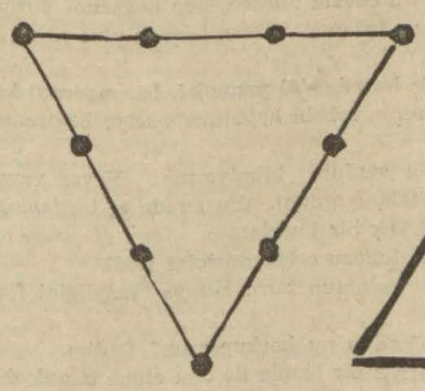

Arkadaşlarınıza deyiniz ki:

Size dokuz kibrit veriyorum. Bu dokuz kibritle, bana beş tane eşkenar üçken yapabilir misiniz?

Onlar, belki bunu yapamıya caklardır. O zaman siz, şu yukarıdaki şekle bakarak yapınız ve üçkenleri sayıp göstermelerini söyleyiniz.

9 Rakamla

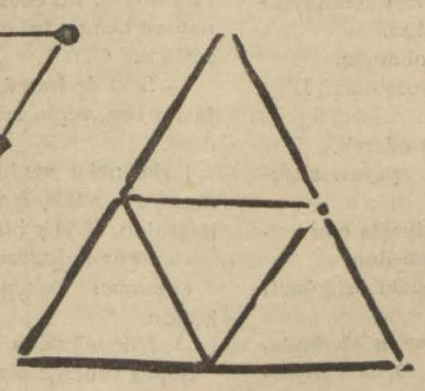

Size, birden dokuza kadar olan rakamları veriyorum. Bu dokuz rakamı, her kenarda dört rakama rastlanmak üzere, bir üçkenin çevresine yerleşireceksiniz. O şartla ki; her kenarın üstündeki sayıları topladığınız zaman yirmi çıkacaktır .

BİLMECE BULMACA

I — Kadri, Kâşifle Cemilin, Ayşe, Perihanla Kâşifin, Cemil Kadri ile Perihanın, Remzi de, Perihanla Kâşifin yanında oturmak istemiyor. Halbuki, onları altı kişilik bir sofraya oturtmağa mecbursunuz.

Soruyorum size:

Bu altısının da gönlünü yapmak üzere, kendilerini bu altı kişilik sofraya nasıl oturtacaksınız?

Kim kimin yanında oturacak? Oturtun bakalım!

BİRLEŞTİRİN

Adamın birine, nereli olduğunu, nereye gittiğini, ne ile gittiğini sordular. O da her suale şu harflerle cevap verdi:

A — AAANKR.
B — AAAMYS.
C — ARARB.

Şimdi siz, bu harflere iyice dikkat ederek, bu adamın nereli olduğunu, nereye gittiğini ve ne ile gittiğini bilebilir misiniz?

★

Bilmecelerimizi halledenlerden 25 kişiye muhtelif hediyeler verilecektir.

NE DERSİNİZ?

HANGİ TEPELER?

Cuma günü Alp, Cevat, Nuri, Hamdi, dağlarda gezmeğe gitmişlerdi.

Alp, yalnız şu tepelere çıktı: C D E

Cevat, A B D tepelerine tırmandı.

Nurinin ulaştığı tepeler, A, B, E dir.

Hamdi, yalnız B D tepelerine çıkmıştır.. Dört arkadaştan hiç biri ayni günde hem en yüksek hem de en alçak tepeye çıkmış değildir.

En alçak tepeye, en yüksek tepeden daha çok insan çıkmıştır.

Şimdi soruyorum size·

— En alçak tepeyle, en yüksek tepe hangi tepelerdir?.

Bilmecemizde Kazananlar

6 mayıs 939 tarihli Çocuk sayfamızdaki "Bilmece - Bulmaca" yı doğru halledenlerden hediye kazananların listesi:

MÜREKKEPLİ KALEM KAZANANLAR:

Gedikpaşa ilkokulu 358 Alis Suna Çapyan, Nişantaşı 52 nci ilkmektep 561 Özcan, Mevlevihanekapısı Hasırcı sokak 28 numarada Niyazi.

ALBÜM KAZANANLAR:

Adapazarı ortaokul 26 Necdet Durusu, Yunanistan İskeçe Odos Venizelos 39 numarada Bakkal Süleyman Hasan Sabri Erenköy S. Meliha Özenç.

SULU BOYA KAZANANLAR:

İstanbul Fatih Gelenbevi caddesi 41 numarada Şadi Agun, Elaziğ Tümen hâkimi kardeşi Melâhat Kuraner, Konya Sanat okulunda 180 Mustafa Er.

KALEM BOYASI KAZANANLAR:

Bolu Noter Vedadın oğlu Kasal, Elaziğ İsmet paşa caddesi Fırıncı Osman vasıtasile Mehmet Çetiner, Ürgüp İnkılâp mektebi 66 Nihal Güleç.

PERGEL KAZANANLAR:

14 üncü ilkokul ikinci sınıf Ayten Aykut, Hayriye Lisesinde Edip Yaz.

KART KAZANANLAR:

Düzce Bürhaniye mahallesi General Kâzım Özalp sokağı 48 numarada Şayeste Çağalı, Gaziantep Karagöz caddesi tâmirci Mehmet vasıtasile Kemal, Sıvas Meydan camii karşısında hırdavatçı Abdullah vasıtasile Şemsettin Elbay, İpsala Merkez okulu 28 Gönül.

HAYDİ GÜLELİM..

ÇOCUK ŞİİRİ

Kiraz Ağacı

Topraktan gıda alır
Ağacı besler kökü,
Gövdesi kalıncadır
Taşır ağır bir yükü.

Dalları ince ince,
Beyaz çiçekleri var.
Çiçekler dökülünce
Açar yeşil yapraklar.

Arası pek uzamaz,
Her dalın üzerinde
Çiçeklerin yerinde
Görünür bir çift kiraz.

Celâl Alnıgeniş

Ne Tarafta

Elinize dolu bir kibrit kutusu alın! Arkadaşlarınıza deyin ki:

— Ben şimdi, bu kutunun içine bakmadan kibrit başlarının hangi tarafta olduğunu bileceğim. Onlar şaşıracaklar.

Siz, kibriti, tam ortasından, baş parmakla şahadet parmağınız vasıtasiyle tutun! Derhal, kibritlerin başı bulunan tarafın bir yana doğru meylettiğini göreceksiniz!

Türk Safosunun Hayatı — TEFRİKA No. 49

Safiye Sultan Gelmişti

Saray Kapısında Bizzat Padişah, Muhtelif Yerlerde de Merasimle Saraylılar Tarafından Karşılanmıştı

Murat, bu öğüde de uydu, tahta oturduktan on beş gün sonra, bütün saray halkı ile Eyüp camiine giderek kılıç kuşandı. Dönüşte sırasile Yavuzun, Fatihin, Beyazıdın, Kanunî Süleymanın, babası Selimin ve öldürdüğü kardeşlerinin mezarlarına uğrıyarak dualar etti ve her mezar önünde avuç avuç sadaka dağıttı. Onun itikadı sağlam, fakat iradesi zayıf bir müslüman olduğuna şüphe yoktu. Allaha da, Peygambere de inanıyordu. Ancak bir çok yük, bir çok mesuliyet yüklenen padişahların biraz da eğlenmelerini haklı bulduğundan ve insanların — taçtar dahi olsalar — dünyaya bir kere geleceklerini düşünmekten de geri kalmadığından şarabı, sazı ve kadını ihmal etmek istemezdi. Bunları bol bol bulmak, fâni bir insana mukadder ve müyesser olabilecek neşenin son haddini idrâk etmek için de, padişahlık makamına sıkı sıkıya yapışmak zorunu duyuyordu. Babasının ölümünü dört gözle beklemesi ve bu müjdeyi alır almaz, beş kardeşini ölüme mahkûm etmesi de, o yüzdendi.

Onun ziyaret ettiği her mezar başında, hele öldürttüğü kardeşlerinin henüz ıslak duran toprakları önünde boyuna gözyaşı döktüğünü görenler, kendisinin pek merhametli ve pek şefkatli bir padişah olduğuna hükmetmişlerdi. Fakat Safonun o gece Topkapı sarayına girmiş olacağını bilselerdi, bu dökülen yaşlardan bir kısmının da, sevinçten ileri geldiğinde şüphe etmezlerdi. Çünkü Murat, türbeler ve mezarlar önünde ağlarken bile, yârıcanını düşünmekten geri kalamıyordu ve babasının ruhuna dilile fatiha okurken, ruhiyle de Safonun lâtif hayaline kasideler okuyordu.

Safo, beklendiği gibi, o gece yine Mudanya yoliyle geldi. Bütün saray halkı tarafından merasimle ve muhtelif yerlerde karşılandı. Bizzat padişah, sarayın araba kapısı denilen harem methali önünde onu istikbal etmiş ve hiç bir hasekiye yapılmamış iltifatlarla okşıya okşıya dairesine götürmüştü. Bu karşılaşmada o, veliahtı olan küçük şehzade için beslediği tahassürün ibramiyle harekete geçmiş gibi görünmek istiyordu. Fakat anası başta olmak üzere, bütün saraylılar, Allahın gölgesini Safiye Sultanın ayakları altına seren kuvvetin babalık şefkati değil, âşıklık haleti olduğunu anlamıştı.

Nuru Banû ile Muradın halası Mihrimah sultan (2), genç padişahın Safoya karşı taşıdığı bu zaafı, bu tutkunluğu beğenmemişler ve gelinlerini merdiven başından olsun karşılamağa çıkmıyarak valide dairesine kapanıvermişlerdi. Onu kendi ayaklarına getirmek istiyorlardı.

Murat ilkin bu düzeni sezmedi, anasiyle halasının Safoyu mühimsemeyişlerinin farkında olmadı. Gerçi anası da, halası da yaşça Safodan büyüktüler. Lâkin yolda o büyüktü, bugüne, bugün cihan padişahı olan bir şevketpenahın nikâhlı karısı bulunuyordu. Onun için istikbal şaşkınlığından, Safoyu görmekten duyduğu sürekli heyecandan biraz kurtulup ta etrafı görmek imkânını bulunca, şöyle bir silkindi, kaşlarını sert sert çattı, kölelerden birine sordu:

— Valide hazretleriyle halam sultan nerede?

Vaziyeti — herkes gibi — daha evvel kavramış olan köle düşünmeden cevap verdi:

— Valide hazretleri dairelerinde. Sultan hazretleri de yanlarında.

— Ben hasekimi karşılarken onlar neredeydiler?

— Yine beraberdiler.

Sultan Murat hiç düşünmedi, biricik nikâhlısına karşı Validesinin de, halasının da göstermeğe mecbur olduklarına inandığı hürmeti yerine getirtmek istedi ve konuştuğu köleye şu emri verdi:

— Tez, git. Validemle halama benim yanıma gelmelerini soyle.

İki dul kadın, Nuru Banû ile Mihrimah, bu davetin nasıl bir düşünceden doğduğunu hemen sezdikleri için heyecanlandılar, birbirlerine bakakaldılar. Sultan Süleyman gibi insü cinne hükmetmiş (1) bir padişahın biri gelini, biri kızı olan bu çifte dullar, kendi şahane haysiyetlerile pek mağrur olduklarından Safonun ayağına gitmeyi kolay kolay kabul edemiyorlardı. Fakat saltanatının ilk günlerinde sultan Muratla bozuşmayı da istemiyorlardı. Böyle bir vaziyetten kendilerinin ziyan, Safonun ise fayda görmesi muhakkaktı. Ondan ötürü, uzunca bir hayret ve elem dakikası geçirdikten sonra, soğukkanlılıklarını ele aldılar, kısa bir göz muhaveresi yaparak sıkı bir itilâf imzaladılar ve yakın bir günde şu hakaretin öcünü Safodan almak karariyle dairelerinden çıktılar, padişahın kendilerini beklemekte olduğu salona gittiler.

Sultan Murat, ileride tatsızlıklar vukua gelmemesi, gelin mevkiinde bulunan Safo ile halası Mihrimah ve kaynanası Nuru Banû sultan arasında gürültüler çıkmaması için şimdiden herkesin mevkiini tayin etmek azmindeydi. O sebeple ve Safoyu görmek şerefine bir iki saattenberi gösterdiği neşeye rağmen sinirli görünüyordu. Anasiyle halasının salına salına salona girdiklerini görür görmez yüzünü de ekşitti:

— Canım, dedi, babamın veya dedemin devrinde bulunuyormuşsunuz gibi nazlanıyorsunuz. Yanıma gelmek için ferman yazılmasını bekliyorsunuz. Bu tavırlar sizin gibi yaşını başını almış hatun kişilere yakışır mı?

Devrin değiştiğini ve onları nazlandıran kudretin şimdi Safoya teveccüh ettiğini anlatmak istiyordu. Nuru Banû, dudaklarını ısırarak, bu acı sözlere karşı kayıtsız kalmağa çalıştı. Fakat Mihrimah dayanamadı:

— Yeğenimin sarayında da, dedi, kardeşimin, babamın ve dedelerimin saraylarında olduğu gibi saygı göreceğime şüphe etmiyorum. Çünkü devir değişir ama kan değişmez. Ben senin halanım. Baban kardeşimdi, deden babamdı.

Sultan Muradın yüzü kızardı, gözleri de karardı, kavga eder gibi sert bir sesle halasına şu ağır cevabı verdi:

— Padişahların yanında akrabalıktan bahsolunmaz. Daha doğrusu padişahların akrabası olmaz. Çünkü onlar Allahın gölgesidirler. Bu gölgeye akraba çıkmak Allaha şirk koşmak olur ki, küfürdür.

Bir çok şey daha söyliyecekti. Fakat Safonun göziyle, kaşiyle: "Sus!,, Diye yalvardığını görünce, kendini topladı.

— Hem, dedi, bu sözlere ne hacet?.. Biriniz anamsınız, biriniz halam. Öyle olmasaydınız helâlımla (Nikâhlı karımla demek istiyor) oturduğum yerde ne işiniz olabilirdi?

Mihrimah küskün küskün mırıldandı:

— Siz çağırdınız da geldik. Yoksa helâlınızla baş başa oturduğunuz sırada sizi elbette rahatsız etmezdik!

(2) Mihrimah Sultan, Kanunî Süleymanın biricik kızı olup Sadrazam Rüstem Paşa ile evlenmişti. Babasının sağlığında dul kaldı, kardeşi Selimin saltanatında nüfuzlu bir sultan olarak yaşadı, yeğeni Muradın devrine de haris bir kadın olarak intikal etti.

(1) Benî İsrail peygamberlerinden Davut oğlu Süleymanın yalnız insanlara değil, —karıncadan file, serçeden Akbabaya, hamsi balığından balinaya kadar— bütün hayvanlara da peygamberlik ettiği, hattâ cinler üzerinde hükümran olduğu hakkındaki rivayet malûmdur. Osman oğulları hanedanı arasında en haşmetli bir şahsiyet olarak seçkinleşen Kanunî Süleyman ile Davudun oğlu Süleymanı biribirlerine karıştıranlar ve gerçekten cihanşümul olan azametinden dolayı Kanunî Sultan Süleymanı da —ölümünden bir iki asır sonra bile— insücinne dahi padişahlık etmiş bir adam olarak tanıyanlar vardır.

M. T. T.

Ahmet Ağaoğlu

(Başı 5 incide)

küçük şişe parçasından aldığı eğreti hayatla, hiç bir şey olmamış gibi, gürlemeğe başlardı.

Artık sustu; ebede kadar..

Evet, hayatta büyük bir kıymet daha sustu. Gözlerimde yaşlar; ebediyetin boşluğunda o değil, sanki ben varım.

Yetmiş yıl önce, Karabağda parlayan ateş, kocaman bir gök kavsine ışıklarını serpe serpe çok sevdiği bir kardeş yurtta toprağa indi ve söndü...

Doktor demiş ki:

Tecrübe olunmuştur, büyük adamlar sükûnetle ölürler.. Ağaoğlu da böyle öldü. Iztırabına rağmen son anına kadar şuuruna hâkim, mütevekkil ve sakindi. Korkmadı, korkutmadı; çocuklarına teselli verdi:

"Siz de öleceksiniz; bu, mukadderdir; yapacağınız şey, iyi insan olmak ve birbirinizi sevmektir!" dedi.

Büyük, mütekâmil insan!..

Son hafta onu ziyarete gitmiştik; doktor, görüşmesin, yorulmasın, demiş. Lâkin o, hep bizi sormuş, her haftaki dostlarını aramış..

Bekliyorduk, iyileşir de bu hafta gideriz, diye.

Bu defa, hafta gelmeden gittik.

Artık elinde âsası, gözlerinde ışığı, dudaklarında ses yoktu!..

Artık ıztırap bitmiş; artık kavga dinmişti.

O, kara saplı bir bıçak ve beyaz bir örtü altında, elinden silâhı düşmüş, yaralı bir cengâver gibi, yerde upuzun yatıyordu.

Koca arslan, ebedî bir uykuda dinleniyor, çevresinde beş hıçkırık, ona en ûlvî mersiyeyi okuyordu.

Ağaoğlu, birbirinden değerli beş çocuk bıraktı. Bu, ölen için ne büyük bir teselli ise, kalanlar için de (Ahmet Ağaoğlu) adı o kadar büyük bir gurur ve iftihar nisanesidir.

Tutuşan bir gün altında adım adım, büyük tabutun ardından yürüdük. Yanımda kıymetli ruhiyatçımız Mustafa Şekip:

Soruyorum:

— Nereye götürüyoruz, üstadı? Felsefeden, filozoftan yeni bir haber var mı?

Acı, acı gülüyor:

— Dine soralım, diyor.

Ya!.. Demek, asırların kafası boş yere yorulmuş!..

Onu, beyaz derinliğe bıraktık; kâinatın ışığından, sesinden rahat kalsın, diye, üstünü sıkı sıkı örttük, perçinledik. Etrafına binlerce gönüllerin muhabbet hatırası olan çiçekler dizdik ve son hediyemiz olarak da mezarına birer avuç toprak attık.

Sevdikleri başucunda ağladılar ve:

— Büyük adam, büyük adam; her fani gibi sen de öldün; lâkin bize bıraktığın ışıkla ebedî hayata erdin;

Diye haykırdılar..

Karadeniz Ereğlisi Hapishanede Bir Vuruşma

Karadeniz Ereğlisi (TAN) — Hapishanemizde kanlı bir vaka olmuştur. Tafsilât şudur:

Hapishane, kira ile tutulmuş iki katlı bir bina olup ancak hafif cezalıların muhafaza edilebileceği bir vaziyettedir. Halbuki geçenlerde Zonguldaktan, mahkûmiyetlerinin son aylarını geçirmek üzere hapishanemize ağır cezalı beş mahkûm gönderilmiştir. Bunlar Ereğlili genç bir mevkufa sarkıntılık etmişler, Ereğlili mahpuslardan Hüseyin ve Ali de hemşerilerini korumak kaygısına düşmüşlerdir. Bunun üzerine, Zonguldaktan gelenlerden Murat, Aliyi, yine Zonguldaktan gelme Kürt Yusuf ta Hüseyini baldırından bıçakla ağırca yaralamışlardır. Bu arada Murat isminde bir mevkuf ta yaralanmıştır.

Hüseyin, Memleket hastanesine kaldırılmışsa da çok kan zayi ettiğinden ölmüştür.

BELVÜ BAHÇESİ
ALATURKA KISMI AÇILDI.
Arab Muganniye ve Rakkasesi
SEMİRA MUHAMMED
ve Arap Hanende MUHİDDİN
Ayrıca: Memleketimizin tanınmış 30 kişilik Saz Hey'eti

Günah Bende mi?

Yazan: Kerime Nadir — TEFRİKA No. 61

— Hiç bir şey, diye cevap verdi.

Bu çocuğu, bu derece ürkütmek doğru değildi. Gülmeğe başladım. Çehremin değişmesinden memnun olmuş olacak ki, o da güldü.

Mumların titrek ışığında, kar gibi beyaz ve muntazam bir sıra diş ışıldamıştı. Gayri ihtiyarî gözlerim, kuru kafanın dişlerine gitti. Dünyada, bu derece birbirine benziyen iki şeye rastlamak pek güç olurdu. Kendimi tutmasam:

— İşte annen!.. Diye bağıracaktım.

Yanına yaklaştım. Omuzlarını tuttum. Yıllarca ruhumda sıkışıp kalan muhabbetin, muhabbetlerin en temizi olan evlât muhabbetinin bütün yükiyle yüzüne bakmağa başladım. Şakaklarım zonkluyordu. Sıkıntı ve ıztırabımdan terlemiştim.

Bakışlarımın ısrarından muazzep olmuştu.

— Niçin bana bu kadar çok bakıyorsunuz? Diye sordu.

Gülümsemeyi bırakmamağa gayret ederek.

— Seni göremediğim zamanların payını alıyorum.. Dedim.

Sonra, önüne geçilmez şedit bir ihtiyaçla onu kollarımın arasına çekerek göğsüme bastırdım.

Evvelâ ürktü. Lâkin, okşayışlarımdaki sükûneti farkederek, kendini bıraktı.

Verecek isim bulamadığım şu sahne, gözlerimdeki saklı yaşları meydana çıkarmıştı. O da ağlıyordu. Lâkin ikimizin de döktüğü bu yaşlar, ne kadar bambaşka şeyler içindi!..

Uzun dakikalar geçti. Bir aralık başını göğsümden ayırdığını hissettim. Mütereddit bir tavırla dedi ki:

— Halûk Bey.. Niçin böyle muztaripsiniz?..

Hissiyatımı keşfetmesinden korkuyordum. Suallerine maruz kalırsam, iş güçleşecekti.

— Muztarip miyim? Dedim. Bunu da nereden çıkardın?..

— Evet, görüyorum..

Şüphesinin önünü almak, ve halimin tabiî bir insan hali olduğunu ona kabul ettirmek için, mümkün olduğu kadar müsterih görünerek:

— Anladım, dedim. Sen benim huyumu bilmezsin.. Ben her zaman böyleyimdir yavrum..

— Her zaman sakin görünüyordunuz..

— Kısa görüşmelerden ne anlaşılır?.. Fakat, mademki üzülüyorsun, istediğin gibi olacağım...

Böyle diyerek, onu yerine oturttum. Ben de karşısına geçtim. Susmak mânasız olacaktı. Konuşacak söz araştırırken, aklıma ailesinden bahis açmak geldi. Babasını, annesini sordum. Ikisi de, o küçükken ölmüşlerdi. Bu cevabı alırken, hep boğazıma tırmanan ve hemen fırlamak istiyen feryadı yine pek güç tuttum:

— Ikisi de burada.. Tâ yanında!. İşte şu kuru kafa ile ben, senin sebebi hayatınız!.. Diye bağıramadım..

Daha neler sordum bilmiyorum.. Yavaş yavaş masaya yaslanıyordum. Bu sırada o, birdenbire doğruldu. Ürkek bir tavırla:

— Biraz kolunuzu çeker misiniz? Dedi.

O zaman kolumun kuru kafaya değdiğini farkettim.

— Isıracağından mı korkuyorsun? Dedim.

Sonra şuursuz bir hamle ile onu elime alarak devam ettim:

— Bu zararsız bir kemik parçasıdır.. Evvelce belki zararlıydı.. Belki değil, muhakkak zararlıydı. Çünkü bir insandı..

— Bırakınız.. Allah aşkına bırakınız, diye çırpındı.

Kendime geldim ve yalvardım:

— Affet!.. Beni affet yavrum!..

Saat gece yarısını geçiyordu. Bunu farkeder etmez, kalkmağa davrandı. Oturttum ve dedim ki:

— Sana daha söyliyeceklerim var.. Bir söz istiyeceğim senden...

Hakikati artık ondan gizlememeğe karar vermiştim. Madem ki, itirafa lisanım cüret edemiyordu. O halde, bu vazifeyi hayatımın notlarına terkedecektim.

Masanın büyük gözünden, gazete kâğıdına sarılı duran evrakı çıkardım. İçindeki dosya mühürlüydü. Kızım, babasının kim ve nasıl adam olduğunu bütün tafsilâtiyle öğrenecekti. Buna lüzum vardı. Daha fazla saklanmağa, maske altında yaşamağa tahammül edemezdim. Zira, evlâdımın temiz sevgisine ve içten okuduğu rahmetlere asla lâyık değildim. O, yaşadığımı ve hem de nasıl bir sıfatla yaşadığımı bilmeliydi..

Lânele anılsam bile cezalanacak, belki de müteselli olacaktım. Lâkin... Kızımın düşeceği bedbahtlığı da düşündüm. Nüvidin, onun bahtiyarlığı için tekmelediği saadeti hatırladım.

Ben, babası, vicdansız adam, böyle yapamazdım. Nasıl bütün hayatımda, düşkün bir kadının oğlu olduğumu bilerek yaşadımsa, o da, düşkün bir babanın kızı olduğunu bilerek yaşasa, ne çıkardı?..

Evrak paketini masanın üstüne koydum. Umran hayretle harekâtımı takip ediyordu. Ve bilmiyordu ki, esrarımı kendisine verdikten sonra, beni kaybedecek ve bir daha hiç görmiyecek!!

Dedim ki:

— Bu paketin içinde bir dosya var.. Fakat mühürlüdür.. Sana bunu bir şartla vereceğim.. Iki günden evvel açmıyacağına söz verirsen!..

İstiyeceğim sözün bundan ibaret olduğunu anlayınca gülümsedi:

— Emin olabilirsiniz, dedi. Lâkin içinde ne var?.

— Göreceksin.. Bir hayatın romanı.. Yahut benim romanım.. Onları dikkatle okuyacaksın..

— Peki!. Fakat buna niçin lüzum gördünüz?.

— Benim kim ve nasıl bir adam olduğumu öğrenmek istemez misin?..

— Bunlardan bana ne?..

— Aramızda gizli hiç bir şey kalmamalıdır, Umran!. Sen temiz kalplisin.. Fakat ben...

— Size her hususta güveniyorum..

Birdenbire zihnimde bir şimşek çaktı. Bütün kadınlar gibi o da inanmıştı. Inanmak!.. Insanların işledikleri en büyük suç!..

Ruhumu sonsuz bir yeis kapladı ve kızımın da nihayet, kandırılmağa müsait olduğunu, düşündüm. Işte, yabancısı olan bir erkeğin odasına gelmişti. Işte, şerefini düşünmeden onun olmağa hazır bulunuyordu... .

Birikmiş bir hınçla dedim ki:

— Güvendiğin âşikâr.. Çünkü odama geldin.. Lâkin herkese güvenmenin pek tehlikeli bir şey olduğunu daima hatırında tutmalısın.

— Ne demek istiyorsunuz?..

— Şunu demek istiyorum ki; beni değil, her hangi başka bir erkeği sevseydin, tereddütsüzce onun da odasına gidecektin değil mi?.

Gözleri büyüdü. Kıpkırmızı olmuştu. Kekeliyerek:

— Beni itham mı ediyorsunuz?. Dedi.

Düşünceliydim. Kalbini fazla kırmak istemiyordum. Lâkin, hatasını ihtar etmek elzemdi:

— Hayır, dedim. Yalnız, sakin bir denizin birdenbire kabaracağını, gözleri aldatan parlak bir semanın siyah bulutlarla bir anda kararacağını bilmelisin.. Görünüş daima gafilleri avlar.. Nev'ini bilmediğin güzel bir çiçeği burnuna götürdüğün zaman pis bir koku ile karşılaşman pek tabiîdir.. Bir dilsiz çiçek gafletten istifade emesini bilirse, mahlûkatın en muzırı ve en zalimi olan insanlar, daha gaddarane tuzaklar kurmasını, daha insafsızca aldatmasını niçin bilmesinler?..

Cevap vermiyor.. Şaşkın ve bozgun yüzüme bakıyordu. Devam ettim:

— Zavallı çocuk!.. Daha insanların yalnız eşkâlini tanıyan bir yaştasın!.. Zaman ve tecrübe sana onların iç yüzünü âşikâr edecektir..

Sesi titriyerek dedi ki:

— Hakkımda yanlış hüküm vermişsiniz Halûk Bey.. Ben, zannettiğiniz gibi her çağıranın peşinden gidecek kadar düşük seviyeli değilim.. Belki, beni tecrübe etmek istediniz.. Ve zayıf irademi ciddî bir ıztırapla yalvaran sesinizle tarumar ederek tecrübenizde muvaffak oldunuz.. Fakat tekrar edeyim, pek ziyade yanıldınız..

(Devamı var)

İŞGAL ALTINDA

Tefrika No. 51

Ali Kemalin Itirazları

Kabine Meselesi Etrafında Çıkan Münakaşada Damat Feridin de Sabrı Artık Taşmıştı

İzmirde Ahenk, Köylü gazetelerile siyaset sahasına atılan ve bir müddet te mebusluk ve avukatlık yapan bu zatın, gerek adliye erkânı ve gerekse umumî efkâr üzerinde pek te hoş bir tesir bırakmıyacağını kuvvetle zannediyorum. Eğer bu zatın da kabinede bulunması arzuyu şahane muktezasından ise, posta ve telgraf nezaretinin ona ve adliye nezaretinin de Mehmet Ali beye veyahut Mustafa Âsım efendi hazretlerine verilmesini teklif ediyorum.

Halbuki Sıtkı beyin adliyeye getirilmesini de başta damat Ferit olmak üzere Vasfi ve Mustafa Sabri hocalar arzu ediyor, Ali Kemalin itirazına sıkılıyor ve kızıyorlardı.

Müzakerenin böyle uzayıp gitmesinden hiç te memnun olmıyan damat Feridin nihayet sabrı taşmıştı. Titiz bir tavırla Ali Kemale dönmüş ve:

— Ali Kemal beyefendi. Şevketmeabın, âyan riyasetine Mustafa Âsım efendinin tayini arzusunda bulunduğunu biraz evvel söylemiştim. Buna olmuş nazariyle bakabiliriz. Sıtkı beye karşı gösterdiğiniz sui teveccühe gelince, bunu hayretle karşılamaktan kendimi alamıyorum doğrusu. Hepimizce münasip görülen bir teveccühe itirazınızın, buradaki zevatı kiramı rencide edebileceğini biraz nazarı dikkate almanızı rica mecburiyetinde kalıyorum.

Demişti. Serî bir hareketle telefona koşmuş, Vahdettinle konuşmağa koyulmuştu.

Ali Kemalin itirazı boş değildi. Ona bazı ecnebi dostları, Sait Mollanın adliye nezaretine tayinine delâlet tavsiyesinde bulunmuşlardı. Bilhassa kolonel (Nelsor.) bunu kendisinden ısrarla istemişti. Fakat, müzakerenin daha başlangıcında, hazır bulunanların umumiyetle, Sait Molla aleyhine cephe almalarından ürkmüş, Mollayı adliye nezaretine namzet göstermek şöyle dursun, ismini bile tekrarlamaktan kor - kup çekinmişti. Sıtkı beyin namzetliğine itirazla müzakereyi sekteye uğratmak, kararı ertesi güne tehir ettirmek ve bu surele bulanık suda balık avlamak istemişse de, buna da muvaffak olamamış ve nihayet işte damat Feritten tatlı sert bi rsille de yemişti. Bu sırada damat Ferit te, Vahdettinle yaptığı mükâlemeyi bitirmiş, namzetlerin hünkârın tasvibine mazhar olduğunu ve bahriye nezaretine müşir Şakir ve harbiye nezaretine de Ahmet Abuk paşaların inha edilmesinin iradei şehriyârî muktezasından bulunduğunu, gurur ve iftiharla arkadaşlarına tebliğ etmişti.

Fakat, saatler geçmiş, dahiliye nezaretine geçirilecek zatın intihabı bir türlü neticelenememişti. Müzakere âdeta münakaşa halini almıştı. Nihayet bunun da şevketmeaptan istifsarı zarureti hasıl olmuştu. Damat Feridin yaptığı bir telefon mükâlemesi bu işi de halletmişti. Hünkâr Konya valisi Cemal beyin dahiliye nezaretine inhasını istiyordu.

Artık kabine âzaları tamamlanmış, müzakereye de Mustafa Âsım efendinin muvaffakıyet duasiyle nihayet verilmişti. Hazır bulunanlardan kabineye dahil olanlar birbirlerini ve cümlesi de ayrı ayrı damat Feridi tebrik ettikten sonra, çekilip gitmişlerdi. Salonda Azaryan, Ali İhsan beylerle Aristidi paşa ve Mustafa Âsım efendi kalmıştı. Giden misafirleri uğurlamak nezaketini gösteren damat Ferit salona dönünce, yorgun bir tavırla kanapesine gömülmüş ve:

— Bittim bugün efendim, demişti. Ali Kemalin densizlikleri, Seyit Abdülkadirin saçma sapan sözleri nihayetsiz derecede sıktı beni. Seyit Abdülkadirin sözlerini haydi cehaletine verelim. Fakat Ali Kemalinkilerine ne diyelim efendim. Az daha baklayı ağzımdan çıkarttıracak ve namzet listesini yırttıracaktı bana.

Aristidi paşa da gülerek söze karışmıştı.

— Hakikat paşa hazretleri, demişti. Ali Kemal beyin bugün pek titizlikleri üstündeydi. Maarif nezaretine tayininden galiba memnun kalmadı sanıyorum.

— Hayır, ekselâns. Maarife tayinini şevketmeabımdan bizzat rica etmişti. Titizliğinin sebebi başka. Onu da arzedeyim efendilerime. Ali Kemal bey Sait Mollanın adliye nezaretine tayinini de istirham etmişti hünkârdan. Hattâ bu tayinin, bazı ecnebi mahfilleri tarafından memnuniyetle karşılanacağını da arz ve bu vesile ile muvafakati şahaneyi istihsal ve bir emri vâki ihdas etmek istemişti.

Fakat, mâni oldum ben buna. Hepimiz biliyoruz ki, son zamanlarda Sait Molla, kabına sığamıyacak kadar kabardı, çekilemiyecek derecede şımardı. Yeni âşinalarına hulûs çakacağım diye âdeta kraldan ziyade krallık tarafları oldu. İçinden çıktığı kabuğunu beğenmiyen ceviz gibi o da artık, bizleri beğenmemeğe başladı. Biliyor musunuz bu küstahın savurduğu yâveleri?.. Muhipler cemiyetini siyasî bir fırka haline sokacak ve hepimizi ıktidar mevkiinden savurup atacakmış köftehor.

Damat Feridin Sait Mollayı didikleyip çekiştirmesi uzunca sürmüştü. Bu sırada Mustafa Âsım efendinin, sıkılarak avdet için müsaade niyazında bulunması damat Feridi, mevzuu değiştirmek mecburiyetinde bırakmıştı. Gülümsemiş ve

— Affınızı istirham ederim efendim, demişti. Bu densizin lâkırdısı asıl bahsetmek arzusunda bulunduğum mevzuu unutturdu bana. Biraz evvel de bilmünasebe söylediğim veçhile şevketmeabımız, zatı fadılânelerinin âyan birinci reisliğine ve Azaryan ve Aristidi efendi ve paşa muhiplerimin de ikinci reisliğe tayinlerinizi esas itibariyle kabul ve muktezasını irade buyurmuşlardır. Kabinem teşekkül edip iktidar mevkiini ele alınca icabı, pek tabiidir ki, ifa olunacaktır.

Mustafa Âsım efendi, bu tebşire dua ve teşekkürle mukabele ettikten sonra:

— Hatırı âcizaneme bir şey geliyor paşa hazretleri, demişti. Millî meclisin içtima halinde olmadığı bir zamanda reislerin tebdili, bilmem ne derecelere kadar kanun ve teamüle uygun olur. Bu cihetin umumi bir kılükali davet etmesi pek melhuzdur paşa hazretleri. Acaba bu cihet teemmül buyuruldu mu deyu mingayri haddin beyan ve istifsarı hali lüzumlu buldum dainiz.

Mustafa Âsım efendinin sözleri gerçekten ehemmiyetliydi. Çünkü efendi hazretlerinin, teamül mucibince tahlif muamelesi bile yapılmamış ve binaenaleyh henüz âyanlık âzalığı bile resmî bir şekilde tasdik edilmiş değildi. Bu mesele, hazır bulunanları bir hayli meşgul etmiş ve teamülün lehinde aleyhinde sözler söylenmişti. Fakat damat Ferit, kanunla, teamülle alâkadar olmuyor, bu gibi tebeddülleri icra hakkının padişahta mevcut olduğunu iddiaya kadar varıyordu ve:

— Çok rica ederim efendilerim, niçin böyle düşünüyorsunuz?.. Hepimizin velinimeti, mülkün sahibi, milletin efendisi olan zatı hazreti padişahinin, bu gibi haklarını, böyle indî kayıtlar ve şartlarla takyit etmiyelim. Çünkü, bu kadar ince ve teferrüata varıncıya kadar düşünmenin zamanı değildir. Hiç arza ve istizana hacet görmeden kendi kendilerini paşalığa terfi edenleri ne çabuk unuttuk. Bu gibi endişeleri bırakalım da işimize bakalım.

Diyor, daha o zamandan padişah namına kanuna ve kanun kuvvetinde olan teamüle meydan okuyordu. Tabiî âyan reisi ve vekil namzetlerine, teşekkür etmek ve damadı eteklemekten başka, söyliyecek söz ve yapacak iş kalmamıştı. Nitekim onlar da bunu yapmışlar, kanuna, teamüle karşı şahlanan paşalarından müsaade dileyip ayrılmışlardı.

Artık Ferit, muhibbi hassı İhsan beyle karşı karşıya kalmıştı. Sabahtanberi bütün bu yapılan müzakere ve mubahaselere kulak misafirliği eden İhsan bey de bu yalnızlıktan istifadeyle dillenmişti. O da tabiidir ki, bu mansap ve mevki yağmasında hissesini diliyecekti. Fakat, maksat ve mevzuuna birden girmeyi muvafık bulmamıştı. Bir münasebet düşürmek düşüncesiyle, o da söze şu sualle başlamıştı:

— Heyeti vükelâ listesini yarın mı arzedeceksiniz ekselâns?..

(Devamı var)

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	A	C	E	L	E	E	T	M	E	K
2	C	A	M	İ	■	■	İ	A	Ş	E
3	E	M	■	K	A	R	Z	■	A	R
4	L	İ	K	■	S	E	■	A	R	T
5	E	■	A	S	■	■	A	L	■	E
6	E	■	R	E	■	■	F	A	■	N
7	T	İ	Z	■	A	F	■	T	E	K
8	M	A	■	A	L	A	T	■	Z	E
9	E	Ş	A	R	■	■	E	Z	E	L
10	K	E	R	T	E	N	K	E	L	E

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

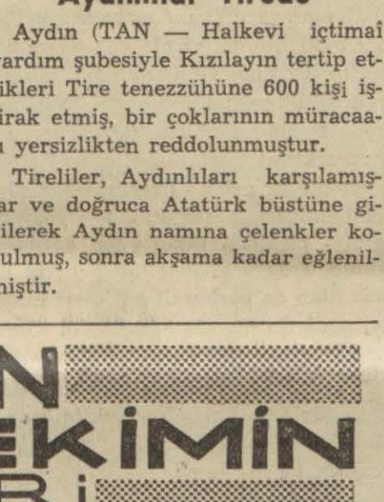

BUGÜNKÜ BULMACA

SOLDAN SAĞA - YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir istasyon - Genişlik.
2 — Bir çeşit mecmua - Eski bir Türk devleti.
3 — Bir din - Bir harf.
4 — Faaliyetli - Mektep.
5 — Bilgi - Kayığın çatısı, içinde çamaşır yıkanır.
6 — Rüzgâr - Genişlik - Su.
7 — Bir harf - Evvel - Bir hısım.
8 — Mahsul - İle - Bir harf.
9 — Yenir - Mahal, mahalle - Sız.
10 — Bir filozof - Verilen para, hisse.

Aydınlılar Tirede

Aydın (TAN — Halkevi içtimaî yardım şubesiyle Kızılayın tertip ettikleri Tire tenezzühüne 600 kişi iştirak etmiş, bir çoklarının müracaatı yersizlikten reddolunmuştur.

Tireliler, Aydınlıları karşılamışlar ve doğruca Atatürk büstüne gidilerek Aydın namına çelenkler konulmuş, sonra akşama kadar eğlenilmiştir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

MİKROPLAR NEREDEN GELİR?

Lezzetle marul yerken mikropları düşünerek keyfini bozan bir okuyucumuzun mektubu üzerine geçenlerde yazdığım birkaç yazıdan sonra tabiatin bizi mikroplara karşı eli, kolu bağlı müdafaasız bırakmamış olduğuna kanaat getirmiş olduğunuzu sanırım... Hattâ mikroplarla hiç mücadelesiz yaşamak vücudü bu cihetten biraz da gevşeteceğinden onlarla az çok mücadeleye alışmak tabii hayat için lüzumlu bir mümaresedir...

Bununla beraber - hayatta her şeyde itidal iyi olduğu gibi - mikroplarla mücadele işinde de pek ileriye gitmek doğru olmaz. Mücadele zayıf bir zamana tesadüf eder, yahut karşımıza çıkan mikrop pek zorlu cinsten olur. Mücadelede mağlûp olmak ihtimali çoğalır. Zaten insanlar mikroplarla mücadelede her vakit üstün gelselerdi dünyada - hiç olmazsa - mikroplu hastalıkların adı kalmazdı. İyi saatte olsunlar, mikroplara da saygı göstermek, onların kudretlerini tanıyarak kendilerinden mümkün olduğu kadar kaçınmak ta lâzımdır. Daima, iki si ortası, ne fazla korku ne de fazla saygısızlık... Mikroplardan fazla korkmak onlara karşı tabii mukavemetimizi azaltır, onları hiç saymamak ta, bizim mukavemet derecemizden daha zorlu olanlara karşı tehlikeli olur.

Mikroplardan makul bir surette sakınmak için de tabiidir ki ilkin onların nereden geldiklerini bilmek lâzımdır. Mikroplar vücudümüze girdikten sonra vücudümüzün yaptığı mücadele tabii mücadeledir. Halbuki medenî insan hiçbir işinde tabiatin kuvvetlerile iktifa etmez. Öyle olmasaydı hâlâ denizde ancak yelkenli gemilerle giderdik. Sağlığı muhafaza işinde de kendimizi yalnız tabiatin kuvvetlerine bırakamayız. Onun için mikroplara karşı mücadele medenî adam için mikroplar daha vücude girmeden başlar.

İnsan dünyaya gelirken esas kaide hiç mikropsuz olarak doğmaktır, fakat annesi tamam tamam sağlam vücutlü ise. Vâkıâ mikropların anne kanından çocuğun vücudüne geçmesi pek müstesna ise de mikropların çıkardıkları zehirler geçer, çocuk ta tam hasta olmasa bile uzuvlarının bazılarında o hastalığa karşı bir istidad hasıl olur... Müstesna olarak geçen hastalık frengi hastalığıdır. Bu hastalığa tutulmuş annenin çocuğu bazan diri doğamaz. Bazısı diri doğar, fakat daha ilk günlerde, ve hemen ilk haftalarında hastalık meydana çıkar. Kimisinde daha sonra. Her halde frengi hastalığı anneden çocuğa geçer.

Bir de verem hastalığı. Veremli anneden doğan çocuğun veremli olarak dünyaya gelmesi de pek müstesna olmakla beraber verem mikroplarının çıkardığı zehirlerin çocuğun vücudüne geçtiğini iddia eden hekimler vardır. Şimdiki halde şüpheli bir mesele... Demek ki anneden çocuğa geçen mikroplar pek az, hemen yok gibidir.

Fakat annesinde yeşilimtrak akıntılara sebep olan bildiğiniz o çirkin hastalık varsa çocuk doğarken o hastalığın mikroplarına bulaşır. Bu mikroplara karşı çocuğun en zayıf uzvu da gözleridir. Göz kapaklarında iltihap hasıl olur.

Çocuk doğduktan sonra göbeği kesilirken temizliğe dikkat edilmeyince, göbekte açılan yaradan bir takım mikroplar minimini vücudün içine girerler. En çok giren istreptokok adında ve her tarafta daima bulunan mikroptur. Bu girince çocuğun kanı iltihap peyda eder, yahut yılancık gelir, kimisinde lemfa bezleri iltihaplanır. Bu yoldan gelen bir de tetanos (kazıklı humma) mikrobu vardır.

Bereket versin ki böyle annesinin karnında yahut doğarken çocuğun mikroplarla bulaşması azdır. Çünkü çocuk doğarken ebeler, doktorlar fence temizliğe pek ziyade dikkat ederler. Frengili kadınlar da çocuk annesi olmaktan sakınırlar.

Bundan dolayı, dünyaya gelen çocukların en çoğu mikropsuz olarak doğar. Ancak doğar doğmaz havada bulunan, topraktan gelen ve suyun içinde yaşıyan mikroplar bu yeni vücudün davetsiz misafirleri olurlar. Bunların en çoğu hastalığa sebep olmadan o vücudün içinde sadece geçinmeğe çalışırlar. Bazıları kötü şeylerdir. O körpe vücutta türlü türlü hastalıklara sebep olurlar.

Üç Günlük Hikâye

EGE DİBİNDE

Yazan: HALİKARNAS BALIKÇISI

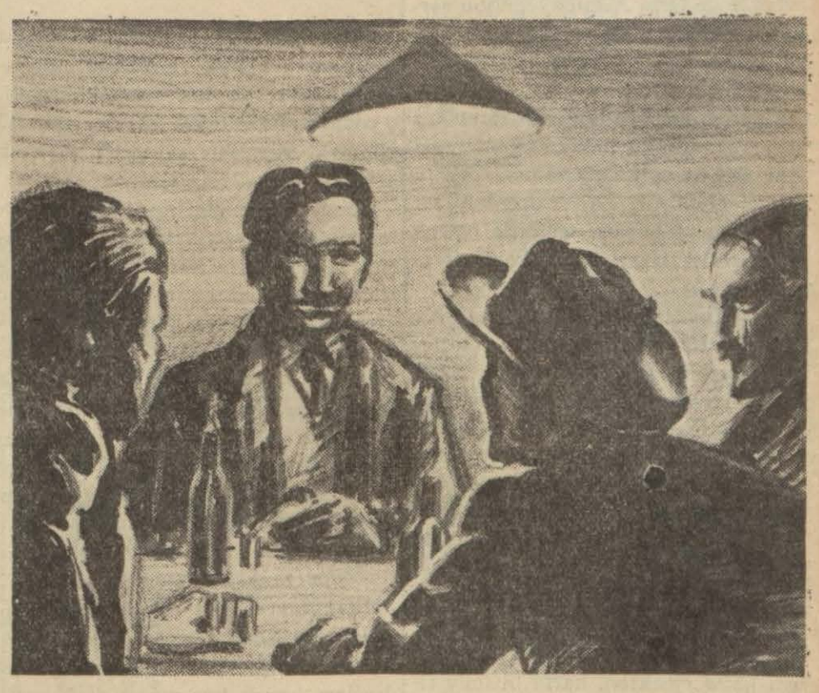

Rüzgâr hurma dallarına ve uzun hurma yapraklarına çarptıkça, yapraklar biribirlerine sürtüşerek, ay ışığı ile aydınlanan ılık havada fışıldaşıyorlardı. Rüzgâr kıyıdan, turunç, anber ve ükaliptüs kokuları getiriyordu. Kıyı boyunca karlar gibi ağaran şehir, uyuyordu.

Çıplak ayakları denizde, kumlar üzerine yan gelen iki kişi, uyumuyorlardı. Bir iki gün evvel batan (Bozkurt) vapuru hakkında konuşuyorlardı.

Biri ötekine:

— A canım, bir motör bulamaz mıyız? diye sordu.

— Hayır, buranın bütün motörleri, şimdi sünger avında.. Ancak bir yelkenli bulabiliriz.

— Yelkenli mi? Rüzgârın kesiliverdiğini bir farzet. Ha yelkenli bulmuşsun, ha burada koilarını kavuşturup beklemişsin. Ikisi de bir.

— Öyleyse bekle!

— Bekliyecek sabrı nerede bulayım? Hemen oraya gitmiye can atıyorum. Bu sözleri söyliyen adamın bakışı, ufuktaki ay ışığına doğru uzadı. Orada Tilos adası, hayal meyal bir karantı şeklinde ufka yayılıyordu. O:

— Ah paralarım! Paralarım! Ahmedin küçük çelik kasasında tam yirmi bin liram var. Bana getiriyordu. Vapur acaba kaç kulaçta battı? dedi.

— Bu onu bilen mi var?Kaptan bu denizlerin kurduydu.Her sığı, sığlığı cebinin içi gibi bilirdi. Işte kaza! Ne diyeceksin? Iyi ki dalgıç Kara Ali yarın geliyor. Ne yapmak lâzımsa yapar. Hınzır ustadır. Kırk beş kulaç derinlikte sokakta yürüyormuş gibi gezer. Iyi ki onun skafandar gemisinin Ayvalıkta olduğunu öğrendik de telgraf çekebildik. Yoksa, limanından üç ay evvel ayrılan bir motörün hangi yaban yerde olduğunu bilmek değme babayiğitin kârı değildir. Sen taliine küsüyorsun. Halbuki bahtın açık. Bak herifi şip diye bulduk. Hem tam bu işin eri.

Öteki "Ah paralarım! paralarım!" diye inledi.

Yüz, iki yüz adım öteden bir çığlık koptu. Bu Bozkurttan kurtulan tayfanın biri idi.

Ölüm ve dehşetle yüz yüze geldiği anları yeni baştan görüp yaşamakta idi. Uykusunda acı acı sayıklıyordu:

— Bağırma kadın, öyle bağırma! Gidiyor. Batıyor, kayıkları indirmiye vakit yok. Oyle acı acı bağırma kadın! Güzel kadın. Ah güzel insan! Bağırma kardeşim! Bağırdığını duymaktansa boğulmak daha iyi. Işte batıyoruz. Ana!"

Kıyıdan turunç, limon ve yasemin kokuları getiren rüzgâr, birdenbire döndü. Denizden serin serin tuz kokusu getiriyordu. Dalgaların fışıltısı arttı. Sesler duyulmaz oldu.

*

Kara Alinin dalgıç gemisi o gün Ayvalığa uğramıştı. Kara Aliye bir telgraf sundular. Bozkurt vapurunda birisinin yirmi bin lirası varmış. Onu çıkarmak için Bodruma çağırıyorlardı. Otomobille hemen Karadan gelmesi için bir de havale veriliyordu.

Kara Ali bu işe iki sebepten sevindi. Skafander gemisi, Bodrum limanına mensup olduğu için, altı ay devam edecek olan üngercilik seferinde her yerden ziyade Bodruma uğraması ihtimali galipti. Işte bundan dolayı Marmaristeki karısına mektuplarını Bodruma göndermesini tenbih etmişti. Halbuki denize açılalıdanberi Bodruma bir kerecik olsun uğramamışlardı. Işte şimdi Bodruma varacak, Çakır Haticeden mektup alacaktı. Sonra yirmi bin lirasını kurtaracağı adamdan da her halde dolgunca bir ücret alacaktı. Hattâ belki de Marmarise kadar uzayıverip te Çakır Haticeyi görecekti. Marmarise gitmek fırsatını bulamazsa parayı Haticeye gönderirdi ya! Kendisi parayı neylesindi.

Issız denizlerde, aylarca kendi yüreğile başbaşa kalınca insan olarak, güzel bir gün gibi, geçip gidici olduğunu derin derin duyardı da, kendi gibi doğum ve ölüm yoldaşı insan oğlunun gövdesini, eti kendi gibi insan eti, sesi insan sesini aradı. Ama karada on beş gün kalınca, yine denizi arıyacakmış! Varsın arasındı. Ne yapalım? Kaderi böyleydi. Insanın eyirti ve böğürtüsünden ister sıcak ister soğuk. pis kokan terinden, yalanı dolanı ve yapmacığından, engin açıklıklara kaçacaktı. Açıklıklardaysa, insan denilen güzel ve ne de olsa masum olan kendi gibi konuşur.

Insanların ahengine sarılmayı özliyecekti. Gönlü, denizin met ve cezri gibi akacaktı. Ona ebedî arayıcılığın damgası vurulmuştu.

Otomobil Izmir, Aydın, Milâs içinden yıldırım gibi geçip giderken, Alinin can atışına kıyas, sümüklü böceği gibi ilerliyordu. Nihayet yokuş başından Bodrum kalesini, apak şehri ve bütün Arşipeli ve Sporad adalarını gördü. Idarehaneye vardı. Karısından bir tane olsun mektup yoktu. Boynunun kemiği sanki bir çöpmüş gibi kırıldı. Başı omuzuna sarktı. Acıya karşı irkildi. Şu yirmi bin lirayı çıkardıktan sonra kapağı Marmarise atardı ya. Bu ümitle avunup sevindi.

Hemen o saat, vali kahvesindeki bara giderek yirmi bin lirayı kaybeden Bay Katırcıoğlu Hasanı buldu. Her ne kadar biribirine takdim edilmemiş, ve binaenaleyh biribirinin yabancısı sayılıyor idiseler de, bardaki müşteriler, sıcak cenup kıyılarının verdiği bir sıcak kanlılık ve tabii bir müsavat duygusile, sanki biribirinin bir milyon senedenberi can ciğer dostları imişler gibi konuşuyorlardı. Fikir veren verene, yardım eden edeneydi.

Kara Ali:

— Geminin kaç kulaçta olduğunu biliyor musunuz? diye sordu.

(Devamı var)

İngiltere ile Ticaretimiz

(Başı 1 incide)

ediyorlar. Normal ticaret kaidelerini bu ticarî oyuna yanaşmıyor ve bu sebeple de Orta Avrupa, cenubu şarkî Avrupası ve Yakın Şark memleketlerindeki ticaretlerini günden güne kaybediyorlar.

Bundan en ziyade zarar gören biz oluyoruz. Çünkü hakikatte malımızı yine dünya piyasalarındaki fiyata satmış oluyoruz. Fakat ona karşılık çürük mal alıyoruz, ve fazla olarak beynelmilel pazarlarımızı kaybediyoruz.

2 — İngiltere ile kliring hesabile iş görüyoruz. Şimdiye kadar İngiltereden getirttiğimiz mallara mukabil kâfi derecede mal ihraç edememişiz. Çünkü yukarda zikredilen sebepten dolayı İngiliz tüccarı piyasamızdan mal almıya muktedir olamamaktadır. Bu yüzden Merkez Bankasındaki kliring muvazenesi İngiltere aleyhine kabarmış ve iki senedenberi Ingiliz firmaları mallarının paralarını alamamışlardır. Bir çok İngiliz firmaları para alamadıkları için Türkiyeye mal göndermekten, hattâ bizimle ticarî münasebette bulunmaktan vazgeçmişlerdir. Haziran ayından itibaren, Türkiyeye Ingiltereden kitap ve mecmua bile gönderilmiyecektir.

Bu iki mahzur bugünkü halde Ingiliz - Türk ticarî münasebetlerinin inkişafına mâni olmaktadır. İngiliz - Türk anlaşması üzerine Alman firmaları faaliyete geçerek piyasada ne bulurlarsa almıya ve Ingilizlere satın alacak mal bırakmamıya başlamışlardır.

İngiltere ile akdettiğimiz siyasî anlaşmayı takip edecek iktısadî anlaşma da bu noktaların gözönünde bulundurularak iki memleket ticarî münasebetlerinin inkişafına engel teşkil eden mânilerin kaldırılacağını şüphesiz addediyoruz.

Çünkü Ingilizlerin Türk piyasasından alabilecekleri pek çok mal vardır. Bu mallarımıza İngilterede yeni pazarlar bulmak mümkündür. Bu imkândan istifade etmek, hattâ bu imkânı genişletmek lâzım ve faydalıdır.

Ankarada Vefa 6 - 3 Yenildi

Ankara, 20 (A.A.) — 19 Mayıs stadyomunda Demirsporla - Vefa takımı arasında yapılan maç 6 - 3 Demirsporun galibiyetile neticelenmiştir.

Maçı, stadyomu dolduran binlerce halk büyük zevk ve heyecan içerisinde takip etmiştir.

İhsanın hakemliği altında başlıyan bu oyunun ilk devresi rüzgâr ve güneş lehinde olduğu halde Demirsporun bariz bir hakimiyeti altında cereyan etmiş ve oyunun ortalarında hücum hattında oynayan merkez ve sol içi Orhanların ayaklarile iki sayı kazanmıştır. Bundan sonra baskısını artıran Demirsporun fazla gol yapmasına mâni olmak için büyük bir süratle harekete geçen Vefalılar yaptıkları sıkı iki akında merkez ve sağ içleri vasıtasile iki gol yaparak beraberliği temine muvaffak olmuşlardır. Devre 2 - 2 neticelenmiştir.

İkinci devre ilk haftaymda ve bilhassa son kısımlarında hakikatte tak tik bir oyun gösteren Vefalılar rüzgâr ve güneşi lehlerine aldıkları bu devrede gol adedini artıracaklarına muhakkak nazarile bakılıyordu.

Fakat çok geçmeden ağır basmıya başlıyan Demirspor karşısında bocalamağa başlıyan Vefa oyunu bu tahminlerin hakikatten uzak olduğunu isbatta gecikmedi. Demirspor bu devrede de çok muvaffak olan oyunu ile 4 gol daha yaparak gol adedini altıya iblâğ etmiş bulunuyordu. Buna mukabil Vefalılar sarfettikleri bütün enerjiye rağmen ancak bir golle mukabele ederek sahadan 6 - 3 mağlûp çıktılar.

Babaeskide Kurslar

Babaeski (TAN) — 38 memurun devam ettiği zehirli gazlardan korunma ve 47 köy muhtariyle kâtibinin devam ettiği köy kursu on beş gün devam eyledikten sonra muvaffakıvetle bitmiştir.

Mütefekkir Ahmet Ağaoğlu Dün Ebedî Medfenine Bırakıldı

Dün, Ağaoğlu Ahmedin tabutunu takip eden büyük ve güzide kalabalığın içinde, bir tek insan yoktu ki, o cenaze merasimine, emirle, göze görünmek, veya bir zahmetli yasak savmak için girmiş olsun!

Ben, arkasından muazzam kafileler yürümüş zavallı tabutlar hatırlarım ki, içlerinde yatanlar, yer yüzünde, cesetlerini saran kefen kadar kıymetli birer eser, birer iz bile bırakmamışlardır: Ve onların tabutlarını takip eden kalabalık, kumanda ile hareket eden profesyonel cemaattir. İçlerinden herhangi birisine, kimin cenazesini takip ettiğini sorarsanız, inanın ki, bu suale bile cevap verememenin hazin hicabiyle kızaracaktır.

Buna mukabil, meselâ koca sanatkâr Nevres gibi, meselâ koca edip Süleyman Nazif gibi, öyle talisiz kıymetler hatırlarım ki, eğer çok yakın dostları, sevap kazanmağa hevesli bazı vatandaşları zorlamasalardı, tabutlarını taşıyacak dört omuz bile bulunamıyacaktı!

İşte bu nankörlükler dünyasında, Ağaoğlu Ahmedin tabutunu, o kadar nezih, o kadar riyasız, o kadar saygılı ve o kadar büyük bir kalabalığın takip edişi, çok az bahtiyarın kavuşabileceği bir mazhariyet, çok az insanın kazanabileceği bir zaferdir!

Ve biz, dün, Ağaoğlunun, bu mazhariyete kavuştuğunu, bu zaferi de kazandığını gördük!

●

Eğer yanılmıyorsam, Ağaoğlu Ahmet, nüfus kâğıdında:

"— Müslüman!" kaydi bulunduğu halde; cenazesi kadınlar tarafından da takip edilmiş olan ilk vatandaştır.

Ve dün, onun tabutunu takip eden cemaatin içinde, göze çarpan ipekli zarif kadın esvapları; müslümanlığa, softaların kattıkları mürteciane bir ananeyi yıkmış bayraklar gibi dalgalanıyordu.

Dün, Ağaoğlu Ahmedin münever kızları, babalarının şerefli cenazesine, bu ikinci zaferi de kazandırdılar!

●

Feriköy mezarlığında

Feriköy mezarlığına girdiğimiz zaman, ilk gözümüze çarpan köşe, koskoca kabristanın ortasındaki bahçeydi O geniş ve o kurak mezarlığın küçük bir köşesine hayat veren bu bahçe, burunlarımıza, bütün bahar çiçeklerinin kokularını savuruyordu.

Fakat biraz yaklaşınca hayretle gördük ki, uzaktan bahçe zannettiğimiz o köşe, biraz sonra içine, taşıdığımız tabutu bırakacağımız mezardır: Ve bir kaç gün sonra, tıpkı göz yaşlarımız gibi kuruyacak olan o çiçekler, Ağaoğlu Ahmedi sevenlerin gönüllerinden kopmuş olan çelenkler, buketlerdir!

Kendisini sayanların ve sevenlerin, hakikî bir bahçeye çevirdikleri mezarının yanıbaşında, Ağaoğlunun hayat arkadaşı yatıyordu. Ve Ağaoğlu Ahmedin tabutu o mezarın yanı başındaki çukurun içine, âdeta, hayat arkadaşını uyandırmaktan çekiniyormuş gibi, ve âdeta onun koynuna giriyormuş gibi, ağır ağır indi!

●

Ağaoğlunun mezarı başında

Mezarlıkta desterelenen kereste - nin acaip bir sesi vardır: Tabut kapağını kesen destere, kalbinizin üstünde, vahşi bir musikinin gizli, keskin ve tırtıllı yayı gibi gidip gelir!

Şimdi, Ağaoğlunun mezarı başında ayni ses duyuluyor. Ve hafızlar hatim indiriyorlar!

Ben, hatimi, melânkolik bir musiki gibi dinliyorum: Ve tabutu kesen desterenin sesi, bana, bu acı besteye refakat eden iptidaî bir saz âletinin temposu gibi geliyor!

Destere durunca, hafızlar susunca, hıçkırıklar duyuyorum: Onlar da bu mevtaî konserin ara nağmesi olacak!

Gözlerim yaş dolu. Dikenlere basarak. mezarlık kapısına doğru yürüyorum. Fakat:

"— Arkadaşlar!" diye haykıran, ve insanı derin bir uykudan sarsa sarsa uyandırır gibi sıçratan bir ses, beni oradan, bu haleti ruhiye içinde uzaklaşmanın acı lezzetinden mahrum bırakıyor:

Vaz geçmediğimiz bir manasız âdettir bu: Mezar başında, taze mezar tümseğini hatip kürsüsüne çevirmek, ve hıçkıran bir kalabalığa bağıra çağıra bilinen hakikatleri tekrarlamak...

En sonunda da ezeli hüküm:

"— Sen ölmedin.... Yaşıyorsun!"

Ve malûm tavsiye·

"— Müsterih uyu!"

Nitekim, dün de hemen ayni sözlere muhatap olduk. Evvelâ Dr. Fethiyi dinledik:

"— Sen, ebedî istirahatine kavuştun.. Senin için hepimiz göz yaşı döküyoruz... Ne mutlu sana!.."

Sonra Peyami Safa söyledi:

"— Ağaoğlu... Senin en büyük hatan, susmaktır. Şimdi sen (o dağınık dimağla iyice kavrayamadığım karışık bazı kelimeler, ve netice:) Sustun artık!.. Ben de susuyorum!"

Daha sonra İsmail Habip başladı:

"— Mütefekkir, edip, ayni zamanda büyük karakter adamı Ağaoğlu... Senin bu faniliğin önünde yorulmaz bakanı selâmlıyorum!"

Hele İsmail Habibin üzerinden indiği mezara çıkan Azerbaycanlı Cafer oğlu Ahmet, yüzde yüz siyasî bir nutuk iradına, ve Turancılık davasının tahliline, telkinine girişince, nerede bulunduğumuzu, neredeyse unutacaktım!

Bereket ki, artık - üzerinde söz söylenilebilecek başka kürsü yokmuş gibi - birbirini takip eden hatipleri dinlememeye alışmıştım: Çünkü ilk söz alan en cerbezeli hatipleri dinleyip sukutu hayale uğradıktan sonra, - mezar başında nutuk söylenilmesini mazur gösterebilecek kadar - dolgun bir söz dinlemek ümidini çoktan kaybetmiştim!

Sükût ve hıçkırık

Nihayet, mezarlığın yeniden kavuştuğu yumuşak sükûn, gerilen vücudümü, sıcak bir masaj gibi yatıştırdı: Ve ben bu derin, bu manalı sükûnu dinleye dinleye, biraz evvelki bakir ıztırabıma yeniden kavuştum. Şimdi, nutukların; kuruyan boğazlara vurduğu düğümler de koptu. Ağaoğlunun iki öksüz kızı yanıbaşımdalar. Biraz evvel, birbirlerine metanet tavsiye ettiklerini çoktan unutmuşlar: İkisi de hıçkırıyorlar.... Hıçkırıyorlar!..

Mezarlık kapısına doğru yürürken muztarip, fakat... Müsterihim: Çünkü, şimdi Ağaoğlunun çiçekli ve taze mezarı başında, en belâgatli iki hatip konuşuyor: Sukût ve hıçkırık!

Naci Sadullah

★

Cenaze merasiminin tafsilâtı

Büyük Türk mütefekkiri Ahmet Ağaoğlu, dün takdirkârlarının ihtiram elleri üzerinde ebedî istirahat yerine götürüldü.

Sabah erkenden Ihlamurda geniş yeşil sahalara nazır evinin içi, bahçesi ve önü son vazifelerini yapmağa koşan arkadaş, dost ve takdirkârları ve ayni zamanda dostlarının, ilim ve kültür müesseselerinin gönderdiği musanna çelenklerle dolmuştu.

Hazır bulunanlar arasında Vali Lûtfi Kırdar, başta Fethi Okyar olmak üzere İstanbuldaki mebuslar elçiler, eski vekiller, üniversite profesörleri, bütün matbuat erkânı, dostları, takdirkârları ve akrabası vardı.

Cenaze, saat 11,15 te evin önündeki antreye indirildi. Burada yapılan kısa bir dinî merasimden sonra eller üstünde Teşvikiye camiine götürüldü.

Cenazede bir kıta asker ve Çapa kız mektebi talebeleri de bulunuyordu. Saat 12.30 da namazı kılındıktan sonra cenaze gene eller üstünde Feriköy kabristanına kadar götürüldü. Ve orada hazırlanan medfenine gözyaşları arasında indirildi.

Dinî merasimden sonra aralarında doktor, edip, ve profesör olmak üzere bir çok hatipler, büyük Türk âliminin idealist ruhunun bu memlekette yarattığı büyük Türklük cereyanlarının değeri etrafında söz söylediler ve mütefekkir millici Ağaoğlunun yüksek meziyetlerini heyecanlı sözlerle sena ettiler.

Halifaks Pariste

(Başı 1 incide)

Van Sittart, sefirden on beş mayısta yapılan Sovyet tekliflerinin Sovyetlerin son sözünü teşkil edip etmediğini sormuştur. Çünkü dün tevdi edilen Sovyet notası 15 mayıstaki notanın muhteviyatının teyidinden ibarettir.

Maiski, hükûmetinin esas addedilen nokta hakkında kanaatini değiştirmiyeceğini zannettiğini söylemiştir. O nokta şudur:

"Müşterek emniyet mütekabil yardım teahhütlerine girişilmediği takdirde kabili tahakkuk değildir."

Bunun üzerine İngiltere hükûmeti derhal Varşova ve Romanya ile temasa geçerek bu iki memleketin tarzı hareketiyle üç taraflı bir yardım paktı ve bunun neticeleri hakkında bu iki memleketin imtiyazlarının nelerden ibaret olduğunu öğrenmeğe karar vermiştir.

Kabine, Varşova ve Bükreşten alacağı cevapların ve cumartesi le pazartesi günleri Pariste ve Cenevrede yapılacak görüşmelerin neticesine göre çarşamba günü son kararını verecektir. İngiliz hükûmeti mahafillerinde söylendiğine göre, İngiltere, Sovyet taleplerinin bir mıktarını daha isaf edecektir.

Ayni mahfiller, şarkî Avrupada harp vukuunda İngiltere ile müttefiklerinin hareket serbestilerine halel gelmeden Sovyetlerle umumî bir anlaşma yapılabileceği kanaatini izhar eylemektedirler.

Moskova gazeteleri Mister Chamberlain'in beyanatı hakkında henüz bir şey söylememiş bulunuyorlar.

Fakat bugün Pariste yapılan ve daha sonra Cenevrede yapılacak olan konuşmalardan bir neticeye varılması kuvvetle umuluyor.

Lord Halifaks'a, İngiliz hariciyesi hukuk müdürü Malkin, orta Avrupa işleri dairesi şefi Strang ve matbuat dairesi şefi Peoke refakat etmektedir.

Milletler Cemiyeti Konseyinde

Pazartesi günü resmen açılacak olan Milletler cemiyetinin 105 inci içtima devresi esnasında yalnız iki siyasî mesele tetkik edilecektir.

1 — Çinin teşebbüsü,

2 — Aland adalarının askerileştirilmesi hakkında Finlandiya ile Isveç arasında hasıl olan itilâfın tasdiki için bu iki devlet tarafından yapılan müracaat.

Danzig meselesi ruznamede yazılı değildir. Bununla beraber bu meselenin İngilterenin, Fransanın ve Isveçin murahhaslarından mürekkep olan üçler komitesi tarafından tetkik edilmesi kuvvetle muhtemeldir. Varşovanın serbest şehrin statüsünde tadilât yapılmasına muarız olduğu malûmdur.

Potemkinin gaybubetine rağmen İngiliz ve Sovyet murahhasları arasında yapılacak olan hususi görüşmeler bu içtima devresinin en meraklı safhasını teşkil edecektir.

Oturan Vapur Kurtuldu

Köstenceden Stettine giderken sis yüzünden Şarköy civarında Inceburunda karaya oturan dokuz bin ton tayyare benzini hamuleli Alman bandralı (Mittelmeer) vapuru, Türk Gemi Kurtarma müessesesinin Alemdar Hora ve Saros kurtarma gemilerinin bir haftalık geceli gündüzlü mesaisile bu sabah kurtarılmış ve Şarköye getirilmiştir. Geminin hamulesinin tayyare benzini olması ve hararetin bugünlerde fazla bulunması dolayısile büyük bir tehlike atlatılmış ve geminin sığlıklar üzerinde oturması kurtarma ameliyesini ehemmiyetleştirmiştir. Gemi ve hamulesinin kıymeti 600 bin Türk lirası tahmin edilmektedir.

Gemliklilerin Bir Şikâyeti

Gemlik (TAN) — Burada pek çok olan radyo aboneleri, gündüzleri elektrik cereyanı olmadığı için neşriyatı takip edemediklerinden şikâyet eylemektedirler.

İpsalada Kurs

İpsala (TAN — Açılan kursa bütün köy muhtarları ve kâtipleri devam etmektedir.

Almanya Ile İtalya Arasındaki Ittifak Yarın Imzalanıyor

(Başı 1 incide)

Japon hükûmetinin kararı Roma ve Berline bildirileceği ve bu hususta her halde müzakereler yapılması lâzım geleceği için 22 mayısta Italyan - Alman ittifakının imzası merasiminde Japonyanın fiilen iştirak edebilmesine ihtimal verilmiyor.

Maamafih Almanya ve Italya, ittifakın imzasından evvel Japonyanın vaziyetinden haberdar edileceklerinden mezkûr ittifakı şu veya bu suretle Japonyanın da iltihakına imkân verecek bi rtarzda tanzim edecek - lerdir.

Göbels, hücum ediyor

Almanya Propaganda Nazırı Dr. Göbels dün Kolonyada bir nutuk söyliyerek demokrasilere şiddetli hücumlarda bulunduğu gibi bugün de Wolkişer Beobahter gazetesinde neşrettiği bir makalede bu hücumlarını tekrarlamakta ve bilhassa İngilizlere karşı hakaretamiz sözler söylemekte, İngilizlerin riyakâr, haydut bir millet olduğunu, imparatorluk - ların riyakârlığa, kan dökmeğe ve şekavete müstenit olduğunu anlatmaktadır.

Göbels, bundan başka Alman ordusunun teslihatından ve kuvvetinden bahsederek hiç bir ordunun bu orduyu yenemiyeceğini, ona çarpanların dişlerini kıracaklarını iddia etmektedir.

Almanyanın yeni hazırlıkları

Alman ordusu matbuat şubesi reisi Albay Von Vedel bugün Völkischer Beobahter gazetesinde yazdığı bir makalede Almanyanın Polonya ile olan ademi tecavüz paktını feshettikten sonra şark hudutlarında ihtiyat tedbirleri aldığını ve bir takım müstahkem hatlar vücude getirdiğini yazmaktadır.

Albay Vedelin verdiği malûmata göre Şarkî Prusya daha şimdiden baştanbaşa bir kale haline gelmiş bulunmaktadır.

Şark mıntakası da gayet kısa bir zamanda garp hudutları derecesinde tahkim edilmiş olacaktır. Kuvvetli etüdler Silezyada işe koyulmuş bulunuyorlar. Otostrad insası ekipleri de garp hudutlarında olduğu gibi buralarda çalıştırılacaktır

Mussolininin yeni nutku

Roma, 20 (Hususî) — Sinyor Mussolini bugün söylediği bir nutukta pazartesi günü imzalanacak ittifak muahedesinden bahsederek bu muahede ile 150 milyonluk büyük bir insan kitlesinin bir blok teşkil edeceğini, silâh ve insan kuvveti bakımından mağlûp edilmez bir kudret teşkil ettiğini, fakat bu blokun ancak sulhü istihdaf ettiğini, onun için demokrasilerin, bu kuvveti suiistimal etmemeleri lâzım geldiğini söylemiş ve "şimdi susacağım, icabında neler yapmağa muktedir olduğumuzu göreceksiniz!" demiştir.

Litvanya — Almanya münasebetleri

Berlin 20 (A. A.) — Litvanya Hariciye Nazırı Urbsys, bu sabah buraya gelmiştir. Mumaileyh, öğle üzeri hariciye nezaretinde Alman - Litvanya ticaret itilâfını imza etmiştir. Sefir, öğle yemeğini Von Ribbentrop ile birlikte yemiştir.

Ticaret muahedesinin imzasından sonra Almanyanın Memelden iki mil mesafede bir hür liman tesis ederek bunu Litvanyaya tahsis edeceği bildirilmiştir .

Hatayın Kurtuluş Bayramı: 5 Temmuz

Antakya, 20 (A.A.) — Millet meclisi toplanarak anavatan resmî günlerine ilâve olarak Türk ordusunun Hataya girdiği 5 temmuz günü kurtuluş ve meclisin açıldığı 2 eylül gününü kurtuluş bayramı olarak kabul etmiştir. Meclis, bundan başka Hatay şehitlerinin kemiklerinin bir yere toplanmasını ve bir şehitler âbidesi kurulmasını kararlaştırmıştır.

Devlet reisi Tayfur Sökmen şehrimize gelmiş, dün geceyi ordu evinde geçirmiştir.

Bir Fransız Filosu Şimal Denizine Gidiyor

Paris 20 (A. A.) — Bahriye nezaretinden bildirildiğine göre iki zırhlı, üç kruvazör ve on iki torpitodan mürekkep bir Fransız filosu amiral Consoulun kumandası altında olarak 22 mayısta bazı İngiliz, Holanda ve Belçika limanlarını ziyarete çıkacaktır. Bu seyahat haziran başlarına kadar devam edecektir.

Eski Çekoslovak Cümhurreisine Suikast Hazırlamışlar

Vaşington, 20 (A.A.) — Eski Çekoslovakya Reisicümhuru Benesi tertip edildiği haber alınan bir suikasten korumak için polis ciddi muhafaza tertibatı almıştır.

Gerek Nevyork gerek Şikago Çek mahafili bu hususta sıkı bir ketumiyet muhafaza eylemektedir.

Şile Halkevinde

Şile (TAN) — Halkevi, iyi bir okuma odası vücude getirmiştir. Gençler, şimdiye kadar mahrum bulundukları böyle bir yere kavuştuklarından dolayı memnundurlar.

Halkevi, daha kuvvetli bir radyo satın almayı ve kasabamızın muhtelif yerlerine koyduracağı hoparlörler vasıtasiyle konferanslarını ve diğer neşriyatı yaymayı düşünmektedir.

Seyitgazi Köylerinde

Seyitgazi (TAN) — Eğitmenli köylere bin tane aşılı meyva fidanı ve doksan bin bağ çubuğu verilmiştir.

Önümüzdeki yıl, her eğitmenli köyde bir fidanlık yapılacaktır. Şimdiden hazırlıklara başlanılmıştır.

Amasya Çekirge İstilâsına Uğradı

Amasya, 20 (A.A.) — Vilâyetimiz dahilinde elli, altmış bin hektarlık sahada beş gündenberi külliyetli miktarda ve müstevli şekilde çekirge âfatı başlamıştır. Mahallî vasıta ile yapılan mücadelenin azlığı sebebile Ziraat Vekâletinden acele yardım istenmiştir.

Evvelce on dört köy mahsulünün dolu neticesi mahv olduğunu bildirmiştim. Son raporlar bu miktarın yirmi sekize çıktığını göstermektedir. Gerek dolu âfatı ve gerekse çekirge tehlikesi vilâyet mahsulünü endişe verici bir vaziyete sokmuştur.

Eceabatta Posta

Eceabad (TAN) — Posta münakalâtımız Çanakkaleden ve deniz tarikiyle temin edilmektedir. Haftada iki gün posta motörü gelmediği gibi, fırtına olduğu zamanlar da gelememektedir. Halbuki, postalar karadan getirilse, halk her gün gazete alıp dünya hâdisatından haberdar olmak imkânını bulacaktır.

İpsala Kaymakamı Değişti

İpsala (TAN) — Kaymakam Behçet Tüm Savaş, Plomer kaymakamlığına tayin edilmiş ve gitmiştir.

12 Yaşında Bir Kız Öldürüldü

Ödemiş — Birgi nahiyesinin Karataş mahallesinde oturan Mehmet oğlu Mehmedin 12 yaşındaki kızı Emine Tahta, Süleyman oğlu Süleyman Apış isminde birinin tecavüzüne uğramış ve bıçakla öldürülmüştür. Katil tutulmuştur.

MAARİFTE :

Ziraat Talebesinin Seyahati

İstanbul Ziraat mektebi son sınıf talebesi Trakyada yaptıkları tetkik seyahatinden sonra Bursaya gitmişlerdir. Talebe, Trakyada Tekirdağında şarap fabrikasını, Lüleburgaz devlet çiftliklerini ve Edirne fidanlık ve bağlarını da gezmişler ve tetkikatta bulunmuşlardır.

Bursada Karacabey harasını gezecekler ve tatbikat için Uludağa çıkacaklardır.

80 derece

İNHİSAR KOLONYASI

YAKINDA PİYASAYA ÇIKARILIYOR.

Saç bakımı
Güzelliğin en birinci şartı.

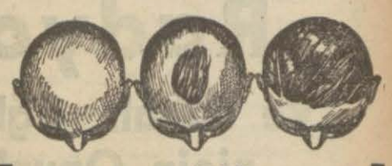

Petrol Nizam

Kepekleri ve saç dökülmesini edavi eden tesiri mücerrep bir ilâçtır.

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2 , , ,	250
3 , , ,	200
4 , , ,	100
İç sayfalarda ,	60
Son sayfa ,	40

Dikkat:

1 — 1 santim; gazetenin ince yazısile 2 satırdır.

2 — İlânların fiyatı gazetenin tek sütunu üzerine hesaplanmıştır.

3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santimle ölçülür

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMİN
KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhî güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız halis acıbadem çeşitleri hususî vazo ve tüplerde satılır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
İSTANBUL — BEYOĞLU

Dr. **Hayri Ömer**
Zührevî ve cilt hastalıkları mütehassısı
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamı karşısında No. 133 Telefon:43585

Samsun Belediye Reisliğinden:

1 — Eksiltmeye konulacak iş: Samsunda Çarşamba şosesi güzergâhında Merd ırmağı ile koşu yeri arasında yapılacak mezbaha inşaatı.

Muhammen keşif bedeli 84562 lira 99 kuruş olup kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İş vahidi fiat üzerinden verilecektir.

3 — Bu işe ait şartname ve evrakı saire aşağıda yazılıdır.

A — Yapı eksiltme şartnamesi.

B — Mukavele projesi.

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Nafıa yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi.

E — Fennî şartname.

F — Keşif ve silsilei fiat cetveli.

G — Proje vesair evrak.

C. ve D fıkrasındaki evraktan başka diğer evraklar taliplerine 423 kuruş mukabilinde belediye hey'eti fenniyesince verilir.

C. ve D. fıkrasındaki evrak belediye hey'eti fenniyesince tetkik edilebilir.

4 — Muvakkat teminat miktarı 5478 lira 15 kuruştur.

5 — Eksiltme 12.6.939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de Samsun belediyesinde müteşekkil belediye encümeni tarafından yapılacaktır.

6 — Eksiltmeye iştirak edebilmek için Samsun Nafıa müdürlüğünde müteşekkil komisyonu mahsusundan bu işi yapabileceğine dair vesika ibraz etmesi ve inşaatın devamı müddetince diplomalı bir mühendis veya mimar veyahut fen memuru istihdamı ve Ticaret Odasından kayıtlı olduğuna dair senei haliye vesika ibraz ve yapı eksiltme şartnamesinin 4 üncü maddesindeki vasıfları haiz olması şarttır.

7 — Teklif mektupları yukarda yazılı gün ve saatten bir saat evvel belediye encümen riyasetine makbuz mukabilinde verilecektir.

8 — Kapalı zarfların ihzarında teklif mektuplarının yazılışında ve bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde taliplerin 2490 S. lı kanunun 32, 33, 34 üncü maddelerine ve bu hususiaki şartname hükümlerine harfiven riayet evlemeleri lüzumu ilân olunur. (3013)

Sırt - Göğüs
Kalça - Arka - Bel

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK
ve bütün ağrılara karşı

SİLKO

merhemi ile masaj yapınız.
SANCILARI DAİMÎ ve ÇABUK GEÇİRİR

SAYIN BAYANLAR, BAYLAR

Ağıza ferahlık, nefese hoş bir koku, ruha inşirah veren, konuşurken etrafa saçtığınız lâtif ve cazip rayiha ile karşınızda bulunanları teshir ile kendinizi sevdiren hakiki SEN - SEN nam Amerikan mamulâtı kullanınız. Susamayı giderir, İÇKİ KOKUSUNU HİÇ BELLİ ETMEZ, sigara, sarmısak, soğan kokularile TABİATEN AĞIZ KOKUSUNA MÜPTELÂ OLANLARIN saçtıkları nahoş ve müz'iç kokuları tamamen izale eder. Her vakit SEN - SEN kullanınız, yanınızda bulundurunuz. VARLIĞINIZ ve GÜZELLİĞİNİZ için elzemdir. Eczanelerde, lâvantacılarda, aktarlarda bulunur. 75 parçayı havi zarfı 8 kuruştur.

POKER
TRAŞ BIÇAĞI

POKER

traş bıçakları en sert sakalı bile yener ve cildi yumuşatır.

Her yerde POKER traş bıçaklarını ısrarla isteyiniz.

IZTIRAB....
Sonra
ŞAYANI HAYRET TEDAVİ

Kelimeler, bunu ifadeden âcizdir. Bay M. A. zevcesinin ne yaptığını bilmiyorum, diye anlatıyor.

Yakılarınız olmadan sırt ağrısından son derece ıztırap çekiyordu. Nihayet ağrıyan yere bir ALLCOCK yakısını koydu. Yaptığı ani tesiri ve temin ettiği şayanı hayret tedaviyi sözle ifade etmek gayrikabildir.

Neden ağrısının acıklı darbelerine, veya siyatik ve iltihabı asabın sancılarına tahammül etmeli. Hemen bir dikenli ALLCOCK yakısile bu ıztıraplara nihayet veriniz. Bu yakı bütün ağrıları defeder. Delikli ALLCOCK yakısı, kanın cereyanını tahrik, ağrıyan mafsallarda kanın terakümünü men ve sükûn temin eder.

DELİKLİ ALLCOCK YAKISI Fiatı 27½ kuruştur.

Radyolin Kullanmak

Ve sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra niçin Onunla dişleri temizlemek lâzımdır?

Çünkü:

Ağız mütemadiyen faaliyette olan ve daima mikropların yaşadığı bir uzuvdur. Her yemekten sonra dişlerin boşluklarına kırıntılar dolar. Onların tahammürü hem dişleri çürütür, hem diş etlerinde iltihap husule getiren ifrazat yapar, mikroplar çoğalır. Geceleri hasıl olan ifrazat ise sade dişleri değil, bütün hazım cihazını bozar. Dişlerinizin sağlamlığını, midenizin bozulmamasını, ağzınızın güzelliğini istiyorsanız:

Sabah - öğle ve akşam, her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

diş macunu ile muntazaman fırçalayınız.

BAKER Mağazalarının Sattığı kostüm ve pardesüler, emsalsiz bir biçimdedir.

SAĞLAM
ŞIK
UCUZ

Hali hazırda piyasamızın en zengin çeşidleri, her yerden ucuz fiat ve müsaid şartlarla satılmaktadır.

İhtira İlânı

"Mihaniki tavik tertıbatı" hakkında 6.6.1932 tescil günlü ve 1668 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada, Iktısat hanında, Robert Feriye müracaatları ilân olunur.

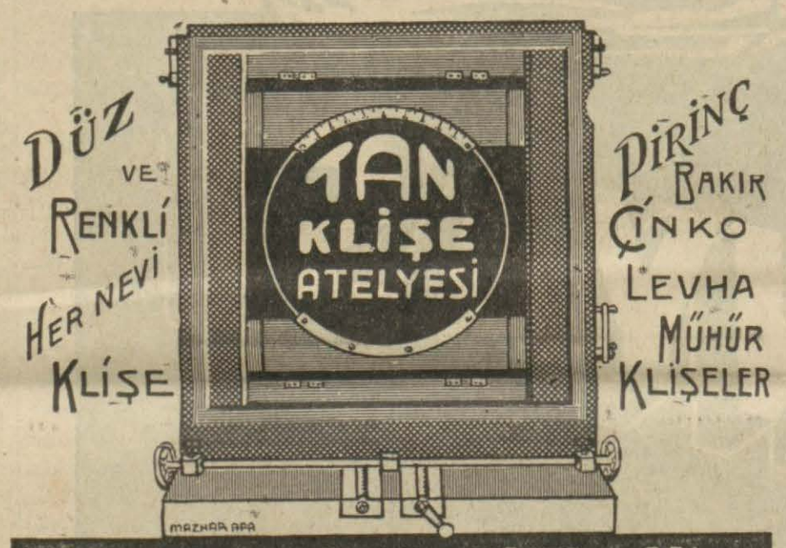

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

KELVİNATOR

SOĞUK HAVA DOLAPLARININ.

Yeni modelleri Gelmiştir

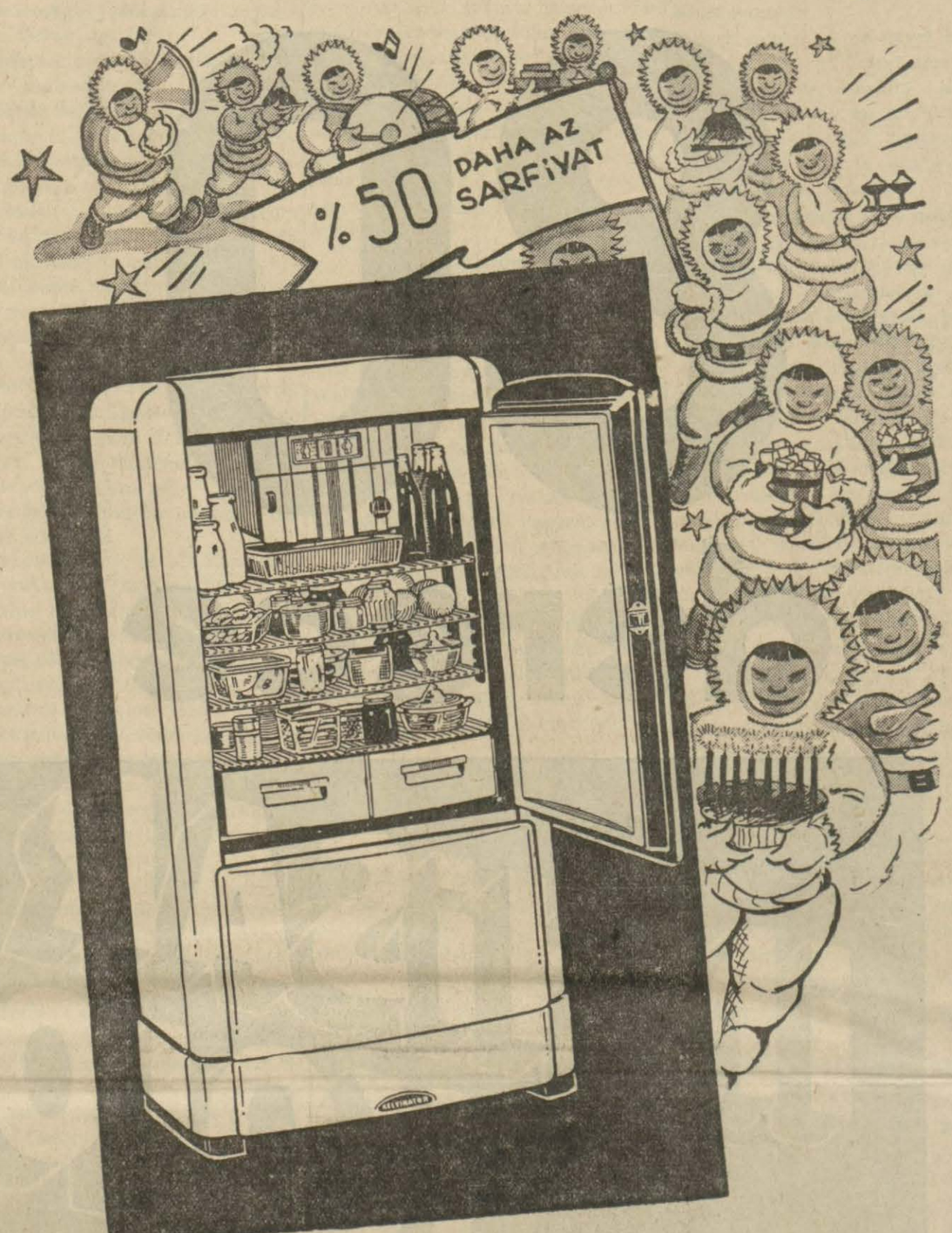

VERESİYE SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ VE ACENTELERİNDE

302 İSTİKLAL CAD BEYOĞLU

Yün-İpek

SAYIN BAYANLAR;

Yeni Açılacak **YÜN - İPEK** Mağazası, Yanan **YÜN - İPEK** den Çok Mükemmel Bir Dekorla En Zengin ve Model Çeşitlerile Ayın On Dördü Gibi **PEK YAKINDA** Nurlu İpekli ve En Nefis Yünlü Kumaşlarını Sizlere Takdim Edecektir.

Yeni Postane Caddesi No. 53 İstanbul

DENİZBANK

Yalova Kaplıcaları AÇILDI

Yalova kaynaklarının "Hyperthermale,, "radio — active,, ve müsekkin devaî suları, romatizma ağrıları, siyatik, her türtü asabî elemler ve nevriteler ile nikriz, şişmanlık, ve şeker hastalığı gibi tegaddi arızaları ve hazim yolları bilhassa em'â ile safra kesesi hastalıklarının ağrılı şekilleri (Kolit, müzmin ve muannit ishal, Spasmodiqus'lerle inkıbaz iltisâkat elemleri, müzmin sancılı rahim ve tenasül guddeleri emrazı gibi mütenevvi hastalıkların tedavisinde çok müessir ve asırlardanberi mücerrebdir.

Termâl kür ve rejim yemekleri mütehassıs doktorların daimî nezareti altındadır.

Kaplıcada su altında veyahut kuru masajlar, fizyoterapi ve elektrik le tedavi dahi tatbik edilir; her türlü tıbbî tahliller yapılır.

Fiatlar :

Termâl otelde (pansiyonla beraber) bir kişi için
650 kuruştan 770 kuruşa kadar.
İki kişi için 950 kuruştan 1100 kuruşa kadar.
Hususî banyolu odalar ve salonlu hususî daireler fiatları
1210 Kr. la 1750 kuruş arasındadır.
Fiatlarda servis % 10 ları dahildir.
Haziranın 15 ne kadar otel ücretlerinde % 20 tenzilât vardır.
Müracaat mahalli: Denizbankda Yalova Kaplıcaları Bürosu.
Telefon: 44678 dahilî 83

MUDANYA İLÂVE PAZAR POSTASI

21 Mayıstan itibaren Pazar günleri saat 20.00 de İstanbul'dan Mudanya'ya ilâve bir posta kaldırılacaktır.

Gemliğe kadar gidecek bu posta Pazartesi sabahı 8,30 da Mudanya'dan kalkarak saat 11,35 te İstanbula dönecek ve saat 13,00 te tekrar Mudanyaya kalkarak Mudanyadan saat 17,00 de mutad dönüş seferini yapacaktır. Bu itibarla Pazartesi günleri İstanbul'dan Mudanya'ya yalnız 13.00 de vapur kalkacaktır.

"Permutit"

Tatlı Su Cihazları

PERMUTIT tatlı su cihazları evinizin ihtiyacı için lâzımgelen miktar suyu size bol bol temin eder.
Her ailenin kolaylıkla temin edebileceği Amerikan fenninin harikası bu yeni ihtira, memleketimizin her tarafındaki kireçli sularını içme, yıkanma ve yıkama hususuna elverişli bir hale koymakla en büyük hayatî ihtiyaçlarından birini sureti kat'iyede halletmiştir.

TEKNOFON
Galata-Hezaren Caddesi No. 84

İmdat

Bir Kaşe

NEOKALMİNA

BU BAŞ AĞRISINDAN KURTULAYIM!..

BASUR ÇEKENLER
Kolay defi tabiî etmek için günde 1 — 2 adet **KİSSİNGA** hapı almalıdır. Her eczanede bulunur.

TECRÜBE
Kapilin ilâcının saç dökulmesine karşı kat'î tesirini ispat etmiştir. Her eczanede bulunur.

Dr. SUPHİ ŞENSES
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel: 43924

Dr. HAFIZ CEMAL
Pazardan maada saat 14.30 dan 13 e Salı, Cumartesi 12 ye kadar fıkaraya. Divanyolu No. 104.